

המכתב

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג'ליון 148

פְּרָשַׁת יִתְרוֹ

שְׁנַת תשפ"ב לַפ"ק

האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
מוהר"ר אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

לְחִיּוֹת
בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם תּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁתַּיִת יִתְרוֹ

"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהְיָן מִדִּין חֹתֵן מֹשֶׁה"

(שְׁמוֹת יח, א)

א.

(ח"א קלד)

עֲבוּדָה גְּדוּלָה לֹמֵר תּוֹרָה אֶפְלוּ לְיַחֲדָה,
כָּל־שִׁבְּן לְרַבִּים. כִּי צָרִיךְ לָזַהֵר
מְאֹד, שֶׁלֹּא יֵאמֵר דָּבָר שְׂאִינוֹ רְאוּי לְשַׁכַּל
הַמִּקְבֵּל. כִּי הוּא בְּחִינַת 'נְאוּף' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן צָרִיךְ לָזַהֵר מְאֹד בְּשִׂאוֹמֵר תּוֹרָה
בְּרַבִּים - שֶׁדְּבוּרָיו יִתְחַלְּקוּ, שֶׁלֹּא
יִשְׁמַע כָּל אֶחָד כִּי אִם מִה שֶׁצָּרִיךְ לוֹ, לֹא
יִזְתֵּר. וְאִף שִׂאוֹמֵר בְּפָנֵי רַבִּים לְכֹלָם בְּשׂוּוֹה,
עַם־כָּל־זֶה לֹא יִכַּנֵּס בְּלֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי
אִם הַנּוֹגֵעַ לוֹ וְצָרִיךְ לוֹ.

וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב בְּזֶהֱר (יתרו סח: על שְׁמוֹת יח, א):
**"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" - "וְהֵלֵא כָּלֵא
עַלְמָא שְׁמַעוּ! - אֵלֵא יִתְרוֹ שְׁמַע" וְכוּ'.**

[אֵלֵא כָּל עַלְמָא שְׁמַעוּ, וְלֹא אֲתַבְרוּ, וְאִיהוּ שְׁמַע וְאֲתַבְרוּ,
וְאֲתַכְפִּיא מִקְמִיה דְּקוּדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא, וְאֲתַקְרַב
לְדַחֲלִתִּיה]. (תַּרְגוּמוֹ: וְכִי יִתְרוֹ שְׁמַע וְכָל הָעוֹלָם לֹא שְׁמַעוּ! - אֵלֵא
כָּל הָעוֹלָם שְׁמַעוּ, וְלֹא נִשְׁבְּרוּ. וְהוּא שְׁמַע, וְנִשְׁבַּר וְנִכְפָּה מִלְּפָנָיו
הַקּוּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְקָרַב לְיִרְאָתוֹ).

ב.

(ח"א רטו)

וְכֵן 'יִתְרוֹ' מַחְמַת שְׁהִיָּה 'חֹתֵן מֹשֶׁה',
עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּיֵר, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת
יח, א): **"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה".**

כִּי מַחְמַת שְׁהִיָּה 'חֹתֵן מֹשֶׁה', זֶה גֵרָם לוֹ
שֶׁשְׁמַע וְנִתְגַּיֵר. כִּי כָּל עֲבוּדַת מֹשֶׁה

בְּחַיָּיו, וְעַכְשָׁיו לְאַחַר מוֹתוֹ - הוּא רַק
לְעֲשׂוֹת 'גְּרִים'.

ג.

(ח"ב ה, יא)

"וַיֵּרָא אֶת הַקַּיִנִּי, וַיֵּרָא אֶת עַמְלֵק" (בַּמִּדְבָּר
כד, כ"בא), הֵם סְמוּכִים זֶה לָזֶה בַּתּוֹרָה
[וְכֵן בַּפְּרָשְׁתָּן נִסְמְכוּ זֶה לָזֶה, יִתְרוֹ וְעַמְלֵק] - כִּי
'טְמֵאָה הִידוּעַ', שְׁהִיָּא 'טְמֵאָת עַמְלֵק' - בְּאֵה
עַל־יְדֵי 'גְּרִים' (עֵינְ בְּפָנִים).

ד.

(ח"ב ח, ג)

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת יח, א): **"וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" -
"מִה שְׁמוּעָה שְׁמַע וּבֵא, קְרִיעַת יַם־
סוּף וּמַלְחַמַת עַמְלֵק"** (זְבַחִים קטז).

כִּי 'עַמְלֵק' טְמֵא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּפָנֵם תְּאוֹת־
נְאוּף, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כה, יח): **"אֲשֶׁר
קָרַךְ בַּדֶּרֶךְ",** בְּחִינַת 'מְקַרְה־לִּילָה' חֶסֶד־
וְשָׁלוֹם וְכוּ'.

כִּי 'עַמְלֵק' יוֹנֵק מִבְּחִינַת ה'דַּעַת', בְּבְחִינַת
(בַּמִּדְבָּר כד, כ): **"רֵאשִׁית גִּוִּים עַמְלֵק".** וְזֶה
בְּחִינַת **"מַלְחַמַת עַמְלֵק"**.

וְהִתְקַוֵּן לָזֶה: הוּא בְּחִינַת **"קְרִיעַת יַם־
סוּף"**, בְּחִינַת (תְּהִלִּים עד, יג): **"אֲתָה
פּוֹרְרַת בַּעֲזָה יָם, שִׁבְרַת רְאשֵׁי תַנִּינִים עַל
הַפְּיִים" - הֵינּוּ: בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי, ב): "מִטָּה עִז"**
(תַּפְּלָה בְּבְחִינַת דִּין שֶׁל הַבַּעַל־כַּח), שְׁעַל־יְדֵי־זֶה
מוֹצִיאִין מִפְּנֵי מִימֵי הַדַּעַת' שֶׁבֹלַע מִן
הַקִּדְשָׁה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - הינו: בחינת 'גרים'. פי על-ידי "מטה עז" הנ"ל, בחינת 'קריעת ים-סוף', שהוא מתקן ומכניע 'מלחמת עמלק' - על-ידי זֶה נעשין 'גרים', בחינת "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - פי מוציאין מִמֶּנּוּ גַם 'עצמות חיותו', שהוא בחינת 'גרים'.

ה.

(ח"ב מז)

סַפְּנָה גדולה לומר תורה, וצריך לזה יגיעה גדולה ואמנות יתרה, שיוכל לשקל בפלס דבריו, באפן שלא ישמע כל אחד ואחד מהשומעין ב-אם מה שצריך לו, לא יותר. ואף-על-פי שהכל שומעין כל התורה שאומרה, עם-כל-זה לא ישמע כל-אחד, רק מה שצריך לבד.

וּכְמוֹבָא (זהר יתרו סח:) על פסוק (שמות יח, א): **"וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - "וַהֲלֹא כָּל הָעוֹלָם שָׁמְעוּ?!" - אֵלֹא יְתֵרוֹ שָׁמַע" וכו'.**

[אלא כל עלמא שמעו, ולא אתברו, ואיהו שמע ואתבר, ואתכפיא מקמיה דקודשא-בריך-הוא, ואתקרב לדחלתיה]. (תרגום: וכי יתרו שמע וכל העולם לא שמע?! - אלא כל העולם שמעו, ולא נשברו. והוא שמע, ונשבר ונכפה מלפני הקדוש-ברוך-הוא, וקרב ליראתו).

כִּי רַק 'שְׁמִיעַת יְתֵרוֹ' נַחֲשָׁב לְשְׁמִיעָה, שְׁנַכְנַס בְּאֲזָנָיו. וְשְׁמִיעַת כָּל הָעוֹלָם, אֵינוֹ נַחֲשָׁב שְׁמִיעָה כָּלֵל.

וְכִי שְׂאִינוֹ יָכוֹל לֹאמַר תּוֹרָה בְּבַחֲיָנָה זו - אָסוּר לוֹ לֹאמַר תּוֹרָה.

כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּשָׂבֵא אֶל הַצַּדִּיק לְשִׁמְעַת תּוֹרָה, בָּא עִמּוֹ גַּם הָרַע שְׂלוֹ, דְּהֵינּוּ הַקְּלָפוֹת הַנִּבְרָאִים עַל-יְדֵי עֲבֹרוֹת חֵס־וְשְׁלוֹם, וְהֵם הַדּוֹחֲקִים אֶת הָעוֹלָם וְעוֹשִׂים

בְּלִבּוֹל וְדַחַק גָּדוֹל בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה, כִּי הָרַע הַנִּ"ל שָׁל כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְבַלְבֵּל וְכו'.

זֶה שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (בְּרַכּוֹת ו:): "הֲאִי דְחָקֵא דְכַלְה מְנִיְהוּ" - הינו: מהרע של כל אחד ואחד, שהם הקלפות כנ"ל. ואלו הקלפות רוצים גם-כן לינק מן התורה, ויניקתם הוא רק מה'מותרות'. דהינו: מה שאחד שומע יותר ולמעלה ממחו ובהנתו, זה בחינת 'מותרות', ומשם יניקתם וכו'.

וְדַע: שִׁישׁ קַלְפָּה דְקָה שְׁסֻמוּכָה לְהַקְדָּשָׁה, שְׂזֵאת הַקְּלָפָה הַדְּקָה יְכוּלָה לִינֵק אֶפְלוּ מִגּוּף הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה, אֶפְלוּ אִם אֵין בָּהּ מוֹתְרוֹת'.

וְהַתְקוּן לְזֶה: כְּשִׁמְדָּבְרִים מִיִּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל! - שְׂאֵז בּוֹרַחַת אוֹתוֹ הַקְּלָפָה הַדְּקָה.

זֶה בְּחִינַת מַה שְׂאֵמְרוּ רַז"ל (זְבַחִים קטז:): "שִׁיתְרוּ בָּא וְהִלְךְ לוֹ קֵדָם מִתַּיִן-תּוֹרָה" - כִּי 'יתרו' הוּא בְּחִינַת הַקְּלָפָה הַדְּקָה שְׁבוֹרַחַת כְּשִׁשׁוֹמַעַת 'ישועות יִשְׂרָאֵל'.

[מוזבא גם להלן מ'ספר-המדות' - בפסוק (שמות יח, כז): "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת חֲתָנּוֹ"]

ו.

(ח"ב עט, 'ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל, עם באור מוהרנ"ת ז"ל)

"וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" (שְׁמוֹת יח, א). "קְרִיעַת יַם-סוּף וּמַלְחַמַּת עַמְלֵק" (רש"י שם; זְבַחִים קטז:). "קְרִיעַת יַם-סוּף" - זֶה 'בְּטוֹלֵ-הַזְּמַנִּים'.

וַיִּשְׁקֹף ה' אֶל מַחְנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיְהִי־הֵם" (שְׁמוֹת יד, כד). "עַמּוּד־אֵשׁ" - זֶה 'לִילָה' (שָׁם יג, כב), וְ"עָנָן" - זֶה

י'וֹם' (שם) - "וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא עַרְבָּבָם, וּבטל הַזְּמַנִּים".

[חֲזַקוּנִי' על הפסוק (שמות יד, כד): "וַיִּשְׁקָף ה' אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן, וַיַּהֲרִם אֶת מַחֲנֵה מִצְרַיִם" - בְּשַׁעֲרֵהוּ שְׁעַמּוּד־הָאֵשׁ מִסְתַּלַּק וְעַמּוּד־הָעָנָן בָּא, בְּאוֹתוֹ זְמַן נִתְעַרְבוּ יַחַד זֶה בְּזֶה לִפְנֵי מַחֲנֵה מִצְרַיִם, וּמִצְרַיִם לֹא הִרְגְּלוּ לְרֵאוֹת 'עַמּוּד־אֵשׁ', רַק 'עַמּוּד־הָעָנָן', וְהִשְׁפָּךְ בְּלִילָה. וּכְשֶׁרָאוּ כֵּן, נִתְהַמְּמוּ בְּקוֹל גְּדוֹל, שֶׁהָיוּ צוֹעְקִים לְהָשִׁיב אֶת הַמַּרְכָּבוֹת וְכוּ'].
"מְלַחֶמֶת עִמְלֶק" - זֶה 'תְּשׁוּבָה'. "מֹשֶׁה אֶהְרֶן וְחֹר" (שם יז, י) - פִּרְשׁ רַש"י: "בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים". עַל־יְדִי־זֶה: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - שָׁמַע ה'קוֹל'. (עַד־כָּאן לְשׁוֹן רַבְּנֵי ז"ל).

בְּאוֹר מוֹתֵרֵנִי ז"ל: כָּל־זֶה מְצַאנוּ מִכְּתַב־יְד רַבְּנֵי ז"ל, כְּתָבָם בְּדֶרֶךְ יְרֵאִשִׁי פְּרָקִים' בְּרָמְזוּ בְּעֵלְמָא לְזַכְרוֹן וְכוּ' - מַה שְׁאִפְשָׁר לְהַבִּין מֵעַט עַל־פִּי הַהַקְדָּמָה שֶׁהִבְנִיתִי מִדְּבָרָיו, אִמְרַתִּי לְבָאֵר מַה שֶּׁבִּידֵי וְכוּ'.

וְהִנֵּה מַה שֶׁהֵאִיר הַשֵּׁם עֵינַי הוּא: כִּי רַבְּנֵי ז"ל רוֹצֵה לְגַלוֹת: שֶׁ'תְּשׁוּבָה' וּבַחֲנִינִת לְמַעַלְה־מִהֲזַמֵּן, דְּהֵינּוּ 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים' - הֵם בְּחִינַת אַחַת. וְעַל־יְדִי־זֶה זוֹכִין לְשִׁמְעַ ה'קוֹל דְּקַדְשָׁה, וְלִהְיוֹת ה'קוֹל דְּסִטְרָא־אַחֲרָא'.

וְכֵן מְבֵאֵר בְּה'אֲלֶף־בֵּית הַחֲדָשׁ' (סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה א): "יּוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה הוּא לְמַעַלְה מִהֲזַמֵּן, וּמַעַלְה כָּל הַיָּמִים לְמַעַלְה מִהֲזַמֵּן". נִמְצָא מְבֵאֵר: שֶׁ'תְּשׁוּבָה' הוּא לְמַעַלְה־מִהֲזַמֵּן. וְכוּ'.

וְעַל־יְדִי־זֶה: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - שָׁמַע ה'קוֹל. הֵינּוּ כִּנּוּי: כִּי עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה' שֶׁהוּא 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים' - עַל־יְדִי־זֶה שׁוֹמְעִין ה'קוֹל־דְּקַדְשָׁה, כִּנּוּי לְמַעַלְה־מִהֲזַמֵּן. וְכוּ'.

וְעַתָּה בּוֹא וּרְאֵה, וְתִבֵּן מֵעַט מִדְּבָרָיו. וְנִתְחִיל לְדַגְמָא מִסּוּף דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, וְהוּא: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ, קְרִיעַת יַם־סוּף" וְכוּ' כִּנּוּי: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - זֶה 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים'. וַיִּשְׁקָף ה' וְכוּ'.

פִּירוּשׁ: בְּזֶה רוֹצֵה לְבָאֵר וּלְהוֹכִיחַ בְּקַצּוֹר נִפְלָא: שֶׁ"קְרִיעַת יַם־סוּף" - הוּא בְּחִינַת 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים'. כִּי ב'קְרִיעַת יַם־סוּף' כְּתִיב (שְׁמוֹת יד, כד): "וַיִּשְׁקָף ה' אֶל מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיַּהֲרִם" - זֶה 'לִילָה'. וְ"עָנָן" - זֶה 'יּוֹם'. וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא עַרְבָּבָם, וּבטל הַזְּמַנִּים.

וְהוֹלִיךְ וּמְבֵאֵר הַהַקְדָּמָה הַנִּזְכָּר: שֶׁ'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים וְ'תְּשׁוּבָה' הוּא בְּחִינַת אַחַת וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁכְּתִיב: "מְלַחֶמֶת עִמְלֶק" - זֶה 'תְּשׁוּבָה'. "מֹשֶׁה אֶהְרֶן וְחֹר" - פִּרְשׁ רַש"י: "בְּתַעֲנִית הָיוּ שְׂרוּיִים".

פִּירוּשׁ: שֶׁמְבִיא רְאִיָּה: שֶׁ"מְלַחֶמֶת עִמְלֶק" זֶה 'תְּשׁוּבָה' - כִּי אִזּוּ הָיוּ שְׂרוּיִים בְּתַעֲנִית 'מֹשֶׁה אֶהְרֶן וְחֹר' - שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה'.

נִמְצָא: שֶׁ'קְרִיעַת יַם־סוּף' וּ'מְלַחֶמֶת עִמְלֶק' - זֶהוּ בְּחִינַת 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים' וְ'תְּשׁוּבָה', שֶׁהֵם תְּלוּוִיִּים זֶה בְּזֶה.

וְעַל־יְדִי־זֶה: "וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ" - שָׁמַע ה'קוֹל. הֵינּוּ כִּנּוּי: כִּי עַל־יְדֵי תְּשׁוּבָה' שֶׁהוּא 'בְּטוּל־הַזְּמַנִּים' - עַל־יְדִי־זֶה שׁוֹמְעִין ה'קוֹל־דְּקַדְשָׁה, כִּנּוּי לְמַעַלְה־מִהֲזַמֵּן. וְכוּ'.

"ויקח יתרו חתן משה את צפורה אשת משה אחר שלוחיה" (שמות יח, ב)

ז.

(ח"ב ע)

כל מי שגדול יותר, צריך לבקש מבקשו ברחוק מקום יותר.

כמו שאנו רואין: שה'צומח' - חיותו ומבקשו סמוך לו מיד, כי הוא צומח מן הארץ בסמוך לו ממש.

ו'בהמה' - מבקשה סמוך לה גם-כן על הארץ, אך הוא ברחוק יותר קצת מן ה'צומח' - כי ה'בהמה' גדולה במעלה מן ה'צומח'.

אבל 'בן-אדם' - צריך לבקש מבקשו ברחוק יותר ויותר מן ה'בהמה'.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלוש שהיה גדול במעלה מאד - היה צריך לבקש מבקשו ברחוק מקום ביותר - ועל-כן הצריך לבקש לו אשה ממדין, כי מבקשו היה רחוק, מחמת גדלותו.

ח.

(חיי-מוהר"ן רד)

ליל-שבת פרשת חקת ובלק, י"ב תמוז תק"ע - ספר על השלחן מעניניו. ותמה על-עצמו: על שעושה תמיד, דברים משנים ונפלאים מדעת בני-אדם!

על אשר הוא תמיד נעוֹנֵד ממקום למקום, ומה היה חסר לו במעֵדוועדיווקע, היה ראוי לו לישיב שם תמיד - כי שם היה יושב בשלוח והשקט.

והוא לא רצה לישיב בשלוח, ונסע משם וקבע דירתו בזלאתיפאליע, והיה לו שם מחלקת גדול ויסורים גדולים מאד. ונסע משם וקבע דירתו בברסלב.

אחר-כך בזה הקוץ נסע מברסלב, וקבע דירתו באומין.

ועל-כל-פנים, מאחר שבא לאומין, היה ראוי לו לבחר דירתו אצל איש הגון, והוא בחר לו אכסניא שם וכו'.

והיה קורא תמה על-עצמו, על שעושה דברים משנים ונפלאים כאלה וכו'!

עניתי ואמרתי לו: "הלוא מפני מה נשא משה אשה מבנות יתרו דיקא!"

וכונתי היה פשוט: כי כך הוא מנהגי השם-יתברך, להפיר שני הפכים, כמו משה רבנו עליו-השלוש הצריך להתחבר ולהתחתן עם 'יתרו' דיקא, שהיה וכו', כמו-כן הוא מכרח להתחבר עם אנשים כאלה וכו', והבן.

אחר-כך ענה ואמר להעולם שישיבו על השלחן: "השמעתם מה שהקשה, הלוא הקשה קשיא גדולה וכו'!"

ואמר: "הידעת תרוץ"?! - ואמרתי: "שאצלי אינו קשה כלל על משה רבנו עליו-השלוש"?! - ואמר: "אם-כן אתה מתרץ קשיא בקשיא אחרת!"

ואמר: "שכונתי ענין מחשבתו - כי הוא הולך עם ענין זה בפמה זמן שהוא מבקש ומתפלל לידע תרוץ על ענין זה, ועכשו הקשה הוא קשיא זו"?! - כך אמר בפני העולם עלי.

"וְאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים כָּל־לַעֲנִיָּן, רַק בְּעֵינַי הַמַּחֲשֶׁבֶת זֶה, אֲנִי הוֹלֵךְ זְמַן רַב, וְכִבְרֵי הַתַּפְלְלוֹתַי הִרְבֵּה עַל־זֶה וְכוּ'!

וְכִי־וָצֵא בְּדַבְרִים אֱלוֹהֵי דְבַר עוֹד מִזֶּה הִרְבֵּה עַל הַשְּׁלָחַן בְּלֵיל־שַׁבָּת וּבְיוֹם־שַׁבָּת, וְהַפְלִיג מְאֹד בְּעֵינַי הַקְּשִׁיא הַנִּי"ל, וְהַדְּבָרִים סְתוּמִים וְחִתּוּמִים.

ט.

(ספר-המדות, טהרה ח"ב א)

אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, מְטַהֶרֶת הַבַּיִת מִ'צָרַעַת'.

[הרב מטשענהרין ז"ל צין ל'שמות-רבה' א, לב: "ולמה נקרא שמה צפורה? - שטהרה הבית בצפור". (וצנו לה'סתנות-כהן'): "כדם הצפור המטהר את המצרע").

וצין גם ל'ילקוט-שמעוני, שמות פ"ב, רמז קסט, בשם 'מדרש אביר': "ויאמר אל בנתיו ואיו" (שמות ב, כ) - מייד יצאה צפורה בצפור והביאתו. דבר-אחר: שטהרה כל בית אביה כדם הצפור".

"וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ, אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גְּרָשִׁים וְגו'. וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר" (שמות יח, ג-ד)

י.

(ח"א רטו)

כָּל עֲבוֹדַת מֹשֶׁה בְּחַיֵּיו, וְעַכְשָׁיו לְאַחַר מוֹתוֹ, הוּא רַק לַעֲשׂוֹת גְּרָיִם.

וְעַל־כֵּן מְצִינּוּ בַּמִּדְרָשׁ: "שְׂרָפִי אֱלִיעֶזֶר הַגָּדוֹל גֵּיר גְּרָיִם" (עין בראשית-רבה

ע, ה; במדבר-רבה ח, ט; קהלת-רבה ז, טז; תנחומא משפטים ה).

וְזֶה מַחֲמַת "שְׁהִיָּה גְּלוּל בְּנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה" (עין גלגוליי-נשמות להרמ"ע מפאנו; ועין ילקוט-

ראובני בפרשתן מה שמביא מ'עשרה-מאמרות' להנ"ל; ועין שער-הגלגולים, הקדמה לו).

כִּי עָלְיוֹ נֹאמַר (שמות יח, ד): "וְיֵשֶׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר", כְּמוֹכָא (במדבר-רבה יט, ז), וְעַל־כֵּן בִּכַח זֶה גֵּיר גְּרָיִם.

וְכֵן 'יתרו', מַחֲמַת שְׁהִיָּה 'חֹתֵן מֹשֶׁה' - עַל־יְדִי־זֶה נִתְגַּיַר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות

יח, א): "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה". כִּי מַחֲמַת שְׁהִיָּה 'חֹתֵן מֹשֶׁה', זֶה גָּרַם לוֹ שִׁשְׁמַע וְנִתְגַּיַר.

יא.

(ח"א רעג)

דַּע: שֵׁישׁ 'בָּנִים' שְׁמוּלִידִים בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲבָל יֵשׁ 'בָּנֵי עַלְיָה' גְּדוֹלִים מְאֹד, שְׁמוּלִידִים נְשָׁמוֹת שֶׁהֵם לְמַעְלָה מִהַנְּשָׁמוֹת הַמְתַּלַּבְּשִׁים בְּבָנִים הַנוֹלָדִים בְּעוֹלָם.

כִּי כָּל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהֵם בְּעוֹלָם - הֵם "שְׁשִׁים רְבוּא". וְאִף שֵׁישׁ יוֹתֵר, הֵם רַק מ'התחלקות הניצוצות'. אֲבָל 'בְּכֻלּוֹ', הֵם רַק 'שְׁשִׁים רְבוּא'.

אֲבָל 'אלו הנשמות הנ"ל - הֵם לְמַעְלָה מ'ששים רבוא נשמות' שְׁמַת־לְבָשִׁים בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי הֵם אֵינָם רְאוּיִין כָּל־לָהֶטֶת לְבַשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאִפְלוּ כְּשֶׁבָּאִין בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵם אֵינָם נֶחֱשָׁבִים מִזֶּה הָעוֹלָם כָּל־ל.

וְזֶה בְּחִינּוֹת "בְּנֵי מֹשֶׁה", שֶׁכְּתוּב בָּהֶם (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א כג, יז): "וּבְנֵי רַחֲבִיָּה רְבוּ לְמַעְלָה", וְדָרְשׁוּ חַז"ל (בְּרֻכּוֹת ז, א): "לְמַעְלָה מִשְׁשִׁים רְבוּא" - כִּי הֵם לֹא הָיוּ נֶחֱשָׁבִים בְּכֻלּוֹ ה'ששים רבוא', כִּי הֵם הָיוּ לְמַעְלָה מֵהֶם בְּנִי"ל.

[חיי-מוהר"ן יד: כי כל דברי רבנו ז"ל, ומעשיות שאנו מספרים מפנינו, אין בהם דבר שלא יהיה בהם סודות

גבוהות ונוראות ועצומות מאד מאד. "עמק עמק מי
מִצְאָנוּ" (קהלת ג, כד).

בפרט המעשיות שעברו על זרעו הקדושים, כי 'בניו' הם
בחינת 'למעלה מששים רבוא נשמות ישראל', כמובן
ב'לקוטי מוהר"ן' חלק ראשון סימן רע"ג, על פסוק: "ובני
רחביה רבו למעלה" עין שם.

ובשביל-זה עבר עליהם מה שעבר, המקום ירחם עליהם,
להבא שימשך על פלטה הנשארת, חיים ואריכות ימים
ושנים, עליהם ועל זרעם עד סוף כל הדורות, אמן ואמן.

יב.

(ח"ב ז, בסוף)

'משה-רבנו' שהוא בחינת 'הכם-הדור'
שהוא מאיר ב'בן ותלמיד',
בחינת 'דרי-מעלה ודרי-מטה' - על-בן היה
לו 'בן' שהיה שמו 'אליעזר', ו'תלמיד'
ששמו 'יהושע'.

כי 'אליעזר בן משה', הוא בחינת 'רבי
אליעזר הגדול', כמובא במדרש (במדבר-
רבה יט, ז) על פסוק (שמות יח, ד): "וישם האחד
אליעזר" - "האחד המיחד" - כי 'משה
רבנו' בקש על זה: 'שיהיה רבי אליעזר
מיוצאי-הלציו'! - ונתקיים בן! (עין בפנים).

"אשר הוא חנה שם הר האלקים" (שמות יח, ה)

יג.

(פתב"ד רבנו ז"ל, "רב לכם", הנדפס בסוף הספר)

הנה ה'גדלות' מפיל את האדם ומשפילו,
הן בגשמיות והן ברוחניות.

כי איש ישראל, אם הוא דבוק בהשם-
יתברך ובאמונתו הקדושה - אזי אינו
יכול לשלוט עליו שום 'דין', ולא יהיה לו
שום 'נפילה'.

כי מי יוכל ליגע בו, באשר הוא קרוב אל
המלך, ובאיזה מקום "אשר הוא
חונה, שם הר האלקים" (שמות יח, ה),
וממשלת הקדוש-ברוך-הוא עליו.

אבל אם הוא נופל מאמונה, הינו: שנפל
ב'גדלות' - ואזי הוא מובדל
מהקדוש-ברוך-הוא, ואז "אין אני והוא
יכולין לדור במקום אחד" (סוטה ה), ואז כל
הדינין שזרין עליו וכו'.

"ויחד יתרו על כל הטובה" (שמות יח, ט)

יד.

(ח"ב לג)

"ויחד יתרו על כל הטובה" וכו' (שמות יח,
ט). ואמרו רז"ל (סנהדרין צד.):
"שנעשה בשרו חדודין חדודין".

כי כל השמחות, הם רק בשעתך, כגון
למשל: שמחה של 'חתנה' או 'ברית' -
השמחה הוא רק בשעתך, ואם יסתכל על
הסוף, אין שום שמחה בעולם, כי סוף אדם
וכו' [למות] [ברכות יז].

אבל אם יסתכל על הסוף של הסוף - אז
יש לו לשמח מאד, כי סוף כל סוף,
דהינו התכלית, הוא טוב מאד וכו'.

והנה זהו רק מצד הנשמה וכו', שעל-ידו
באין לתכלית הטוב.

אך מי שהוא צדיק, ואפלו גופו נקי וקדוש
מאד - יכול לשמח גם עם גופו, אפלו
אם מסתכל על הסוף, מאחר שגם גופו טהור
וקדוש.

אָבֵל מִי שְׂאִין גּוֹפוֹ קְדוֹשׁ כָּל-כֶּף, בַּפֶּרֶט
'גַּר', שְׂאֵף-עַל-פִּי שֶׁנִּשְׁמָתוֹ גְּבוּהָ
מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן גּוֹפוֹ נוֹצֵר מִטְּפָה טְמֵאָה,
וְאִיךְ אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת זֹאת. נִמְצָא שְׂאֵי-אֶפְשֶׁר
לֹא לְשַׁמַּח עִם גּוֹפוֹ כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל הַתְּכֵלִית.

וְזָהוּ: "וַיַּחֲדֵי יִתְרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבָה" -
שְׂיִתְרוֹ הִיָּה שְׁמַח עַל כָּל הַטּוֹבָה,
פְּרוּשׁ: אֶפְלוֹ כְּשֶׁהִסְתַּכֵּל לְהִלָּאָה מִן הַטּוֹבָה.
וְזָהוּ: "עַל כָּל הַטּוֹבָה" - לְמַעַלָּה
וּלְהִלָּאָה עַל הַטּוֹבָה, אֶף-עַל-פִּי
שֶׁהִסְתַּכֵּל עַל-זֶה, הֵינּוּ: לְהִלָּאָה מִן הַטּוֹבָה,
עַל הַסּוּף - אֶף-עַל-פִּי-כֵן הִיָּה שְׁמַח מְאֹד. כִּי
מִצַּד הַנְּשִׂמָה, אֶף כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף, הוּא
טוֹב מְאֹד בְּנ"ל.

אָדָּ: "שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּשָׂרוֹ חֲדוּדִין חֲדוּדִין" -
"בְּשָׂרוֹ" דִּיקָא, דְּהֵינּוּ ה'גּוֹף' - כִּי
מֵאַחַר שֶׁהִיָּה 'גַּר', לֹא הִיָּה שְׁמַחְתּוֹ בְּגוֹפוֹ
כְּשֶׁהִסְתַּכֵּל עַל הַסּוּף, בְּנ"ל.

טו.

(ח"ב לד)

אֶצֶל סֵתֶם בְּנֵי-אָדָם, אִין הַשְּׁמַחָה שֶׁל כָּל
הַטּוֹבוֹת בְּיַחַד.

כִּי יֵשׁ חֲלוּקִים רַבִּים בְּעֵינֵי הַשְּׁמַחָה.
לְמַשָּׁל: כְּשֶׁבָאִין עַל חֲתָנָה - א) יֵשׁ מִי
שְׁשִׁמַּח מִן הָאֹכִילָה שְׂאוּכֵל, דְּגִים וּבִשָּׁר
וּכְיוּצָא. ב) וַיֵּשׁ אֶחָד שְׁשִׁמַּח מִן ה'כְּלִי-זָמֶר'.
ג) וַיֵּשׁ שְׁשִׁמַּח מִדְּבָרִים אַחֲרִים כְּיוּצָא בְּהֵם.
ד) וַיֵּשׁ שְׁשִׁמַּח מִן הַחֲתָנָה עֲצֻמָּה כְּגוֹן
ה'מַחְתָּנִים'. ה) וּכְיוּצָא שְׂאֵר חֲלוּקִים.

אָבֵל אִין אָדָם שֶׁיְהִיָּה שְׁמַח מִכָּל הַשְּׁמַחֹת
בְּיַחַד. וְאֶפְלוֹ מִי שְׁשִׁמַּח מִכָּל
הַדְּבָרִים הַנ"ל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִין הַשְּׁמַחָה
מִכָּל הַדְּבָרִים בְּיַחַד, רַק מִכָּל-אֶחָד בְּפָנֵי-
עֲצֻמוֹ בְּזֶה אַחַר זֶה.

ו) גַּם יֵשׁ אֶחָד, שְׂאִין לֹא שׁוּם שְׁמַחָה כָּלֵל,
לֹא מִן הָאֹכִילָה וְשִׁתִּיָּה וְלֹא מִשְׂאֵר
דְּבָרִים. וְאֶדְרָבָא - יֵשׁ לֹא קִנְיָה וְצַעַר,
שְׁמַקְנָא עַל הַשְּׂדוּדָה, עַל שֶׁזֶה נִשְׁתַּדָּד בְּזֶה.

אָבֵל שְׁלֵמוֹת וְגִדְלוֹת הַשְּׁמַחָה הוּא: מִי
שְׁזוּכָה לְשַׁמַּח מִכָּל הַטּוֹבוֹת בְּיַחַד.

וְזָה אֵי-אֶפְשֶׁר כִּי-אִם כְּשֶׁמִּסְתַּכֵּל לְמַעַלָּה
עַל כָּל הַטּוֹבָה, דְּהֵינּוּ: עַל ה'שְׂרֵשׁ',
שְׁשִׁמַּשׁ נִמְשָׁכִין כָּל הַטּוֹבוֹת. וְשֵׁם הַכָּל אֶחָד,
וְאִזִּי שְׁמַחְתּוֹ מִכָּל הַטּוֹבוֹת בְּיַחַד, וְאִז
הַשְּׁמַחָה גְּדוּלָה מְאֹד, וּמֵאִירָה בְּאוֹר גְּדוּל
מְאֹד.

כִּי עַל-יַדֵּי הַכְּלָלִיּוֹת שְׁנִכְלָל שְׁמַחָה
בְּחִבְרָתָהּ - נִגְדָּל בְּיוֹתֵר 'אוֹר הַשְּׁמַחֹת'.
וְכֵן כָּל מָה שְׁנִכְלָלִין יוֹתֵר רַבּוּי הַשְּׁמַחֹת זֶה
בְּזֶה - נִגְדָּל וְנִתְוֹסֵף 'אוֹר הַשְּׁמַחָה' בְּיוֹתֵר
וְיוֹתֵר, עַל-יַדֵּי הַתְּנוּצָצוֹת שְׁמַתְנוּצָץ מִשְׁמַחָה
לְחִבְרָתָהּ.

וְעַל-כֵּן כְּשֶׁנִּכְלָל הַשְּׁמַחָה שֶׁל כָּל הַטּוֹבוֹת
בְּיַחַד - אִזִּי אוֹר הַשְּׁמַחָה גְּדוּל
מְאֹד, עַל-יַדֵּי רַבּוּי הַהֲתַנּוּצָצוֹת מְזֶה לְזֶה
וּמְזֶה לְזֶה בְּנ"ל.

וְזָהוּ (שְׁמוֹת יח, ט): "וַיַּחֲדֵי יִתְרוֹ עַל כָּל
הַטּוֹבָה" - שֶׁהִיָּה שְׁמַח מִכָּל הַטּוֹבוֹת
בְּיַחַד.

וְזָהוּ: "עַל כָּל הַטּוֹבָה", כִּי הִיָּה מִסְתַּכֵּל
לְמַעַלָּה "עַל כָּל הַטּוֹבָה", הֵינּוּ עַל
ה'שְׂרֵשׁ', שְׁשֵׁם הַכָּל אֶחָד, וְשֵׁם נִכְלָלִין כָּל
הַשְּׁמַחֹת יַחַד, וְעַל-כֵּן הִיָּה שְׁמַח 'עַל כָּל
הַטּוֹבוֹת' בְּיַחַד, בְּנ"ל.

"עַתָּה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים"
(שְׁמוֹת יח, יא)

ברוך־הוא עלֹא וְתַתָּא (אֲהַר יתרו סט), וְנִתְגַּדֵּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד. עַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אָדָם לְהִשְׁתַּדֵּל מְאֹד, לְקַרֵּב הִרְחֻקִים לְהִשָּׁם־יִתְבָּרַךְ.

גַּם אִין לְאָדָם לֹאמֹר: "אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב לְהִשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְאֲנִי רְחוֹק כְּלִיכָּה עַל־יְדֵי רַבּוֹי מַעֲשֵׂי הַרְעִים!" - כִּי אֲדַרְבֶּה: כָּל מִה שֶׁהוּא רְחוֹק בְּיִתְרֵה, יִתְגַּדֵּל עַל־יְדֵי כְּבוֹד הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּיִתְרֵה, כְּשֵׁי־שִׁתְּדֵל לְשׁוֹב וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי זֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ כִּנ"ל.

יח.
(ח"א נט, א)

זֶה הָאִישׁ הַמְּשִׁתַּדֵּל לְקַרֵּב וְלַעֲשׂוֹת נִפְשׁוֹת, הוּא בּוֹנֵה בְּחִינַת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ'.

'קֹדֶשׁ' - זֶה בְּחִינַת (ישעיה ד, ג): "וְהִנּוֹתֶר בִּירוּשָׁלַיִם קְדוֹשׁ יֹאמַר לוֹ" - הֵינּוּ: זֶה שְׁבַנֵי־אָדָם נִשְׂאָרִים דְּבוּקִים בְּיִרְאֵה־שְׁלֵמָה עַל־יְדֵי.

וְהֵיכַל' - זֶה בְּחִינַת ה'כְּבוֹד' שֶׁנִּתְכַּפֵּד הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּזֵהָר (יתרו סז: סח.) "כִּד אֲתִי יִתְרוֹ, כִּדִּין אֲתִיקֶר שְׁמָא דְקֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא.

וְזֶה בְּחִינַת (תהלים צו, ג; דְּבַר־הַיָּמִים־א טז, כד): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֵת כְּבוֹדוֹ" - שְׁעַל־יְדֵי שְׁמֻקְרָבִים עֲצָמָן לְעִבּוֹד־תְּהִשָּׁם־יִתְבָּרַךְ אֵלּוֹ הִרְחֻקִים, זֶהוּ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְה'כְּבוֹד' זֶהוּ בְּחִינַת 'הֵיכַל', בְּבְחִינַת (תהלים כט, ט): "וּבְהֵיכָלוֹ כָּלוּ אוֹמֵר כְּבוֹד".

יט.
(חגיגה מ"ג קצג)

אֵלּוֹ הַרְשָׁעִים הַגְּדוֹלִים כְּשֶׁנִּכְנָסִים לְהַצְדִּיק־הָאֱמֶת - אֲזִי לְפִי גָדֵל רְשָׁעֵתֶם הַגְּדוֹלָה מְאֹד - הַהִכְנָעָה בְּעַלְמָא שְׁמֻכְנִיעִין עֲצָמָן קָצַת לְפָנָיו לִילְךְ אֵלָיו וּלְכַבְּדוֹ, מְזָה בְּעַצְמוֹ נַעֲשֶׂה תַקוּן גָּדוֹל מְאֹד בְּמָקוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה.

טז.

(ח"א יב, ב)

עֵקֶר גְּדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשָׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא: שְׁגַם הָעִבּוּרִים יִדְעוּ שֶׁיֵּשׁ אֱלֹהִים שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל.

כַּמּוּבָא בְּזֵהָר (יתרו סז: סח.): "כִּד אֲתִא יִתְרוֹ וְאָמַר (שְׁמוֹת יח, יא): 'כִּי עַתָּה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה'" וְכוּ' - כִּדִּין אֲתִיקֶר וְאֲתַעֲלָא שְׁמָא עַלְמָה".

יז.

(ח"א יד, ב)

אִי־אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת אֵת ה'כְּבוֹד', אֶלָּא עַל־יְדֵי 'תּוֹרַת הַסֵּד', וְ'תּוֹרַת הַסֵּד' אָמְרוּ חַז"ל (סֵפֶה מ:ט): "זֶהוּ הַלּוּמֵד תּוֹרָה עַל־מְנַת לְלַמְדָּה", כִּי זֶה עֵקֶר כְּבוֹדוֹ.

כַּמּוּבָא בְּזֵהָר (יתרו סז: סח.): "בְּשַׁעֲתָא דְשָׂאָר עִבּוּרִים אֲתִין וְאוּדָן לְקֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא, כִּדִּין אֲסַתְלַק וְאֲתִיקֶר שְׁמָא דְקֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא עַלְמָא וְתַתָּא, כַּמּוּ גַבִּי יִתְרוֹ: בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר יִתְרוֹ (שְׁמוֹת יח, יא): 'עַתָּה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים' - כִּדִּין אֲסַתְלַק וְאֲתִיקֶר שְׁמָא דְקֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא".

נִמְצָא: זֶהוּ כְּבוֹדוֹ, כְּשֶׁבַנֵי־אָדָם שֶׁהֵם מַחוּץ לְקֹדֶשָׁה, מְקַרְבִּין אֶת־עֲצָמָן לְפָנִים מִהַקְּדוּשָׁה, הֵן 'גָּרִים' שְׁמֻגְרִין, הֵן 'בְּעַל־יִתְשׁוּבָה', שְׁגַם הֵם הֵיוּ מִבְּחוּץ - וְכִשְׁמֻקְרָבִין וּמְכַנְיָסִים אוֹתָם לְפָנִים, זֶהוּ כְּבוֹדוֹ.

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, כְּבוֹד ד' (עַל־פִּי הַתּוֹרָה הַנִּי"ל): עֵקֶר 'כְּבוֹד' הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ הוּא: כְּשֶׁהִרְחֻקִים בְּיִתְרֵה מְקַרְבִּים אֶת־עֲצָמָן לְהִשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲזַ אֲסַתְלַק וְאֲתִיקֶר שְׁמָא דְקֹדֶשׁ־בְּרִיךְ־הוּא.

כי ישראל אומרים בכל יום כמה פעמים:
 "כי גדול ה' מכל אלהים" - ולא
 נעשה מזה רעש גדול כל-כך.

וכש בא יתרו ואמר (שמות יח, יא): "כי עתה
 ידעתי כי גדול ד'" - "כדין
 אתיקר ואסתלק שמא דקדשא-בריך-הוא
 עלא ותתא" (זהר יתרו סז: סח.).

כי דיקא בשבא מרחק כזה מעמקי
 הקלפות, ומכניע עצמו תחת הקדשה,
 מזה נתעלה ונתגדל שמו-יתברך, והבן.

גם שמעתי בשמו שאמר לאחד: "זה אין
 אתה יודע שבשאהד מהם מטה עצמו
 (הינו: שנכנס אליו ומטה עצמו אל הקדשה) - אזי
 מטין עצמן כל הרקיעין" (אז איינער פון זיי טוט
 זיך א' בייג', בייגן זיך די הימלן).

"כי יהיה להם דבר בא אלי" (שמות יח, טז)

נ.

(ח"א טו, א-ב-ג-ד-ז)

נמצא להלן בפסוק (שמות יט, ז): "ואתם
 תהיו לי ממלכת כהנים וגוי
 קדוש".

"ואתה תחזה מכל העם, אנשי חיל, יראי
 אלקים, אנשי אמת, שנאי בצע. ושמעת
 עלהם, שרי אלפים, שרי מאות, שרי
 חמשים, ושרי עשרות" (שמות יח, כא)

נא.

(ח"א נו, א-ב)

יש בכל אחד מישראל בחינת מלכות,

לפי בחינתו. (א) יש שהוא "שרר בביתו"
 (אסתר א, כב). (ב) יש שהוא מושל ביותר. (ג)
 וכן יש שהוא מושל על כל העולם.

כל אחד לפי בחינת המלכות שיש לו,
 בבחינות (שמות יח, כא-כ; דברים א, טו):
 "שרי אלפים, ושרי מאות, ושרי חמשים,
 ושרי עשרות".

ובחינות המלכות הזאת שיש בכל-אחד,
 היא 'באתגליא' ו'באתפסיא'.

'באתגליא' - הינו: שהוא מושל על אלו
 האנשים 'באתגליא'.

ו'באתפסיא' - כי גם יש לכל-אחד בחינת
 'מלכות' 'באתפסיא'. שאף
 ש'באתגליא' נראה שאין לו שום ממשלה על
 אלו האנשים - עם-כל-זה 'באתפסיא'
 ובהעלם גדול הוא מושל על אלו האנשים,
 כי נשמתם הם תחתיו ונכנעים תחתיו.

וגם זאת הבחינה של 'מלכות באתפסיא',
 היא לכל-אחד לפי בחינתו, בבחינת:
 "שרי אלפים, ושרי מאות" וכו' וכו'.

וצריך כל-אחד, לבלי להשתמש עם
 בחינות המלכות שיש לו, להנאתו
 ולצרכו, שלא תהיה בחינות המלכות אצלו,
 פעבד למלאת תאותו. רק שתהיה בחינת
 המלכות בבחינת 'בן-חורין' וכו', להשתמש
 בה להשם-יתברך וכו'.

נב.

(ח"ב עב - נאמר בשפת פרשת יתרו תק"ע)

דע: שלראות את-עצמו עם ה'צדיק-
 האמת, הוא גם-כן דבר גדול מאד.

בודאי פשוטין לשמע מפיו תורה, הוא
 מעלה יתרה, אבל גם פשוטין

שומעין תורה, ה'ראיה' לבד שזוכין לראות את-עצמו עם הצדיק, הוא גם-כן טוב מאד. פי על-ידי-זה מקבלין 'גדלה'. ועקר ה'גדלה' היא 'שפלות' וכו'.

ודע: שכל אחד ואחד לפי 'התנוצצות' המחין' שלו, כן זוכה לקבל 'גדלה' וכו'.

ויש 'מח בללי' ויש 'מחין פרטים', וכל ה'מחין הפרטים' מקבלין מ'מח הכולל' שהוא 'חכם-הדור'.

וזהו מעלת הזוכה לראות את-עצמו עם ה'צדיק-האמת' שהוא 'חכם-הדור', בחינת 'חכם-הכולל'.

פי על-ידי שזה ה'חכם-הכולל' רואה אותו ומסתכל בו - על-ידי-זה מתנוצץ מחו, ועל-ידי-זה מקבל 'גדלה' כנ"ל.

פי כל אחד ואחד יש לו איזה מח ודעת לפי מדרגתו. אבל המח והדעת של כל אחד ואחד, מנח בקטנות ואינו מתנוצץ.

ועל-ידי שמסתכל בו ה'חכם-הדור' שהוא 'מח הכולל' - מתנוצץ מחו של כל אחד ואחד כפי מדרגת מחו, ועל-ידי-זה מקבל כל אחד 'גדלה' כפי מדרגת מחו כנ"ל.

ועל-כן 'משה רבנו' עליו השלום, שהוא היה ה'דעת-הכולל' של כל ישראל - על-ידי ראיתו לבד שהיה מסתכל בתוך כל אחד ואחד, היה יכול לחלק הגדלה והשררה לכל אחד ואחד פראוי לו לפי מדרגת מחו.

וזה בחינת (שמות יח, כא): "ואתה תחזה מפל העם, ושמת עליהם שרי אלפים שרי מאות" וכו'. "ואתה תחזה" דיקא.

פי על-ידי ה'ראיה' לבד של משה רבנו, שהיה רואה ומסתכל בכל אחד ואחד - היה מתנוצץ מחו של כל אחד.

ועל-ידי-זה קבל כל אחד ואחד גדלה ושררה כפי ערכו, כפי הראוי לו לפי מדרגת מחו, דהינו בחינת: "שרי אלפים ושרי מאות" וכו'.

וזהו: "ואתה תחזה וכו', ושמת עליהם שרי אלפים וכו'" - פי על-ידי שיחזה משה ויסתכל בעם, על-ידי-זה בעצמו הוא משים אותם 'שרי אלפים' וכו'.

פי על-ידי 'הסתכלותו בהם', מקבל כל-אחד גדלתו, על-ידי 'התנוצצות-מחו' שמתנוצץ, על-ידי ה'הסתכלות' שמסתכל בו 'חכם-הדור', בחינת 'משה'.

וגם משה היה יכול לצוות: שזה יהיה 'שר-אלף', וזה 'שר-מאה' וכו' - פי על-ידי הסתכלותו בהם, היה יודע ה'גדלה' המגיע לכל אחד ואחד, והיה יודע 'התנוצצות-המח' של כל אחד, אשר כפי 'התנוצצות-המח' בן מגיע לו 'גדלה'.

ואזי כשמקבל כל אחד גדלה כפי הראוי לו באמת לפי מדרגת מחו - אזי יודע כל אחד מהשרים והמנהיגים של ישראל לחדש 'חדושין-דאורייתא' כפי הראוי לו לפי מדרגת מחו, לא פחות ולא יותר.

פי מאחר שכל אחד עומד על מקומו הראוי לו באמת, דהינו שיש לו 'שררה' וגדלה' כפי הראוי לו באמת כנ"ל, על-כן כל-אחד יודע לפי גדלתו והתמנותו, איך וכמה הוא צריך לחדש בתורה, ובפני כמה אנשים הוא צריך לומר תורה.

כי זה שממנה על אלה מִיִּשְׂרָאֵל, דְּהִינּוּ
שְׂרֵה־אֱלֹהִי, הוא צריך לומר תורה
בפני אלה אנשים. וכן כלם.

[שִׁיחַ־שְׂרָפִי־קֹדֶשׁ ח"ג צ: רבנו ז"ל אמר: הבעל־שם־
טוב זצ"ל, היה שר על אֱלֹפִים עולמות. הרב מברדיטשוב
זצ"ל על (...) 'עולמות'. והצדיק רבי ברוך מעזבוז זצ"ל, על
'רבות נשמות'. על הרב בעל התניא: 'שרה־אלה'. ועל
אחד אמר שהוא 'שרה־מאה'. ועל אחד אמר: שהוא רבי
של 'עשרים חסידים'].

[שִׁיחַ־שְׂרָפִי־קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"א תקצה: כשבקר
ה'בעל התניא' זצ"ל אצל רבנו ז"ל - כבדו רבנו מאד,
ואמר: 'תנו כבוד ל'שרה־אלה'!']

כי יש בחינת 'רוח' בכל אחד ואחד,
וה'מנהיג־האמתי' של כל ישראל, דְּהִינּוּ
בחינת 'משה', הוא בחינת 'רוח־הכולל',
בחינת (במדבר כז, יח): "איש אשר רוח בו",
ופרש רש"י: "שיודע להלך נגד רוחו של כל
אחד ואחד".

ו'רוח' הזה, הוא בחינת (בראשית א, ב): "רוח
אלקים", שהוא בעצמו בחינת
ה'מחין' וכו'.

וכל־אחד לפי בחינת ה'רוח אלקים'
שיש בו, בחינת 'רוח־הקדש',
'רוח נבואה' - כמזכר זוכה לחדש בתורה
וכו'.

על־כן: על־ידי ה'מנהיג־האמתי', בחינת
'משה', בחינת 'דעת־הכולל',
בחינת 'רוח־הכולל', שעל־ידו מתנוצץ מחו
של כל אחד, שזהו בעצמו בחינת "רוח
אלקים" שממשיך לכל־אחד, כי ה'רוח־
אלקים' הוא בעצמו ה'מחין' כנ"ל - על־ידי־
זה נמשך לכל אחד ה'רוח־אורייתא' וכו'.

אבל 'זה המנהיג' - צריך שיהיה פרוש
גדול בקדשה גדולה, ואז דווקא הוא
יכול להיות 'מנהיג־ישראל'.

כי על־ידי פְּרִישׁוּתוֹ וקִדְשׁוֹ הַגְּדוֹלָה -
הוא יכול לחזות ולהסתכל בכל אחד
מישראל, ולחלק הגדלה לכל אחד על־ידי
ההסתכלות לבד, בבחינת: "ואתה תחזה"
כנ"ל - כי 'הסתכלות הזאת', תלויה בקדשה
ופרישות גדול.

ועל־כן 'משה רבנו' שהיה קדוש ופרוש
גדול מאד על־פי הדבור, כמו
שכתוב (דברים ה, כז): "ואתה פה עמד עמדי"
- על־כן היה יכול לחזות ולהסתכל
בישראל, ולחלק להם הגדלה על־ידי־זה.

וזהו: "ואתה תחזה" - "אתה" דיקא. כי
רק 'משה' שהיה פרוש גדול מאד
בקדשה גדולה, זוכה ל'הסתכלות הזאת' - כי
'הסתכלות הזאת', בחינת "ואתה תחזה",
תלויה רק בקדשה ופרישות מתאונה זאת.

ובשאיין לישראל מנהיג ומשגיח בזה -
באמת כל העולם מערב ומבלבל,
וכל הרוצה לטל את השם נוטל, כמו
שמתנהג עכשו בעוונותינו־הרבים.

כי ישראל - צריכין שיהיה עליהם
'משגיח', שישגיח ויראה בהם שיעמד
כל אחד על מקומו הראוי לו באמת.

וה'משגיח הזה', יהיה פרוש וקדוש
גדול, בבחינת 'קדשת
ופרישות משה', ואז יכול להנהיג את
ישראל, לתן לכל אחד 'גדלה' פראוי לו על־
ידי ה'הסתכלות' לבד כנ"ל.

ועל־ידי 'זה המנהיג' בחינת 'משה',
שמסתכל בכל אחד ואחד,
ומתנוצץ מחו, וזוכה ל'באורייתורה',
דהינו ל'הרושין־דאורייתא' - על־ידי־זה

נמשך 'בושה' על כל אחד ואחד, ואזי רואה כל אחד את 'בשתו וכלמתו' וכו'.

ועל-ידי-זה נעשה 'תשובה', פי עקר ה'תשובה' היא על-ידי ה'בושה'.

ועל-כן 'יתרו' דיקא אמר ל'משה': "ואתה תחזה" - "ואתה" דיקא

- פי 'משה' היה חתנו, וידע 'יתרו' גדל קדשתו ופרישותו, שהוא יכול לחזות ולהסתכל על כל-אחד, ולחלק להם הגדלה והשררה על-ידי 'הסתכלות' לבד כנ"ל.

גם 'יתרו' היה 'גר', וה'גרים' באים מקדשת הזוג של הצדיקים וכו' (עין בפנים וב'לקוטי מוהר"ן ח"א יד).

ועל-כן הוא יודע: גדל יקר קדשת הצדיקים, שלגדל קדשתם נעשה מזווגם נפשות הגרים, מכל-שכן קדשת פרישותם.

ועל-כן הוא יודע: שלגדל קדשת ופרישות משה, הוא יכול לחזות בעם, ועל-ידי 'ראיתו' לבד יתן להם הגדלה כנ"ל.

וזה אותיות 'יתרו' - סופי-תבות: "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו" (דניאל יב, ב).

פי 'יתרו' דיקא אמר ל'משה': "ואתה תחזה" כנ"ל - שעל-ידי-זה זוכין לגדלה ול'באורי-התורה', ול'בושה' ו'תשובה'. ועל-ידי ה'תשובה', שהיא בחינת 'חיים נצחיים', חוזר ונחיה ה'שפלות' של כל אחד, פי עקר ה'תחיה' הוא לה'שפלות', בבחינת (ישעיה כו, ט): "הקיצו ורננו שכני עפר".

וכל-זה נעשה על-ידי 'יתרו' דיקא, שאמר ל'משה': "ואתה תחזה"

- ועל-כן מרמז באותיות 'יתרו': "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו" כנ"ל - פי על-ידו נמשך בחינת 'חיים', בחינת 'תחיה', בחינת: "הקיצו ורננו שכני עפר", בחינת: "ורבים מישני אדמת עפר יקיצו", הינו בחינת 'שפלות' כנ"ל.

וזה (ישעיה ד, א): "והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלם קדוש יאמר לו".

"והנותר בירושלם" - זה בחינת 'יתרו'.

על-ידו דיקא "קדוש יאמר לו" - לה'צדיק. פי 'יתרו' שהוא 'גר', הוא יודע 'קדשת הצדיק' כנ"ל, ועל-כן אמר ל'משה': "ואתה תחזה" - מחמת שידע קדשתו כנ"ל, וזה בחינת: "קדוש יאמר לו", כנ"ל.

ופלל היוצא מכל הנ"ל: שמי שבא אצל 'צדיק אמת' ושומע מפיו תורה - ראוי שימשך עליו בושה ושפלות גדול מאד.

וזה 'סימן' שהיה אצל 'צדיק-אמת': כשנמשך עליו 'בושה ושפלות' על-ידי ששמע מפיו איזה דבר-תורה! - פי על-ידי התורה שממשיך ה'צדיק-האמת', על-ידי-זה נמשך 'בושה', כמו שהיה בשעת מתן-תורה כנ"ל.

וחי-מוהר"ן מח: התורה 'חיים נצחיים' שבסימן ע"ב ב'לקוטי תנינא', נאמרה בעת שבא אצלו על 'שבת-קדש' פרשת יתרו, צדיק אחד מפרסם גדול (ישאוקרים: שזה היה רבי מרדכי מטשענאביל זצ"ל, וישאוקרים: שזה היה הפגיד מטירהאויצע זצ"ל. שייח'שרפי-קדש הקדש ח"ג תשלד).

כי צריך שיהיה לו קצת ממשלה, כי כל הפרנסה נמשך מהמלכות וכו'. ועל-בן מי שרוצה לקבל פרנסה - צריך שיהיה לו קצת ממשלה, כדי שיהיה לו איזה שיכות עם המלכות.

ועל-בן פשהבעל חוגר מתניו נגד אשתו, ומחייב עצמו לפרנסה, כמו שכתוב בפתחה: "ואנא אפלה ואוקיר ואזון" וכו'! - אז נותנים לו קצת ממשלה וכו'.

נה.

(ח"ב כא)

בשמחדישין החדושי-תורה, ואזי יש אלו הידועים, המסתכלים ומצפים על-זה.

וצריך להעמיד "אנשי חיל" (בראשית מז, ו; שמות יח, כא-כה), להעמידם לפניהם ולאחריהם, כדי שלא יתקרב זר.

וזה נעשה על-ידי 'למוד הפוסקים' - שצריך ללמוד פוסקים קדם החדוש שמחדש, ואחר-כך!

ועל-ידי-זה נעשין בחינת "אנשי חיל" מלפניהם ומלאחריהם, והתורה יורדת והולכת ביניהם לבטח - פי ה"אנשי חיל" עומדים עם הפלייזין, ואינם יכולים אלו הנ"ל להתקרב.

והוא ז"ל לא אמר שום תורה בליל שבת-קדש ולא ביום שבת-קדש. וכשגמרנו סעדת שחרית של שבת וכבר ברכנו ברכת-המזון, והיינו סבורים להסתלק מהשלקו, אבל הוא ז"ל נשאר אז יושב על מקומו, וגם אנחנו כלנו נשארו אז יושבים לפניו, וגם הצדיק הנ"ל נשאר עדין יושב לפניו.

בתוך כך ענה ואמר: "כשרואין את-עצמו עם הצדיק, אפלו כשאין שומעין תורה, גם זה טוב מאד - כי על-ידי-זה מקבלין גדלה". והתחיל לומר תורה הנ"ל. בתוך דבריו כשנכנס באמירת התורה, ענה ואמר: "הלא בתוך-כך אני אומר תורה!" - ואף-על-פי-כן גמר כל התורה הנ"ל.

"אנשי חיל" (שמות יח, כא)

נג.

(ח"ב ד, יא)

דוד' היה "איש חיל", ועמד בנגד גלות הפלשתי וכו'.

נד.

(ח"ב ז, י)

על-ידי 'פכליות בן ותלמיד, על-ידי-זה: מי שהוא "איש-חיל", ואינו ההפך, שקורין: רע-מזל, שלימזל - הוא יכול לקבל בעת האכילה הארת-הרצון.

דהינו: שיאיר לו הרצון בעת האכילה, וישתוקק ויכסף מאד אליו יתברך ברצון מפלג, בלי שום ידיעה, שלא ידע בכל מה הוא רוצה.

ומה שמתגלה הארת-הרצון בעת האכילה דוקא - דע: פי מי שרוצה לחגור מתניו להיות מפרנס, לתן פרנסה להתלויים בו - הוא צריך שיהיה איש-חיל, ולא יהיה ההפך, שקורין: רע-מזל, שלימזל.

"שׁוֹנְאֵי בַצַּע" (שמות יח, כא)

"שׁוֹנְאֵי בַצַּע" - שׁוֹנְאֵי מְמוֹן עֵצְמוֹן, כְּל־שׁוֹן מְמוֹן שֶׁל אַחֲרִים. (תנחומא יתרו ב)

כו.

(ח"א ל, ג-ד-ו)

'השגות-אלקות' אי-אפשר להשיג, כִּי-אם על-ידי 'צמצומים רבים'; מ'עלה' ל'עלול', מ'שכל-עליון' ל'שכל-תחתון' וכו'.

כְּמוֹ ה'מלמד', ב'שרוצה להסביר 'שכל-גדול' להתלמיד - הוא צריך להלביש אותו ב'שכל תחתון וקטן', כדי שיוכל התלמיד להבינו. דהינו: שהוא מציע לו מתחלה, ה'הקדמות' ו'שכליות קטנים' שמסבב לו תחלה, כדי להבינו על-ידי-זוה' המבין, שהוא 'שכל עליון וגדול'.

זוה' בחינת 'שערות' - ש'ה'ארות המחין' יוצאין בה'שערות', כן ה'שכל-העליון' מתלבש ב'שכל-התחתון'.

זוה' בחינת (תקוני-זהר כג:): **"שערא בעגולא"**, בחינת 'סבובים', דהינו: ה'הקדמות' המסבבין עד שבאים אל ה'מבון', כנ"ל.

זוה' בחינת (שם קכד.) **"שערא אכמא"**, בחינת (שיר-השירים א, ה): **"שחורה אני ונאווה"** - כִּי ה'שחרות' מקבץ ה'ראות' ומצמצם אותו, כדי לראות היטב. כן ה'שכל-התחתון' הוא בחינת 'שחרות', שמצמצם בו נאווה ויפי שב'שכל-העליון'.

ולבוא לה'שכל-התחתון' הִזָּה - אי-אפשר כִּי-אם על-ידי: **"שונא בצע"** (שמות יח, כא; משלי כח, טז) - ש'שונא הממון בתכלית השנאה'.

כִּי **"שערא אכמא"** שהוא בחינת ה'שכל-התחתון' - הוא **"מסטרא דמלכות"** (זהר-תקדש יתרו). וכן **"שונא בצע"** - הוא **מסטרא דמלכות** (תקוני-זהר קכא:).

כִּי ה'שכל-התחתון', הוא בחינות 'מלכות', שהוא בחינות 'חכמה-תתאה' שבכל עולם ועולם, שהוא מנהיג אותו העולם. שִׁזָּה ה'שכל' של ההנהגה והמלכות - הוא בחינת 'חכמה ושכל-תחתון', כנגד ה'שכל' של השגות-אלקות'.

ועל-כֵּן ב'יומיו דשמואל, שנפלו ראשי-הדור אל הממון, כמו שכתוב (שמואל-א ח, ג): **"ויטו אחרי הבצע"** - על-כֵּן תקף פגמו ב'מלכות-דקדשה', כמו שכתוב (שם שם, ז): **"כי אתי מאסו ממלך עליהם"**, **"ושאלו להם מלך בכל העכו"ם"** (שם שם, ח).

וב'יומיו דשלמה' ש"אין כסף נחשב" (מלכים-א י, כא; דברי-

הימים ט, כ) - הִיָּה 'מלכות-דקדשה' על תקוונה ומכונה, כמו שכתוב (דברי-הימים-א כט, כג): **"וישב שלמה על כסא ה'"** - **"שמלך על עליונים ותחתונים"** (מגלה יא:).

ועל-כֵּן זָכָה 'שלמה', לזוה' ה'שכל-התחתון' הנ"ל, כמו שכתוב (מלכים-א ח, יא): **"ויחכם מכל האדם"**; וכמו שכתוב (שם שם, י): **"ותרב חכמת שלמה מכל בני קדם"** - כִּי זָה ה'שכל' הוא בחינת 'מלכות', כנ"ל.

אָבַל על-ידי 'אהבת ממון' - הוא נופל ל'אכמא דסטרא-אחרא', בחינות: **"שבתאי פתיא אכמא"** (תקוני-זהר קלד), 'מרה-שחורה', בחינות (בראשית ג, ז): **"בעצבון תאכלנה"**.

וְנוֹפֵל לְעֵגּוּלָא וְסַבּוּבִים מְסֻטְרָא-אֲחֵרָא,
בְּחִינּוֹת (תהלים יב, ט): "סביב רשעים
יתהלכו" - שהוא מתאווה ומשתוקק אחר
ה'ממון', בְּחִינּוֹת (במדבר יא, ח): "שטו העם
ולקטו" - "בשטותא" (זהר בשלח סב: סג.) -
הַפֶּן ה'חֲכֵמָה'.

וְלַפְעָמִים שְׁנוּפֵל חֲסִיּוּשְׁלוֹם בְּחִינּוֹת
ה'מלכות-דקדשה', בְּחִינּוֹת
'חֲכֵמָה-תַּתְּאָה' - לְגַלוֹת שֶׁל 'אַרְבַּע-מַלְכוּיּוֹת'
וְכוּ'. וְנַעֲשֶׂה מְמֻשְׁלַת הָאַרְבַּע-מַלְכוּיּוֹת,
שֶׁהֵם 'אַרְבַּע גְּלוּיּוֹת'.

וְכִי יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל הַצִּעָקָה וְהַזְעָקָה
הַגְּדוֹלָה, בְּשְׁנוּפֵל בְּחִינּוֹת ה'מלכות',
בְּחִינּוֹת ה'חֲכֵמָה-תַּתְּאָה', בִּינִיחָם חֲסִיּוּשְׁלוֹם
וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן 'אַבְרָהָם' הָיָה 'אִישׁ הַחֶסֶד', וְהָיָה
מְשֻׁתָּדֵל תְּמִיד לַעֲשׂוֹת 'חֶסֶד', כְּדֵי
לְהַעֲלוֹת בְּחִינַת ה'מלכות' מֵהֶם.

וְעַל-כֵּן "רַדְף אַבְרָהָם אַחֵר הָאַרְבַּעַת-
מַלְכִּים כְּדֵי לְהַכְנִיעֵם" (בראשית יד,
טו), שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'אַרְבַּע-מַלְכוּיּוֹת דְּסֻטְרָא-
אֲחֵרָא'.

כִּי 'אַבְרָהָם' הָיָה 'שׁוֹנֵא מְמוֹן', כִּי מֵאִם
מְמוֹן סְדוּם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (בראשית יד):
"אם מחוט ועד שרוף וכו', ולא תאמר אני
העשיתי את אברם".

כִּי "אַבְרָהָם תִּקַּן שְׁחֵרִית" (ברכות כו:), בְּחִינַת
'שְׁחֵרוֹת הַנֶּ"ל', שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'שִׁכְל-
הַתַּחְתּוֹן הַנֶּ"ל', בְּחִינַת 'חֲכֵמָה-תַּתְּאָה',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁחֵרוֹת' כְּנֶ"ל, שֶׁזּוֹכִין לְתִקּוֹן
בְּחִינָה זֹאת, עַל-יְדֵי "שׁוֹנֵא בְּצַע", כְּנֶ"ל.

כז.

(ספר-המדות, עג'ן 'שנא בצע')

[א] מִי שֶׁשׁוֹנֵא מְמוֹן - זוֹכֵה ל'אַרְיִכוּת-
יָמִים' (ממון מ).

[ב] מִי שֶׁהוּא שׁוֹנֵא מְמוֹן - מְלַמְּדִין אוֹתוֹ
מְלַמְעֵלָה, ה'דָּרֵךְ' שֶׁיִּלְךְ בָּהּ (ממון עג).

"וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֶת חֲתָנוֹ וַיֵּלֶךְ לוֹ אֶל אֲרָצוֹ"
(שמות יח, כז)

כח.

(ספר-המדות, למוד ח"ב י)

בְּשַׁעָה שֶׁהַתְּלָמִיד בָּא לְשִׁמְעַת תּוֹרָה מִפִּי
הָרַב - אָזִי גַם הָרַע שֶׁל הַתְּלָמִיד,
הֵינּוּ הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ עַל-יְדֵי הָרַע שְׁלוֹ,
בָּאִים גַּם-כֵּן לְשִׁמְעַת וְלִינֵק, אֲבָל עַל-יְדֵי
שֶׁכָּל תְּלָמִיד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אֶל־אֵלֶּה הַשִּׁיָּד
לְנַשְׁמָתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹרְחִים הַקְּלָפוֹת
וְאֵינָם יְכוּלִים לְשִׁמְעַת.

אֲבָל יֵשׁ קְלָפָה דְקָה שֶׁהִיא קְרוּבָה
לְקַדְשָׁה, וְהִיא אֵינָה בּוֹרַחַת אֶל־אֵלֶּה
כְּשִׁישׁ בַּתּוֹרָה יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל, אָזִי הִיא גַם-
כֵּן בּוֹרַחַת.

וְסִימָן לְדַבֵּר (שמות יח, כז): "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה
אֶת חֲתָנוֹ", לְמֵאן-דְּאָמַר
(עבודת-הַזָּרָה כד. זְבָחִים קטז): "יִתְרוֹ קָדַם מִתָּן-
תּוֹרָה בָּא וְהֵלֶךְ לוֹ".

[מובא גם לעיל מ'לקוטי-מוהר"ן ח"ב מז - בַּפְּסוּק (שמות
יח, א): "וישמע יתרו".]

"ומשה עלה אל האלקים" (שמות יט, ג)

"ואשא אתכם על פני נשרים,
ואבא אתכם אלי" (שמות יט, ד)

כ.ט.

(ח"ב פב)

עוד זאת הבחינה היתה למשה: כי כל מה שעלה למעלה יותר עליזנה, מצא שם אלקים, כמו שכתוב (שמות יט, ג): "ומשה עלה אל האלקים" [ולא שכח מהקדוש-ברוך-הוא].

ל.

(שיחות-ה"ר"ן פו)

מה שמהפכין את-עצמן ב'חתנה' - זה בחינת (שמות יט, ג-כ): "ומשה עלה", "וירד ה' על הר סיני" - שה'תתונים' עלו למעלה, וה'עליונים' ירדו למטה.

לא.

(ספורי-מעשיות, מעשה יב מ'בעל-תפלה')

וכן היה נרשם בה [בחינת], הדרך מעולם לעולם - כי יש דרך ונתיב, שעל-ידו יכולין לעלות מארץ לשמים (פי אי-אפשר לעלות לשמים, מחמת שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים).

והיה נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם. כי 'אליהו' עלה לשמים בדרך פלוני, והיה כתוב שם אותו הדרך.

ומשה-רבנו עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם אותו הדרך גם-כן.

וכן 'חנוך' עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם גם אותו הדרך.

וכן מעולם לעולם - הכל היה נרשם ב'שרטוטי היד' הנ"ל.

לב.

(ח"א כט, ד)

לתקן כל ה'עברות' בפרטיות - הם רבים מאד, וכבד על האדם, ואי-אפשר לתקן אותם.

בכך צריך לתקן 'כלליות-הגידים', שהוא בחינת (דברים ד, יג): "ויגד לכם את בריתו".

ואז על-ידי 'תקון-הברית' שהוא 'כלליות-הגידין' - נתתקן ממיילא כל ה'לאוין' שעבר, ונמשך להם 'לבנונית'.

כי יש מקומות צרים ודקים, שאי אפשר לבוא לשם שום תקון, כי אם על-ידי 'תקון-הכללי' - שהוא זורק 'לבנונית' ו'תקונים' גם למקומות הצרים והדקים.

ואחר התקון - אזי 'מזהיר' ומטהר את ה'דקיע', בבחינת (שבת פ"ט מ"ג; יומא פ"ו מ"ח): "לשון של זהורית", שהוא מלבין עזונותיהן של שם"ה לאוין, ומשפיע 'לבנונית' בשם"ה גידין, בבחינת (קהלת ט, ח): "בכל עת יהיו בגדיה לבנים" - "בגדיה" דיקא, להמשיך להם 'לבנונית'.

כי כל ה'לבנונית' נמשך מן ה'מח' וכו'. ועל-ידי 'תקון כלליות הגידין', נתרומם ה'מחין', בבחינת (דברים לב, יא): "כנשר יעיר קנו". "נשרא, דא רוחא" (תקוני-זהר נג), שהוא 'כלליות-הגידין' וכו'.

וזה עקר התקרבות ישראל לאביהם שבשמים, על-ידי 'תקון-הברית', בבחינת (שמות יט, ד): "ואשא אתכם על פני נשרים ואבא אתכם אלי".

"נִשְׂרָא" - זֶה תִּקְוֵי-הַכֹּלֵי, עַל-יְדֵי-זֶה
 דִּיקָא: **"וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי"** -
 שְׁנַתְקַרְבוּ אֵלָיו יַתְבַּרְךְ.

[לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, צִיּוּת א, עַל הַתּוֹרָה הַנִּלְ: עַל-יְדֵי
 הַצִּיּוּת - מְרִים הַמַּחִיךְ, וְנִמְשָׁךְ מֵהֶם לְבַנְיָמִן לְכָל
 הַשָּׁס"ה גִּידִין, בְּבַחֲיִנַת (קִהְלֵת ט, ח): "בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגִדֵיךְ
 לְבָנִים" - בְּגִידֵיךְ דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב שָׁם.

כִּי 'צִיּוּת' הֵם בְּחִינַת 'תִּקְוֵי-הַכֹּלֵי', בְּחִינַת (דְּבָרִים ל, יא):
"כַּנְשָׁר יַעִיר קִנּוּ" - **"נִשְׂרָא, דָּא רוּחָא"** (תִּקְוֵי-זֶהר ק.מ.) - זֶה
 בְּחִינַת 'צִיּוּת', בְּחִינַת (יִחְזָקָא ל, ט): **"מֵאַרְבַּע הַרוּחוֹת בָּאֵי
 הַרוּחַ"**, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'אַרְבַּע צִיּוּת', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב רַבְּנוּ (בְּסִימָן
 ח).

וְזֶה שְׁאֲמַרְוּ רַז"ל (שֶׁבַת קנ"ג. עַל קִהְלֵת ט, ח): **"בְּכָל עֵת יִהְיוּ
 בְּגִדֵיךְ לְבָנִים"** - **"זֶה צִיּוּת"**. וְכִנְפֵי הַצִּיּוּת, הֵם בְּחִינַת
"כַּנְפֵי נְשָׂרִים", בְּחִינַת (שְׁמוֹת יט, ד): **"וְאָשָׂא אֶתְכֶם עַל
 כַּנְפֵי נְשָׂרִים"**. וְעַל-יְדֵם מַעִיר הַמַּחִיךְ וְנִמְשָׁךְ מֵהֶם
 לְבַנְיָמִן אֶל הַשָּׁס"ה גִּידִין].

[עֵינָן עוֹד בְּלְקוּטֵי-הַלְכוֹת, צִיּוּת ג, ח; בְּרַכַּת-
 הוֹדָאָה ב: בְּעֵינָן: **"כַּנְפֵי נְשָׂרִים"** - **"דָּא כַּנְפֵי מְצוּחַ"** (זֶהר
 יתרו צג), בְּחִינַת 'צִיּוּת'].

[בַּעַל-הַטּוֹרִים (בַּמְדָּבָר טו, לח): **סֵפֶר גִּמְטְרִיאוֹת לְרַבִּי
 יְהוּדָה הַחֲסִיד** (בְּהַעֲלוֹתָךְ ט): **"וְאָשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי
 נְשָׂרִים"** - **"נְשָׂרִים" בְּגִמְטְרִיא 'צִיּוּת'**].

לג.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת-יְדַיִם שְׁחֵרִית ב, ו)

**"בְּרַגַּע אַחַת וּבְשַׁעָה קִלְהָ בְּאוּ מֵרַעַמְסָס
 לְסַכּוֹת, וְנִתְקַבְּצוּ יַחַד בְּשַׁעָה
 קִלְהָ, שִׁש־מֵאוֹת אֶלֶף מִכָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם",
 כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י עַל פָּסוּק (שְׁמוֹת יט, ד):
"וְאָשָׂא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׂרִים".**

שְׁכַל-זֶה הוּא בְּחִינַת לְמַעְלָה-מֵהַזְּמַן,
 חִינּוּ כִּי הִגְבִּיהֶם לְמַעְלָה-
 מֵהַזְּמַן, שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'הַשְּׁגָחָה' שֶׁהוּא
 לְמַעְלָה-מֵהַטָּבַע, לְמַעְלָה-מֵהַזְּמַן.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ בְּלֵי שׁוּם זְמַן, בְּלֵי
 שׁוּם 'הַכְּנָה', רַק 'בְּשַׁעָה

קִלְהָ - כִּי עַקֵּר הַגְּאֻלָּה הָיָה, עַל-יְדֵי
 'הַתְּגַלּוֹת הַהַשְּׁגָחָה', שֶׁהִיא לְמַעְלָה-מֵהַזְּמַן,
 בְּחִינַת **"הַפְּזוּן"** (דְּבָרִים טז, ג).

לד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, סִימְנֵי בְּהֵמָה וְחִיָּה טְהוֹרָה ד, ז)

**בְּתַחֲלַת הַשְּׁלִיחוֹת הַתַּחֲחִיל לְדַבֵּר
 מִהַתְּפָאָרוֹת שֶׁמִּתְפָּאָר בְּיִשְׂרָאֵל
 כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת יט, ד-ו): **"אַתֶּם רְאִיתֶם
 אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם, וְאָשָׂא אֶתְכֶם עַל
 כַּנְפֵי נְשָׂרִים וְכוּ', וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה וְכוּ',
 וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כַּהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ
 וְכוּ'".****

שְׁכַל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הֵם דְּבָרֵי הַתְּפָאָרוֹת
 וְהַשְּׁעוּעִים שֶׁמְסַפֵּר לָהֶם גְּדֹל
 חֲשִׁיבוֹתָם אֲצֵלוֹ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה שֶׁהַמְּשִׁיךְ וְגִלְהָ הַחֲשִׁיבוֹת
 וְהַתְּפָאָרוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל -
 עַל-יְדֵי זֶה הָיָה כָּל הַמּוֹרָא הַגְּדוֹל שֶׁל מִתְּנֶ-
 תּוֹרָה, קוֹלוֹת וּבְרָקִים וְכוּ' - שְׁכַל-זֶה הוּא
 בְּחִינַת 'יְרָאָה' - כִּי הַיְרָאָה עַל-יְדֵי
 הַתְּפָאָרוֹת שֶׁמִּתְפָּאָר בְּיִשְׂרָאֵל וְכוּ', כַּנִּלְ.

"וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים" (שְׁמוֹת יט, ה)

לה.

(ח"א כא, ט)

אֲנַחְנוּ נִקְרָאִים **"עַם סִגְלָה"** (שְׁמוֹת יט, ה;
 דְּבָרִים ז, ו; יד, ב; כו, יח) - כְּמוֹ 'סִגְלָה'
 שְׁעוּשִׁין לְרַפּוּאָה, אֶה-עַל-פִּי שְׁאִין הַטָּבַע
 מְחִיב שְׁיִהְיֶה זֶה לְרַפּוּאָה, אֶה-עַל-פִּי-כֵן
 מְסַגֵּל לְרַפּוּאָה, וְזֶה לְמַעְלָה מֵהַטָּבַע שְׁאִין
 הַשְּׁכַל-הָאֲנוּשֵׁי מִבֵּין.

כְּמוֹ-כֵן לָקַח אוֹתָנוּ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ לְעַם סִגְלָתוֹ, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִין הַשֶּׁכֶל-הַאֲנוּשִׁי מִבֵּין: אִיךְ לָקַח עִם מִתּוֹךְ עַמִּים? - כְּמוֹ בַשָּׁעַת 'קָרִיעַת יַם-סוּף' שְׁקִטְרַג מִדַּת-הַדִּין: "הִלְלוּ עוֹבְדֵי עַבּוֹ"ם" וְכוּ' (זוהר תרומה קע:), אֶף-עַל-פִּי-כֵן לָקַח אוֹתָנוּ לְ"עַם קָדוֹשׁ" (דְּבָרִים ז, ו; יד, ב; יד, כא; כו, יט).

נִמְצָא: שְׁזָה כְּמוֹ 'סִגְלָה', לְמַעַלְה-מַהֲטָבַע, לְמַעַלְה מִשְׁכַּל-אֲנוּשִׁי, וְזָה בַחֲיִנַת 'מִקִּיפִין'.

וְמִי שְׁזָכָה לְאֵלוּ הַמִּקִּיפִין, לְהוֹלִיד אוֹתָם וּלְהַכְנִים אוֹתָם בַּפְּנִים, נִמְצָא שְׁזָכָה לְהַבִּין אֶת הַסִּגְלָה.

בְּכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בַחֲיִנָתוֹ יֵשׁ לוֹ 'פְּנִימִי' וְ'מִקִּיף', וְכָל מֶה שֶׁחֲנָנוּ הַשֵּׁם לְהַבִּין וּלְחַדֵּשׁ אִיזָה דָבָר וּלְהַכְנִים הַמִּקִּיף לְפָנִים - בּוֹדָאֵי הַיִּשָּׁר מְחַיֵּב לְגַלוֹת הַסִּגְלָה לְ"עַם סִגְלָה", וְלְהִיטִיב מְטוֹבּוֹ לְאַחֲרִים.

"וְעַתָּה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמָעוּ בְּקוֹלִי" (שְׁמוֹת יט, ה)

אם עתה תקבלו עליכם, יערב לכם מכאן ואילך, שכל התחלות קשות. (רש"י: מכילתא יתרו, בחדש ב)

לו.

(ח"א סב, ה-בסוף)

עֵקֶר כָּל הַדְּבָרִים, הֵן הַתְּחִלָּה, כִּי "כָּל הַתְּחִלוֹת קָשׁוֹת" (מְכִילְתָּא יתרו, בחדש ב), מִחֲמַת שִׁיּוּצָא מִהַפֵּךְ לְהַפֵּךְ, אֲבָל אַחַר הַתְּחִלָּה, הוּא נִכְנָס מְעַט בְּהַרְגֵּל, וְאִינוּ קָשָׁה עָלָיו כְּלִפְדָּה. וְכֵן

בְּכָל יוֹם וְיוֹם שֶׁהוֹלֵךְ לְמִרְחוּק מִהַתְּחִלָּה, כֵּן נִקַּל הַדָּבָר, שֶׁנִּכְנָס מְעַט בְּהַרְגֵּל.

נִמְצָא: שְׁעֵקֶר כַּח הָעֲבוּדָה שֶׁל כָּל יָמִים, אִינוּ אֶלָּא ה'הַתְּחִלָּה'.

וְעַל-כֵּן בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם שְׁנוּסַע לְהַצְדִּיק, צָרִיךְ שִׁירָאָה שְׁיָבוֹא בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, בְּכַח הַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל וְהַתְּגַבְּרוֹת חֻדָּשׁ לְעֲבוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ!

לֹא כְּמוֹ שֶׁכָּבֵר הָיָה אֲצֵל הַצְדִּיק וְעִכְשָׁו בָּא פֶּעַם שְׁנִית, רַק כְּמוֹ שֶׁלֹּא הָיָה אֲצֵלוֹ מְעוֹלָם, וְיִהְיֶה אֲצֵלוֹ כְּמוֹ שֶׁבֹא עִכְשָׁו מִחֻדָּשׁ פֶּעַם רִאשׁוֹן, כִּדִּי שְׁתַּהֲיֶה עֲבוּדָתוֹ כְּרֵאוּי כְּפִי 'כַּח הַתְּחִלָּה'. כִּי עֵקֶר הוּא ה'הַתְּחִלָּה', כִּי "כָּל הַתְּחִלוֹת קָשׁוֹת" כַּנ"ל.

נִמְצָא: שְׁעֵקֶר כַּח הָעֲבוּדָה שֶׁל כָּל הַיָּמִים, אִינוּ אֶלָּא ה'הַתְּחִלָּה' כַּנ"ל, וְכִפִּי הַכַּח וְהַתְּלַהֲבוֹת שֶׁל ה'הַתְּחִלָּה', כֵּן הוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג בְּעֲבוּדָתוֹ.

עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַתְּחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ - כִּי כֵּן וְאוּלַי לֹא הִיָּתָה הַתְּחִלָּתוֹ כְּרֵאוּי, וְאִם-כֵּן גַּם כָּל עֲבוּדָתוֹ אִינָה בְּשִׁלְמוֹת כְּרֵאוּי, כִּי הַכָּל מִתְנַהֵג כְּפִי הַתְּחִלָּה.

עַל-כֵּן צָרִיךְ לְהַתְּחִיל בְּכָל פֶּעַם מִחֻדָּשׁ, וּלְבֹא לְהַצְדִּיק מִחֻדָּשׁ, בְּכַח הַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל וְהַתְּגַבְּרוֹת חֻדָּשׁ לְעֲבוּדַת-הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְכֵן בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם צָרִיךְ לְחַשֵּׁשׁ חֲשָׁשׁ זֶה, כֵּן לֹא הַתְּחִיל עֲדִין כְּרֵאוּי, וְצָרִיךְ לְהַתְּחִיל וּלְבֹא לְהַצְדִּיק בְּכָל-פֶּעַם מִחֻדָּשׁ.

לז.

(ח"ב ד, ב)

כָּל מֶה שֶׁרוּצִין לְעֲשׂוֹת אִיזָה עֲבָדָא בְּעֲבוּדַת-הַשֵּׁם - כַּמָּה קָלִין שֶׁל 'אוֹי וְאֲבוֹי', וְכַמָּה 'גְּנִיחוֹת', וְכַמָּה 'כְּפִילוֹת', וְכַמָּה 'הִטְיֹוֹת' (הִינֵנוּ תְּנוּעוֹת מְשֻׁנּוֹת שְׁעוֹשִׁין יְרֵאֵי-

השם בעבודתם), צריכין לעשות קדם שעושיין איזה עבדא.

ועקר ב'התחלה' - שאז קשה מאד, פי "כל התחלות קשות" (מכילתא יתרו, פחדש ב), וצריכין פמה קלין וכמה גניחות וכו' קדם שמתחילין איזהו התחלה.

וגם אחר-כך לאחר ה'התחלה', גם-כן אינו בא בנקל 'עבודת-השם', וצריכין פמה יגיעות וכמה תנועות פנ"ל, קדם שזוכין לעשות איזה עבדא שיהיה לה הדור. אף ה'התחלה' קשה מאד, פנ"ל.

פי "עקר תולדותיהן של צדיקים, מעשים טובים" (תנחומא נח) - נמצא: שה'מצוות ומעשים טובים' וכל 'עבודת-השם', הם בחינת ה'הולדה'.

וקדם ה'הולדה' - פמה 'קלין' וכמה חבלים וצירים, יש לה'יולדת' קדם שמוולדת ההולדה, ובפרט מבפירה, דהינו הולדה ראשונה של אשה, שאז קשה עליה מאד, פמו שכתוב (ירמיה ד, לא): "צרה פמבפירה", שזה בחינת ה'התחלה', בחינת: "כל התחלות קשות". פנ"ל.

ו'צדקה' היא תמיד ה'התחלה', בבחינת (דברים טו, חדיא): "פתח תפתח" - שאפלו פשיש פתח והתחלה, ה'צדקה' פותחת יותר ויותר, ומרחבת הפתח יותר.

פי כל דבר מעבודת-השם, בפשוטין לפגם באותו הדרך ואותו העבודה, צריכין לפתח שם פתח, שב'התחלה' צריכין לשפר ולפתח פתח מחדש, על-יבן קשה מאד.

וסגלת פח הצדקה' - להרחיב ולפתח הפתח יותר ויותר, שפשוטין איזהו פתח באיזה עבודה ונותנין 'צדקה' -

אזי ה'צדקה' פותחת ומרחבת הפתח יותר ויותר.

פי 'צדקה' היא ה'התחלה' של כל ההתחלות, פי היא פותחת ומרחבת כל ה'פתחים'.

וגם ב'צדקה' עצמה - פשמתחילין לתן 'צדקה', יש ה'התחלה' - פי צריכין לשבר ה'אכזריות' להפכו ל'רחמנות', וזהו עקר 'עבודת הצדקה' וכו'.

ועל-יבן ה'התחלת הצדקה' קשה וכבדה מאד, פי היא בחינת ה'התחלה' של כל ההתחלות פנ"ל.

"ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל" (שמות יט, ו)

לח.

(ח"א טו, א"ב-ג"ד ז)

מי שרוצה לטעם טעם אור-הגנוז, הינו סודות התורה שיתגלה לעתיד - צריך להעלות מידת ה'יראה' לשרשה.

ובמה מעלין את ה'יראה'? - בבחינת 'משפט'. ו'שרש היראה' הוא 'דעת'. וכשמגיע לבחינת 'דעת', זוכה ל'השגת-התורה'.

אבל יש שני בחינות תורה: נגלה ונסתר. לבחינת נסתר - אינו זוכה אלא לעתיד-לבוא.

אבל על-ידי תפלה במסירת-נפש, שמבטל כל גשמיותו ואין גבול - זוכה לתורה שבנסתר, ויכול להשיג

ה'תורה-שְׁלֶעֱתִיד, שְׁהִיא אֵינָה גְבוּל וְאֵין נִתְפַסֵּת בְּגְבוּל.

וְלִתְפִלָּה' - זֹכָה עַל-יְדֵי תוֹרָה שְׁבַנְגָלָה' וְכו'.

'תוֹרָה שְׁבַנְגָלָה' - הִיא בְּחִינַת 'סִינִי, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרֵכּוֹת סד.): "סִינִי וְעוֹקֵר הָרִים, סִינִי עֲדִיף, כִּי הַכֹּל צָרִיכִין לְמַרִי חֲטִיָּא"; וְהַתוֹרָה שְׁבַנְגָלָה' - הַכֹּל צָרִיכִין לָהּ. אָבֵל ה'תוֹרָה שְׁבַנְסָתָר' - זַעֲרִינְ אַנּוּן דְּצָרִיכִין לָהּ.

וְזֶהוּ פְרוּשׁ (שְׁמוֹת יט, ו): "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלַכֶּת כְּהַנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ, אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

"מִמְלַכֶּת" - זֶה בְּחִינַת 'תוֹרָה שְׁבַנְגָלָה', "כִּי בָּהּ מְלָכִים יִמְלְכוּ" (מְשַׁלִּי ח, טו), וְ'מְלָכוֹת' הוּא בְּחִינַת 'נְגָלָה', כִּי "אֵין מְלֹךְ בְּלֹא עָם" (פְּרָקִי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פ"ג), וְהַכֹּל צָרִיכִין לְמְלֹךְ, וְ"הַכֹּל צָרִיכִין לְמַרִי חֲטִיָּא" (בְּרֵכּוֹת סד. בְּבֹא-בִתְרָא קַמָּה: הַזְרִיזוֹת יד.).

וְ"כְהַנִּים" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', בְּחִינַת 'אֲבֵרָהֶם', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (נְדָרִים לב.): "שֶׁאָמַר הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם: 'אַתָּה כֹּהֵן לְעוֹלָם' (תְּהִלִּים קי, ד).

"וְגוֹי קָדוֹשׁ" - זֶה בְּחִינַת 'בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ', בְּחִינַת 'תוֹרָה שְׁבַנְסָתָר', הַנִּקְרָא 'קָדֵשׁ'.

וְעַל-יְדֵי מַה זֹכָה לְאֵלוֹ הַבְּחִינּוֹת? - עַל-יְדֵי שֶׁיַּעֲלֶה וַיִּקְשֶׁר בְּחִינַת 'יְרָאָה' לְבְּחִינַת 'דַּעַת' עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט'. כַּנ"ל.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת שָׁם): "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבֹר" - זֶה בְּחִינַת 'יְרָאָה', הַנִּקְרָא 'דְּבָר', כִּי עַקֵּר ה'דְּבוּר' שָׁם הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ

חַז"ל (בְּרֵכּוֹת ו): "מִי שֵׁישׁ בּוֹ יְרָאָת-שָׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים". 'מִשְׁה' הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת' (זֶהר פְּקוּדֵי רַכָּא.), וְזֶה: "אֲשֶׁר תִּדְבֹר" דִּיקָא.

וְזֶה (שְׁמוֹת יח, טז): "כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי" - שֶׁ'יִשְׂרָאֵל' שָׁהֶם בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמז, יט): "חֲקִינוּ וּמִשְׁפָּטֵינוּ לְיִשְׂרָאֵל" - הֵם מַעֲלִין וּמְקַשְּׁרִין ה'יְרָאָה' לְבְּחִינַת 'מִשְׁה', לְבְּחִינַת 'דַּעַת'. וְזֶה: "אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" דִּיקָא.

נִמְצָא: שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁמְקַשְּׁרִין ה'יְרָאָה' עַל-יְדֵי 'מִשְׁפָּט' לְבְּחִינַת 'דַּעַת', זֹכִין לְתוֹרָה שְׁבַנְגָלָה'. וְעַל-יְדֵי 'תוֹרָה שְׁבַנְגָלָה', זֹכִין לְתְּפִלָּה'. וְעַל-יְדֵי 'תְּפִלָּה', זֹכִין לְסִתְרֵי-אוֹרֵיתָא'.

'דְּבָר' זֶה בְּחִינַת 'יְרָאָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי ג, טז): "אֲזַ נְדַבְרוּ יְרָאֵי ה'".

לט.

(ח"א לד, א-ז-ח)

ה'חֲרָפוֹת' וּבְזִיזוֹנוֹת' שׁוֹבְרִין לְבוֹ שֶׁל אָדָם. וְהַתְקוּן הוּא: עַל-יְדֵי שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת 'לְבוֹ', לְ'הַנְקָדָה' הַשֵּׁיף לְלְבוֹ בְּעֵת הַזֹּאת.

כְּשֶׁה'לֵב', הֵינּוּ בְּחִינַת וְא"ו, בְּחִינַת 'לוֹחֹת' - מְשַׁקֵּעַ בְּאַהֲבוֹת רַעוֹת, הֵינּוּ 'חֲרָפוֹת' וּבְזִיזוֹנוֹת, הַנִּקְרָא: "עֲרַלְת לֵב" (דְּבָרִים י, טז) - אֲזִי הוּא בְּבְּחִינַת 'שִׁבְרֵי לוֹחֹת'.

וּכְשֶׁמְקַשֵּׁר ה'לֵב', הֵינּוּ בְּחִינַת וְא"ו - לְהֵיוֹ"ד', הֵינּוּ 'נְקָדָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צְדִיק', שֶׁשָּׁם ה'אור האהבה הקדושה' שוֹרָה - אֲזִי נִתְפַטֵּל ה'אַהֲבוֹת רַעוֹת, הֵינּוּ ה'חֲרָפוֹת'. כִּי ה'צְדִיק, שֶׁהוּא 'נְקָדָה', יֵאִיר לְהֵיוֹ"ו' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לֵב', וְנִתְפַטֵּל ה'חֲרָפָה'.

וְעַל-יָדַי שָׁלַשׁ בְּחִינּוֹת אֱלוֹ - הֵינּוּ: (א)
 הַתְּקַשְׁרוֹת הַצְּדִיקִים, וְהֵם יֵאִירוּ
 בוֹ, כִּי הֵם הַנִּקְדָּה בְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲזְרוּ
 אֶת לְבוֹ. (ב) וְגַם עַל-יָדַי שִׁדְדָר עִם חֲבֵרוֹ,
 יְכוּל גַּם-כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְהָאִיר וּלְעֹזֵר לֵב
 חֲבֵרוֹ. (ג) וְגַם עַל-יָדַי עֲצָמוֹ, שִׁמְדָר בֵּינוּ לְבֵין
 קוּנוֹ - יְכוּל גַּם-כֵּן לְעֹזֵר אֶת לְבָבוֹ, וַיִּסִּיר
 מִמֶּנּוּ עָרְלַת לֵב.

וְזָהוּ פִּירוּשׁ (שְׁמוֹת יט, ו): "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי
 מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ, אֵלֶּה
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

"וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים" - הֵינּוּ
 בְּחִינַת 'אַהֲבָה הַקְּדוֹשָׁה', בְּחִינַת
 'כְּהֻנָּה'.

"וְגוֹי קָדוֹשׁ" - הֵינּוּ 'קָדוֹשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'נִקְדָּה', וְזֵא"ו' הוּא בְּחִינַת
 'לֵב' בְּנ"ל.

עַל-יָדַי מַה תָּבוֹא לְבְחִינַת 'אַהֲבָה',
 וְלְבְחִינַת 'קָדוֹשׁ וְא"ו' - עַל-
 יָדַי: "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּדְבַר אֵל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל".

כִּי 'מִשָּׁה' הוּא 'נִקְדָּה בְּלִיּוֹת' נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל. שֶׁבַתְחֻלָּה צְרִיכִין הַכֹּל לְקַבֵּל
 מִה'נִקְדָּה בְּלִיּוֹת'. וְאַחֲרֵיכֵן צָרִיךְ כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד לְהָאִיר בְּחֵבְרוֹ, מִהַנִּקְדָּה שֶׁיֵּשׁ בוֹ. וְגַם
 יוּכַל לְהָאִיר מִנֶּה וּבֵה, מִהַנִּקְדָּה שֶׁבוֹ, שֶׁהוּא:
 "כִּי יִדְבַר חֲכָמוֹת" (תְּהִלִּים מט, ד) - לְהָזֵא"ו',
 שֶׁהוּא: "וְהִגוֹת לְבִי תְבוּנוֹת" (שִׁם).

וְזֵא נִקְרָא: "גוֹי קָדוֹשׁ", הֵינּוּ: 'קָדוֹשׁ וְא"ו'
 - שֶׁה'נִקְדָּה' מֵאִיר לְהָזֵא"ו'.

וְעַל-יָדַי-זֶה: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת
 כְּהֻנִּים" - הֵינּוּ 'אַהֲבָה

הַקְּדוֹשָׁה'.

כִּי כָשֶׁתְקַבֵּל מִן כָּל הַנִּקְדָּוֹת הַלְלוֹ - (א)
 הֵן מִנֶּה וּבֵה. (ב) וְהֵן מִהַנִּקְדָּוֹת שֶׁבְּכָל
 אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל. (ג) הֵן מִנִּקְדָּה בְּלִיּוֹת.

שִׁם אֲצֵל כָּל הַנִּקְדָּוֹת - שׁוֹרָה 'אַהֲבָה'
 קְדוֹשָׁה' הַנִּקְרָא 'כְּהֻנָּה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (בַּמִּדְבָר כה, יב): "הִנְנִי נוֹתֵן לְךָ אֶת בְּרִיתִי
 שְׁלוֹם", וְהַנִּקְדָּה' הוּא 'בְּרִית שְׁלוֹם' וְכו'.

[חֵי-מוֹהָר"ן כב: פַּעַם-אַחַת דְּבַרְתִּי עִמּוֹ מִהַתּוֹרָה (הנ"ל):
 "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים" בְּסִימָן ל"ד, הַמִּדְבָר
 מִה'נִקְדָּה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'צְדִיק' וְכו'. וְאָמַר לִי: "שְׁבֻזַּת
 הַתּוֹרָה, יְכוּלִין לְרְאוֹת כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּדוֹר, מֵהוֹת וּמִדְּרַגַּת
 וּמַעֲלַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד].

מ.

(ח"א ר"ט)

בְּשַׁעַת 'מִתְן-תּוֹרָה' שֶׁרָצָה הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
 לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ, הַכְּנִיעַ
 עֲצָמוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל כְּבִיכּוֹל,
 וּבִקֵּשׁ מֵהֶם שִׁיקְבְּלוּ מַלְכוּתוֹ, וְהִבְטִיחַ
 לָהֶם כְּמֵה הַבְּטָחוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יט, ו):
 "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כְּהֻנִּים וְגוֹי
 קָדוֹשׁ" וְכו'.

שֶׁכָּל אֱלוֹ הַהִבְטָחוֹת, הֵם בְּחִינַת
 'הַכְּנִיעָה', וְכַל-זֶה הָיָה בְּשִׁבִיל לְגַלּוֹת
 מַלְכוּתוֹ וַיִּרְאֵתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁם כ, טז):
 "וּבִעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאֵתוֹ עַל פְּנֵיכֶם" וְכו'.

כִּי כַל-זֶה הָיָה בְּשִׁבִיל הַיִּרְאָה, שֶׁהִיא
 בְּחִינַת 'מַלְכוּת' - כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
 מִקְטִין עֲצָמוֹ בְּשִׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ.

"וגוי קדוש" (שמות יט, ו)

מא.

(ח"א לה, א)

ישראל הם "עם קדוש" (דברים ג, ז), וכל אחד ואחד מישראל יש לו "חלק אלוף ממעל" (איוב לא, ב) וכו'.

מב.

(ח"א קא)

בכל אדם ואדם בעצמו יש בחינת אנפין-נהירין, שהם בחינת קדשת ישראל "עם קדוש" (דברים ג, ז), הרחוקים בשרשם מכל המדות והתאוות.

מג.

(שיחות הר"ן קטז)

ישראל "עם קדוש" (דברים ג, ז), אפלו המצוות שהם מצד השכל ודרך-ארץ, גם אותם המצוות אינם מקימים מצד הישר, כפיאם מחמת מצוות התורה הקדושה.

מד.

(ח"ב ז, ג-יא)

עקר הרחמנות הוא: כשישראל "עם קדוש" (דברים ג, ז), נופלין חסוֹשֵׁלוֹם בעוונות. ולפי קדשת ישראל ודקותם וגדל רוחניותם, הם רחוקים מעוון, ואי-אפשר להם לשא כלל המשא הכבד של עוון אפלו יום אחד.

"ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה, וישב משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' אל משה, הנה אנכי בא אליך בעב הענן, בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם בך יאמינו לעולם, ויגד משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר" (שמות יט, ח-טי)

מה.

(ח"א קצ)

"ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה, וישב משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' אל משה, הנה אנכי בא אליך בעב הענן, בעבור ישמע העם בדברי עמך, וגם בך יאמינו לעולם, ויגד משה את דברי העם אל ה'" (שמות יט, ח-ט).

והוא תמוה ונפלא מאד, כי מה הם דברי העם שנית, שעליהם נאמר: "ויגד משה את דברי העם", כי לא נמצא בכתוב שום מענה ודברים שהשיבוהו העם שנית אחר מענה הראשון: "כל אשר דבר וכו'", ומה זה שוב "ויגד משה את דברי העם אל ה'".

אך דע: כי ישראל טענו ואמרו: "כל אשר דבר ה' נעשה", כל אשר ידבר השם אנו מכרחים לעשות, כי מאחר שיצא הדבור מפי השם לעשות, הרי אין שום בחירה. ועל זה נאמר תכף: "וישב משה את דברי העם אל ה'", שהשיב להקדוש-ברוך-הוא טענת ישראל.

מיד השיב לו הקדוש-ברוך-הוא: "ויאמר ה' אל משה הנה אנכי בא אליך" דיקא, "בעבור ישמע העם בדברי עמך" דיקא - הינו: שלא אדבר הדברות רק עמך

[חיי-מוהר"ן קצז: העקר העבודה שיש בכל דבר - מה שמניחין לאדם על הבחירה שלו, הינו: שנשאר הדבר על דעתו, ואין בזה מצוה, הינו: שאין מצוין אותו על אותו הדבר שום מצוה, ואין אומרים לו כלל לעשות כן. רק שנשאר הדבר על דעתו, שיעשה כפי מה שיבחר לו.

וזה בחינת (שבת פז): "הוסיף יום אחד מדעתו הנאמר במשה" - שזאת הבחינה היא נמצאת בכל עבודה ועבודה. כי בכל עבודה מעבודת-השם, יש דבר שמניחין ומשאירין לאדם בלי מצוה ואזהרה, ואין מצוין עליו שיעשה כן, רק הדבר תלוי בדעתו ובחירתו, כמו 'משה רבנו עליו-השלוים שהוסיף יום אחד מדעתו בלי מצוה. וזאת הבחינה היא עקר העבודה והבחירה, כי נשאר מספק תמיד איך הוא רצון השם-יתברך, מאחר שלא צוה עליו איך לעשות.

ואמר: כי כנגד רצון-השם-יתברך, אינו נמצא אצלו שום כבודות ויגיעה בשום עבודה ובשום ענין שבעולם. ואפלו כל היסורין שבעולם רחמנא-לצלן וכו', היה מקבל בנקל אם היה יודע שזה רצון הבורא-יתברך בודאי - כי מאחר שהוא רצון הבורא-יתברך, הוא מרצה על הכל, ואין שום דבר ולא שום יסורין כבוד עליו כלל כלל לא.

אבל עקר היגיעה והיסורין שלו - היא בבחינה הנ"ל, בבחינת: "הוסיף משה יום אחד מדעתו!" - הינו: הדבר שנשאר על דעתו לבחר לו לעשות כרצונו ואין בו שום מצוה כנ"ל - בזה היא עקר היגיעה והכבדות - כי אינו יודע איך לעשות. ולפעמים רואה שיש לו כמה יסורים, ואחר-כך אינו יודע אם זהו רצון הבורא-יתברך. (עיר-שם הקמשה בענין בחירתו של רבנו ז"ל בהנהגתו ותקוניו אהנו).

[עין עוד בענין הזה: בלקוטי-הלכות, בפרת-השחר ה, צד; שבת ז, נ; יין-נסף ד, יב; העושה שליח לגבות חובו ג, יב].

[שיח-שופי-קדש החדש ח"ג תרנה: רבי ישראל שו"ב ז"ל (זקנו של רבי נחמן מטרולטשין ז"ל), היה מאנשי רבנו ז"ל, והיה למדן מפלג, ואמר לו רבנו ז"ל: "נו! הרי אתה למדן! ובכן אמר לך "תורה למדנית!" [נו! דו ביזט דאך א למדן! וועל איך דיר זאגן א למדנישע תורה!]. ואמר לו אז את התורה בלקוטי-מוהר"ן ח"א ק"צ, על הפסוק: "ויגענו כל העם יחדו וגו' וישב משה את דברי העם וגו'".

לבד, כמו שכתוב (שם כ, ב): "אנכי ה' אלקיך, לא יהיה לך" וכו', וכן כלם, ולא לנכח לישראל, והם רק ישמעו בדברי עמו, ועל-ידי-זה יהיה להם פח הבחירה לעשות כרצונם.

ועל-זה נאמר: "ויגד משה את דברי העם אל ה'" - שמשוה טען את דברי העם, מה שטענו העם תחלה, טען הוא עתה אל ה' על-עצמו - כי תקנת את ישראל שיהיה להם הבחירה, על-ידי שלא תדבר רק עמי לבד - אבל את-עצמי לא תקנת, כי מעתה לא יהיה לי פח הבחירה, מאחר שתדבר עמי.

השיבו השם (שם יט, י): "ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר", ולא צוה לו רק שני ימים.

ו"משה הוסיף יום אחד מדעתו" (שבת פז). - וכונן לדעת הקדוש-ברוך-הוא, כי כן היתה דעתו יתברך, כמו שבאמת לא נתנה תורה עד שלשה ימים.

ובזה היה תלוי בחירת משה לקבל את התורה או שלא לקבל - כי לא היה אפשר לקבל את התורה רק אחר שלשה ימים כמו שהיה באמת, ואם לא היה מוסיף יום אחד, לא היה מקבל את התורה [מחמת שבאמת לא ירדה שכינה רק אחר שלשה ימים. שבת שם. כתב-יד מוהרנ"ת ז"ל].

והשם-יתברך לא אמר לו רק שני ימים, והוא הבין מדעתו ובחר לו לקבל את התורה והוסיף יום אחד, שעל-ידי-זה היה קבלת-התורה, ובזה היה תלוי עקר הבחירה של משה במה שהוסיף יום אחד מדעתו.

– ענין "נעשה ונשמע" –

מו.

(ח"א כב, ט"א)

לְבוֹא לְעִזּוֹת־דְּקַדְשָׁהּ, הוּא עַל־יְדֵי
 'שְׁמִחָה', בְּבַחֲיִנַת (נחמיה ה, י): "כִּי
 חֲדוּת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם", הִינּוּ עַל־יְדֵי בְּחִינַת
 "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות כד, ז), שֶׁהוּא בְּחִינַת
 ה'שְׁמִיחָה'.

כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (שַׁבַּת פח.): "בְּשַׁעֲהָ
 שֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" –
 יָרְדוּ שָׁשִׁים רַבּוּא מְלָאכִים, וְנָתְנוּ שְׁנֵי
 עֶטְרוֹת בְּרֹאשׁ כָּל אֶחָד וְכוּ', וְכִשְׁחָטְאוּ
 נִלְקְחוּ וְכוּ', וְעַתִּיד הַקָּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 לְהַחְזִירָם לָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה לה, י):
 וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים."

נִמְצָא: שֶׁ"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" הֵם בְּחִינַת
 'שְׁמִיחָה'. וְעַקֵּר 'שְׁלֵמוֹת הַשְׁמִיחָה'
 הוּא עַל־יְדֵי 'יְרָאָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'נִשְׁמָע'.

מז.

(ח"א כב, ט"א)

"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות כד, ז; שַׁבַּת פח.) הוּא
 בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת
 וְנִגְלוֹת'.

"נַעֲשֶׂה" – הוּא בְּחִינַת נִגְלוֹת, הַמְצוּוֹת
 שֶׁאֲפֹשֶׁר לְכָל־אֶחָד לְקַיֵּם לְפִי
 מִדְּרָגָתוֹ.

וְ"נִשְׁמָע" – הִיא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת, מֵה
 שֶׁגְּבוּהָ וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ, בְּחִינַת
 דְּבוּרֵי הַתּוֹרָה שֶׁסְּבִיבוֹת הַמְצוּוֹה. שְׂאִין אָנוּ
 יוֹדְעִים הָעֲבוּדָה שֶׁיֵּשׁ בָּאֵלוֹ הַדְּבוּרִים.

וְזֶה בְּחִינַת 'תּוֹרָה וְתַפְלָה'. "נַעֲשֶׂה" –
 הוּא בְּחִינַת 'תּוֹרָה', ה'נִגְלוֹת' שֶׁיּוֹדְע

לְקַיֵּם. וְ"נִשְׁמָע" – הוּא בְּחִינַת 'תַּפְלָה',
 בְּחִינַת דְּבִקּוּת, בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת וְכוּ'.

וְכֵן כָּל אָדָם לְפִי מִדְּרָגָתוֹ, יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת
 "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" – כִּי כִשְׁפָא לְמִדְּרָגָה
 גְּבוּהָ מִהֲרֹאשׁוֹנָה, אֲזִי נַעֲשֶׂה מִה'נִשְׁמָע' שְׁלוֹ
 בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה', וְאֲזִי יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'נִשְׁמָע'
 אַחֲרָת. וְכֵן מִדְּרָגָא לְדְרָגָא.

וְכֵן בְּכָל עוֹלָם וְעוֹלָם יֵשׁ בְּחִינַת "נַעֲשֶׂה
 וְנִשְׁמָע" – כִּי מֵה שֶׁהוּא לְהַעוֹלָם־
 הַזֶּה בְּחִינַת 'נִשְׁמָע', הוּא לְעוֹלָם הַגְּלוּגִים'
 בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה', וְיֵשׁ לָהֶם בְּחִינַת 'נִשְׁמָע' גְּבוּהָ
 מִמֶּנּוּ. וְכֵן מִעוֹלָם לְעוֹלָם.

וְכֵן בְּמִלְאכִים יֵשׁ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" – כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב (תהלים קג, ט): "גְּבִירֵי כַח עֲשִׂי
 דְּבָרוֹ לְשִׁמְעַת בְּקוֹל דְּבָרוֹ", וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
 (שַׁבַּת פח.): "מִי גָלָה רַז זֶה לְבָנֵי שְׁמִלְאכֵי־
 הַשָּׂרָת מִשְׁתַּמְשִׁין בּוֹ" וְכוּ'.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם: שֶׁיִּלְךְ מִדְּרָגָא לְדְרָגָא
 וּמִעוֹלָם לְעוֹלָם, עַד שֶׁיִּזְכֶּה בְּכָל
 פְּעַם לְבְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" גְּבוּהָ יוֹתֵר –
 שֶׁמִּבְּחִינַת 'נִשְׁמָע' נִסְתָּר 'תַּפְלָה', יִהְיֶה
 נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ בְּכָל פְּעַם: בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה' נִגְלָה'
 'תּוֹרָה'.

עַד שֶׁיָּבֹא בְּרֹאשִׁית נִקְדַּת הַפְּרִיָּאָה,
 'תַּחֲלַת הָאֲצִילוֹת', וּבְחִינַת 'נִשְׁמָע'
 שֶׁיֵּשׁ שָׁם, הוּא "תּוֹרַת ה'" בְּאֵמֶת, כִּי אִין
 גְּבוּהָ מִשָּׁם, רַק "תּוֹרַת ה'" מִמֶּשׁ.

וְאַחֲרֵי־כֵן כִּשְׁנַכְלָל בְּ'אִין־סוּף' – אֲזִי
 ה'נַעֲשֶׂה', הִיא בְּחִינַת "תּוֹרַת
 ה'" מִמֶּשׁ. וְה'נִשְׁמָע', הוּא בְּחִינַת תַּפְלָת ה'
 מִמֶּשׁ.

אֵךְ כְּשֶׁרוֹצִים לְצֵאת מִמִּדְּרָגַת "נַעֲשֶׂה"
 וְנִשְׁמָע" זֶה, לְמִדְּרָגַת "נַעֲשֶׂה"

כַּשֶּׁהָיוּ מְלַבְּשִׁין בְּלִשׁוֹנוֹת הַגּוֹיִם וּבִימֵי־רַע.

מט.

(ח"א לח, ז)

עַקֵּר הָאֶרֶץ הַתְּפֹלִיין בָּאִים עַל־יְדֵי
ה'לוֹחֹת, כְּמוֹבֵא (זֶהר בְּרֵאשִׁית):
"כִּשְׂאֲמָרוּ יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" (שְׁמוֹת כד,
ז) - זְכוּ לַחֲגִירַת זֵינָא עַל־אָה."

וּמֹשֶׁה זָכָה לְ"קִרְוֵן עוֹר פָּנִים" (שְׁמוֹת לד,
כט-ל), מ'אֹר הַלּוֹחֹת, כִּי הֵם
ה'מַחִין בְּעֵצְמָן. וְה'לוֹחֹת הֵם שְׂרֵשׁ
הַתּוֹרָה, וְנִקְרָאִים: י"ו - עַל־שֵׁם 'עֲשֵׂת
הַדְּבָרוֹת, וְ"אֲרַכּוּ וְא"ו וְרַחֲבֵן וְא"ו" (בְּבֵא־
בַּתְּרָא יד).

נ.

(ח"א סה, ד)

נִמְצָא לְהַלֵּן בְּעֵינֵינוּ: 'מַעֲמַד הַר־סִינַי'
וְ"מִתַּן־תּוֹרָה".

נא.

(ח"א קב)

מָה שְׂצָרִיכִין לְנַסֵּעַ לְהַצְדִּיק וְלֹא דִי
בְּסִפְרֵי־מוֹסֵר - כְּמוֹ שְׂאֲמָרוּ (דְּבָרִים־רַבָּה
ג, י): "לְמַלְכָּה שְׂקִדָּשׁ מְטֻרָנָה בְּשָׁנֵי מְרַגְלִיּוֹת,
אֲבָדָה אַחַת מֵהֵן. אָמַר לָהּ הַמֶּלֶךְ: אֲבָדָת
אַחַת, שְׂמָרִי אֶת הַשְּׂנֵיָה. כִּף קִדְשׁ הַקְּדוֹשִׁי־
בְּרוּךְ־הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל בְּ"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע"
(שְׁמוֹת כד, ז), אֲבָדוּ אֶת 'נַעֲשֶׂה' שְׂעִשׂוּ אֶת
הָעֶגְלָה, אָמַר לָהֶן מֹשֶׁה: אֲבָדְתֶן 'נַעֲשֶׂה',
שְׂמָרוּ 'נִשְׁמַע', הוּי: 'שְׂמַע יִשְׂרָאֵל'" (דְּבָרִים ט,
א).

וְעַל־כֵּן כְּשִׁלְמוֹד מִתּוֹךְ ה'סִפְר' שֶׁהוּא
בַּחֲנִינַת 'עֲשֵׂיָה', בַּחֲנִינַת 'נַעֲשֶׂה' -
אֵין בְּזָה פֶחַ כְּל־כִּף לְעוֹרֵר אוֹתוֹ, כִּי יִשְׂרָאֵל
אֲבָדוּ אֶת ה'נַעֲשֶׂה'. אֲבָל כְּשִׁשׁוּמַע מִפֶּה

וְנִשְׁמַע" גְּבוּהָ מִפְּנֵה - צָרִיךְ לְהִיטֵר יְרִידָה
קִדְּם הָעֲלִיָּה, כִּי הִירִידָה הִיא תְּכֻלִּית הָעֲלִיָּה
זְכוּ. (עֵין בְּפָנִים בְּאֲרִיכוֹת).

מת.

(ח"א לג, ג)

מִי שְׂכּוּפָה יִצְרוּ־הָרַע, הֵינּוּ ה'יְמֵי־רַע,
ה'מִדּוֹת־רַעוֹת' - אָזִי תִּכְפֹּף הָרַע' שְׂשׁוֹכֵן
עַל ה'שׁוֹב, הֵינּוּ: 'אוֹתִיּוֹת־הַתּוֹרָה', נִתְּבַטַּל
וְנוֹפֵל, וְ"אוֹתִיּוֹת־הַתּוֹרָה' בּוֹלְטִין - אָזִי הוּא
יִוֹדַע הַתּוֹרָה שְׂבֵאוֹתוֹ הַדְּבָר.

וְזָה שְׂכֻתוֹב בְּזֶהר (לְדִלְכָּה צ. עַל תְּהֵלִים קג, כ):
"בְּרַכּוּ ה' מְלֹאכֵינוּ גְּבֵרֵי כַח עֲשֵׂי
דְּבָרוֹ - אֵלֵינוּ אֲנוֹן דְּמִתְּגַבְּרִין עַל יִצְרֵיהוֹן,
אֲנוֹן דְּמִין לְמֹלֵאכֵינוּ מִמֶּשׁ. 'עֲשֵׂי דְּבָרוֹ' -
דְּעַבְדִּין לְהֵאִי דְּבָר. 'לְשִׁמַּע בְּקוֹל דְּבָרוֹ' -
אֲנוֹן זְכוּן לְמִשְׁמַע קָלִין מְלַעֲלֵא".

וְזָהוּ: "עֲשֵׂי דְּבָרוֹ לְשִׁמַּע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" -
כְּשִׁעוֹשִׁין וּבּוֹנִין לְהַתּוֹרָה שְׂהִיָּה
מִתְּחִלָּה מְפָזְרִין וּמְפָרְדִּין בְּלִשׁוֹנוֹת הָעֵבוֹרִים
וּב'מִדּוֹת־רַעוֹת' וּב'יְמֵי רַע'.

אָזִי: "לְשִׁמַּע בְּקוֹל דְּבָרוֹ" - וְזוֹכִין
לְמִשְׁמַע קָלִין מְלַעֲלֵא. הֵינּוּ:
שְׂה'דְּבָר', הֵינּוּ ה'תּוֹרָה' שְׂנִקְרָאת 'דְּבָר', כְּמוֹ
שְׂכֻתוֹב (תְּהֵלִים קה, ח): "דְּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר" -
מְקַבְּלִין אֹר רַב מְלַמְעָלָה, וְזָה 'שְׂמִיעַת
הַתּוֹרָה'.

וְזָה בַּחֲנִינַת: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" (שְׁמוֹת כד, ז;
שְׁפַת פַּח). - שְׂמִתְּחִלָּה 'עוֹשִׂין' וּ'בּוֹנִין'
לְ"אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה', שְׂיָהָא "אוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת
וּמִצְטָרְפוֹת" (יוֹמָא עג), וְאַחֲר־כֵּן: 'נִשְׁמַע' -
זְכוּן לְמִשְׁמַע קָלִין מְלַעֲלֵא.

הֵינּוּ: שְׂאוֹתִיּוֹת־הַתּוֹרָה' מְקַבְּלִין חִיּוֹת
וְאוֹר רַב יוֹתֵר מִמָּה שְׂקַבְּלוּ מִתְּחִלָּה,

הצדיק - הוא בחינת 'נשמע', שזה הפתר נשאר להם לישראל.

נב.

(לקוטי-הלכות, תפלת המנחה ז,ו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמע שם אהל בהם')
זה בחינת מעלת ישראל "שהקדימו נעשה לנשמע" (שפת פח.).

"נעשה" - בחינת עבודת ועשיית מצוות- מעשיות, שהם בחינת המשכת המדות טובות, שעל-ידי-זה מתקיים ומאיר מלכותו לכל העולם, שהוא בחינת "נעשה".

כי מלכותו היא בחינת עשייה, בידוע (עץ-חיים א, ה) - כי העקר שיאיר מלכותו בעולם-העשייה על-ידי האדם, שבשבי-ל-זה נברא הכל.

ואחר-כך "ונשמע" - בחינת דבקות ורצון וכו', כי "שמיעה בלבא תליא" (תקוני-זוהר צב.).

הינו: שדיקא אחר בחינת "נעשה", בחינת תקון המלכות, תקון ביתא-תתאה, להמשיך שכינתו בתחתונים וכו' - אז דיקא יהיה תקון ה"נשמע" שתליא בלבא, שהוא בחינת עלית ביתא-עלאה.

אבל העכו"ם הם להפך - שרוצים תקף להשיג מה שאי-אפשר להשיג, שהוא נגדם בבחינת אין-סוף, ואחר-כך היו עושים וכו', כי היו רואים מה שנעשה מכל מצוה וכו'.

אבל השם-יתברך מואס בהם בשביל-זה - כי הוא חפץ שיתגבר האדם על-ידי בחירתו, ועקר ה'בחירה' הוא על-ידי

העלמת-הדעת, שהוא בחינת צמצום האור בתחלת הבריאה.

וכן צריך האדם להמשיך תקון הצמצום בבחירתו - שפשמת-להב יותר מהראוי לו, יצמצם ה'התלהבות' וכו'. רק יתגבר בכל פחו על המחשבות-רעות וכו', לחשב מחשבות-טובות וכו'. ואז דיקא ישיג מה שישגי וכו'.

שכל ה'השגות העליונות' - הם על-ידי בחינת תקון ביתא-עלאה, שזהו בחינת השגת אוריתא דעתיקא-סתימאה.

נג.

(לקוטי-הלכות, בשר-בחלב ד, יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם, המובא לעיל)

עקר יניקת "עץ הדעת טוב ורע" (בראשית ב, ט"ז) - הוא מ'תערבת הדעת', שפערב הדעת של שני מדרגות, של בחינת שני דורות, ורוצה להשיג הכל קדם זמנו.

כי על-ידי האכילה, נתוסף ה'חיות' באדם, ועקר ה'חיות' נמשך מבחינת "נעשה ונשמע" (שמות כד, ז), כמו שנאמר (דברים ל, ט): "כי הוא חייך" וכו'.

כי עקר ה'חיים' - הוא לחיות בכל פעם חיות חדש, כי חי' - פריש' ב'לשון-אשכנז, וכמבאר במקום-אחר.

וחיות חדש' בכל-פעם, ממשיכין מבחינת "נעשה ונשמע" הגבה יותר שצריכין להשיג בכל-פעם.

וזהו בחינת אכילת "עץ החיים, ואכל וחי לעולם" (בראשית ג, כב) - שאכילה כזו יזכו הצדיקים לעתיד-לבא בהסעדה שיעשה השם-יתברך בשבילם, מהלונתן ושור הפר ויניח-המשמר.

שְׁהִיָּה קְדוֹשׁ וּפְרוֹשׁ גָּדוֹל, שֶׁהַמְּשִׁיךְ לָהֶם אֶת
הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי־זֶה.

שְׁעַל־יְדֵי בְּחִינַת 'אֲכִילָה הַזֹּאת' - יְשִׁינּוּ
בְּכָל־פַּעַם, 'הַשְּׂגַת הַפְּתָרִים',
בְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע" הַגְּבִה יוֹתֵר - שְׁזַהּוּ
עַקֵּר הַחַיִּים וְהַתְּעוּגָה שֶׁל עוֹלָם־הַבָּא.

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַת הַבֶּקֶר" (שְׁמוֹת י"ט, טז)

נו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב ה;
לְמוֹד ח"ב ד; מְרִיבָה ח"ב ח)

מִי שֶׁלְמוּדוֹ בַּתּוֹרָה בְּמַחֲוֵן זְפִים',
שֶׁאֲכִילָתוֹ כָּל־כֶּךָ בְּקִדְשָׁה, שֶׁנִּזְוֵן
מִמְּזוֹן שֶׁהַמְּלָאכִים נִזְוֵנִין מִמֶּנּוּ, עַל־יְדֵי־זֶה
שׁוֹנְאִיו נְדוּנִין בְּחֶנֶק.

וְסִימָן לְדָבָר: "וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַת
הַבֶּקֶר" (שְׁמוֹת י"ט, טז);
"וּבַבֶּקֶר הִיָּתָה שְׂכַבַת הַטַּל" (שָׁם טז, יג); "וַיְהִי
בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֶּקֶר" (שָׁם יד, כד).

(פְּרוֹשׁ סִימָן זֶה שֶׁמַּעֲתִי מִפִּיּו הַקְּדוֹשׁ: כִּי (א) "וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַת הַבֶּקֶר" - נֶאֱמַר בְּמִתְרַתּוֹרָה, שְׁזַהּוּ
בְּחִינַת: "מִי שֶׁלְמוּדוֹ בְּמַחֲוֵן זְפִים". (ב) "וּבַבֶּקֶר הִיָּתָה
שְׂכַבַת הַטַּל" - נֶאֱמַר בְּמֶן, שֶׁהוּא מְזוֹן שֶׁהַמְּלָאכִים נִזְוֵנִין
מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ חֲז"ל (יוֹמָא עה:). (ג) "וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת
הַבֶּקֶר" - נֶאֱמַר בְּקִרְיַעַת יַם־סוּף, שֶׁנִּטְבְּעוּ הַמַּצְרִים בֵּינֵם,
שְׁזַהּוּ בְּחִינַת 'חֶנֶק', כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ חֲז"ל (פְּתוּבוֹת ל:). וְלַמַּד בְּקֶר
מִבֶּקֶר, עַל־יְדֵי־זֶה מִצָּא הַשְּׂגָה הַנֶּ"ל בַּתּוֹךְ הַתּוֹרָה).

"וַיְהִי קִלְת וּבְרָקִים" (שְׁמוֹת י"ט, טז)

נז.

(חֵי־מוֹהָר"ן קִלְב)

בְּעֵת נְסִיעַתוֹ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, נָסַע דָּרָךְ
נִיקוֹלַאֲיִב וְחוּרְסָן לְאָדַעַס וְשַׁבַּת
בְּחִגְשְׁבוֹעוֹת' בְּחוּרְסָאן. וּבְלִיל־שְׁבוֹעוֹת'
אַחַר שֶׁהִיָּה נִעוֹר בְּנֶהוּג, הִלְךְ לְמִקְוֵה עִם אִישׁ
אֶחָד מֵאַנְשָׁיו, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ בְּכָל פַּעַם: "אִם

"בְּמִשְׁךְ הַיָּבֵל, הִמָּה יַעֲלוּ בְּהָר" (שְׁמוֹת י"ט, יג)

נד.

(ח"ב א, יא־יד)

'שׁוֹפָר' [שֶׁל רֵאשֵׁה־הַשְּׂנָה] - הוּא בְּחִינַת "שִׁיחַ
הַשְּׂדָה" (בְּרֵאשִׁית ב, ה), שֶׁחֻזְרִין
כֶּחֶם לְתוֹךְ הַתְּפִלָּה, בְּבְחִינַת (שָׁם כד, סג):
"וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדָה".

שֶׁתְּפִלָּתוֹ הִיָּתָה עִם "שִׁיחַ הַשְּׂדָה" - שֶׁכָּל
"שִׁיחַ הַשְּׂדָה" חֲזָרוּ 'כֶּחֶם' וְנִתְּנוּ
אוֹתָם בַּתּוֹךְ תְּפִלָּתוֹ, שֶׁהִיא 'שְׂרָשָׁם'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שׁוֹפָר', בְּבְחִינַת (יְהוֹשֻׁעַ ו, ה):
"בְּמִשְׁךְ בְּקֶרֶן הַיּוֹב"ל" - [יּוֹב"ל]
רֵאשִׁי־תְבוּת: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ
בְּשָׂדָה". (עֵין בְּפָנִים).

"הָיוּ נִכְנִים לְשִׁלְשַׁת יָמִים אֵל
תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה" (שְׁמוֹת י"ט, טו)

נה.

(ח"ב עב)

עַל־כֵּן בְּשַׁעַת מִתְרַתּוֹרָה' זָכוּ כָּל יִשְׂרָאֵל
לְבְּחִינַת 'קִדְשָׁה וּפְרִישׁוֹת', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת י"ט, טו): "הָיוּ נִכְנִים לְשִׁלְשַׁת
יָמִים, אֵל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה" - כִּי כָּל־
נִתְקַדְּשׁוּ בְּבְחִינַת 'פְּרִישׁוֹת', עַל־יְדֵי 'מִשְׁה'

שומע קולות"?! - והשיב: "שאינו שומע כלל!"

ונתפלא מאד על שאינו שומע! ואמר: "איך אפשר לבלי לשמע קולות בעת!" אחר-כך אמר: "אפשר הוא קול הקאפעליע [מקהלה] שאני שומע".

והשיב לו האיש הנ"ל: "שהוא אינו שומע שום קול קאפעליע ולא שום קול כלל!" - ותמה מאד. והבין האיש הנ"ל: "שהוא שומע קולות וברקים של קבלת התורה!"

אחר-כך בשיצא מהמקנה, אמר: שנודע לי עכשו בעת 'קבלת-התורה', בענין הנאמר בזהר-הקדוש (בראשית ס:): "אית יראה ואית יראה" וכו'.

ועכשו נודע לי: שיש עוד יראה שהיא גם-כן עוד יותר ויותר אפלו מ'יראה-עלאה' הנזכר שם - כי נודע לי עכשו: 'יראת-אלקות', שהיא יראה ופחד גבוה ועצום ומרוזם ומנשא מאד מאד.

נח.

(עלים-לתרופה, ה' במדבר תקצ"א)

השם-יתברך יזכנו, להיראה והשמחה והקדשה והטהרה של חג הנזרא הקדוש הפא-עלינו-לטובה.

אם נזכר נקדה אחת מעצם היראה הנמשכת בשבועות, כמו שכתוב (פיוט אתה נגלית, מוסף ראש-השנה): "גם כל העולם כלו חל מפניך וכו', בקולות וברקים וכו'" - ראוי להזדעזע מעתה בלי שעור.

ואם עדין אין אנו זוכין לזה, על-כל-פנים מעתה ראוי לשפך שיחנו הרבה פמים נוכח פני ה': "היכן אנחנו בעולם,

שכבר ספרנו יותר מששה שבועות, ועדין לא נטהרנו להרגיש היראה של שבועות!"

השם הטוב יכפר ויגן עלינו, וימשיך עלינו ברחמיו יראתו הגדולה, שיקים בנו (שמות כ, טז): "ולבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" - עד שנזכה לשמחה גדולה על-ידי-זה, כמו שכתוב (תהלים ב, יא): "וגילו ברעה" וכו'.

"ויתיצבו בתחתית ההר" (שמות יט, יז)

נט.

(ח"א עה)

'תורה' הוא בחינת 'עמידה', בחינת 'רגלין', כמו שכתוב (דברים ה, כז): "ואתה פה עמד עמדי", וכתוב (שמות יט, יז): "ויתיצבו בתחתית ההר".

ויהי קול השפר הולך וחוץ מאד (שמות יט, יט)

ס.

(ח"ב פג)

על-ידי 'תקון-הברית', נעשה 'בן-חורין'. הינו: שפא ל'קדשת-שבת', שאסור במלאכה.

ואז פושט גופו המצרע ממשכא דחויא, ולובש 'בגדי-שבת', הינו 'גוף קדוש מגרעדין'.

ועל-שם ה'גוף-הקדוש', נקרא 'שבת', בבחינת (שמות ד, ז): "והנה שבת בבשרו" - שגרפא מצרעתו, ונתלבש בגוף

קדוש מנרעדו, הנקרא 'בשר', בחינת
(בראשית ב, כג): "בשר מבשרי".

ואז נתרום 'מזלו', וזכה ל'עשר',
ונתחזק 'יצרו-הטוב'.

וזהו (שמות יט, יט): "קול השפר הולך
וחזק מאד" - קול השופר היוצא
מ'גופא שפירא הנ"ל. ו'קול' זה בחינת
'תפלה'. "הולך וחזק מאד" - זה 'ממון'
(ברכות נד), שנתחזק 'מזלו' ו'יצרו-הטוב'
כנ"ל.

"וירד ה' על הר סיני" (שמות יט, כ)

סא

(ח"ב עג)

אחר שנזדככו במצרים וזכו לצאת משם -
ספרו מ"ט ימי הספירה, בנגד מ"ט
שערי תשובה'.

וביום החמשים - אז: "וירד ה' על הר
סיני" (שמות יט, כ) - זה בחינת (מלאכי
ג, ז): "ואשובה אליכם", בחינת התשובה של
השם-יתברך בעצמו בבכול, בחינת 'שער-
החמשים'.

סב

(שיחות-ה'ר"ן פו)

ה'חתנה' - הוא בחינת 'סיני', כמו שכתוב
(שיר-השירים, ג, יא): "ביום חתנתו,
זה מעמד הר-סיני" (תענית פ"ד מ"ה; כו:).

ו'סיני' גימטריא 'סל"ם' (בראשית-רבה סח,
יב; זהר ויצא קמט. ועין בזהר פנחס רמו;
ובזהר-חדש ויצא). וכתוב (בראשית כח, יב): "והנה

מלאכי אלקים עלים וירדים בו" - הינו:
'קודין', שעולה את גופו וירד את גופו.

מה שהחתן דורש - כמו שאמרו חז"ל:
"ביום חתנתו, זה מעמד הר סיני" -
לרמז: שה'חתנה' היא 'מעמד הר-סיני',
בשביל-זה הוא דורש.

ומה שנותנין לו 'מעוֹת' שקורין 'דרשה'
געשאנק' [דורון דרשה] - לרמז: 'עלית'
למרום שביִת שבי" (תהלים סח, יט), בשביל-
זה "לקחת מתנות" (שם).

ומה שפוסקין הדרשה - זה בחינת "שברי
לוחות".

מה שמהפכין את-עצמן - זה בחינת
(שמות יט, ג-כ): "ומשה עלה", "וירד ה'
על הר סיני" - שהתהונים עלו למעלה
והעליונים ירדו למטה.

- עניני 'מעמד הר סיני' ו'מתן תורה' -

סג

(שיר-נעים של רבנו ז"ל, בתחלת הספר)

משה עלה למרום וענן לבושו. נמצא
המחיב דבר עמו בכל פעם, ופרש
מן האשה.

סד

(ח"א ד, ו)

ה'תורה' נקראת 'אש', שמשם ה'מלכות',
כמו שכתוב (ירמיה כג, כט): "הלוא
כה דברי כאש", וכתוב (משלי ה, טו): "בי
מלכים ימלכו".

סה.

(ח"א ד, ח)

ה'תורה' נקראת 'חלב', כמו שכתוב (שיר-
השירים ד, יא): "דבש וחלב תחת
לשונך".

סו.

(ח"א ז, גה)

ה'עצות' שמקבל מצדיקים, הוא בחינת
נשואין וזוג.

וכשמקבלין עצות מרשעים, הוא
בחינת נשואין בקלפה,
"הנחש השיאני" (בראשית ג, יג), לשון נשואין
- עצות הנחש שקבלה, הוא בחינת
נשואין, ועל ידי נשואין הטיל בה זהמא.

ו"במעמד הריסיני פסקה זהמתו" (שבת
קמו.) - כי שם קבלו "תרי"ג
עטין דקדשה" (זהר יתרו פב), והיתה להם
נשואין בקדשה.

ובשביל זה "התורה מתיש ב"ח" (סנהדרין
כו), ונקראת: 'תושיה', כי הם
"תרי"ג עטין", כמו שכתוב (משלי ח, יד): "לי
עצה ותושיה". ועצות הם במקום
נשואין, בחינת זוג המתיש ב"ח.

וזה פרוש (בבא בתרא עד): "תא אחוי לך
טורא דסיני [סוחר ישמעאל אמר לרבה בר
בר חנה: בא ואראה לך את הר סיני], אזלי וחזאי
דהדרן לה עקרבי [הלכתי וראיתי שמסובבים אותו
עקרבים] וכו'.

"תא ואחוי לך טורא דסיני" - שהוא
בחינת עצות, כי שם קבלו "תרי"ג
עטין".

"חזאי דהדרן לה עקרבא" - הינו: שיש
עצת נחש, עצת רשעים, שעל-

ידיהם אין יכולים לקבל עצת צדיקים,
"זרע אמת" (ירמיה ב, כא), וכו'.

סז.

(ח"א ח, ב"ח ט"בסוף)

עקר רוחהחיים הוא בה'תורה', כמו
שכתוב (בראשית א, ב): "ורוח אלקים
מרחפת על פני המים" - הוא ה'תורה',
והצדיקים דבקים בתורה, ועל כן עקר
ה'רוחהחיים' הוא אצלם.

וזה בחינת (ברכות ג): "רוח צפונת המנשבת
בכנור של דוד" - כי בכנור של דוד
היה של חמש נימין (תקוני'זהר כו. כח. נא:),
"כנגד חמשה חמשי תורה".

וכן (זהר צו לב. על ירמיה ב, ח): "ותפשי
התורה, אלין דתפשין בכנורא".
"חמש אני אית לראה" (חולין מז).

כי רוחהחיים הוא בה'ראה', ומשם
'המשכת הרוח' של האנחה. ועל כן
"אית לה חמש אני לראה" - כנגד חמשה-
חמשי תורה, חמשה נימין כנור דדוד,
ששם ה'רוחהחיים'.

וזה בחינת (בבא בתרא עד): "וזקיף רמחא" -
'רומ"ח' הוא בחינת רוח"מ", בחינת
(בראשית א, ב): "ורוח אלקים מרחפת על פני
המים", הינו: התורה שנתנה לארבעים
יום, ששם ה'רוחהחיים', כלומר: שהצדיק
היה לו בחינת ה'רוח' שמקבל מה'תורה'.

ועל כן במצרים שהיה קדם קבלת-
התורה, ולא היה להם מהיכן
לקבל ה'רוחהחיים', נאמר בהם (שמות ו, ט):
"מקצר רוח", שהוא הפך "ארך-אפים" (שם
לד, ו).

כי לא היה להם מאין לקבל ה'רוח-חיים', שהוא בחינת "אָרְךְ-אֵפִים", "מֵאֲרִיךְ רוּחָה" (תרגום שם; ירושלמי תענית פ"ב ה"א), בחינת ה'רוח-חיים' ש'מְשִׁיכִין עַל-יְדֵי אֲנָחָה' להשלים ה'חֲסָרוֹן'.

וְזָהוּ בְּחִינַת: "מְלֵאפוּם, מְלֵא פוּם" (ספר הנקוד' לרבנו יוסף גיקטליא, בעל 'שערי-אורה'). כי 'מְלֵאפוּם' הוא יו"ד וא"ו, בחינת יו"ד מיני דפיקין, כנגד יו"ד הדברות, וה'דפק' הוא על-ידי ה'רוח'.

וְעַל-כֵּן הֵם עֹשֶׂה מִיני דפיקין, כנגד עֲשֶׂר־הַדְּבָרוֹת - כי ה'רוח' שהוא ה'דפק', הוא בה'תורה'.

וְהָיָא ו' הוא בחינת 'המשכת הרוח'. והינו: "מְלֵאפוּם, מְלֵא פוּם" - כי על-ידי 'המשכת הרוח' נשלים ה'חֲסָרוֹן'.

וְזָהוּ שְׂדֵקְדֵק (תהלים פא, יא): "אֲנֹכִי ה' אֶלְקֵיךָ הַמַּעֲלֶה מֵאֲרֶץ מִצְרַיִם" - כי דִּיקָא אַחַר יְצִיאַת-מִצְרַיִם, שָׁאז נִתְבַּטַּל בְּחִינַת "מְקַצֵּר רוּחַ", וְקָבְלוּ ה'תורה' אֲשֶׁר שָׁם ה'רוח' - אִזִּי דִיקָא: "הִרְחַב פִּיךָ וְאִמְלֵאֵהוּ" - שְׁנַתְּמַלֵּא ה'חֲסָרוֹן' כִּנְל, שְׁזָהוּ בְּחִינַת "מְלֵאפוּם - מְלֵא פוּם", בְּחִינַת שְׁלֵמוֹת הַחֲסָרוֹן'.

וְזָה בְּחִינַת (תהלים סח, יח): "רֹכֵב אֱלֹקִים רַבְתִּים אֶלְפֵי שִׁנְאָן".

"אֶלְפֵי" - בְּחִינַת (בראשית לו, מ): "אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ".

וְעַל-יְדֵי "רֹכֵב אֱלֹקִים רַבְתִּים", בְּחִינַת 'קַבְלַת-הַתּוֹרָה', שְׁמִשָּׁם מְקַבְּלִין ה'רוח-חיים' ה'רַבָּנִים-דְּקַדְשָׁה' - עַל-יְדֵי-זֶה: "אֶלְפֵי שִׁנְאָן", כִּמוֹ שְׂדֵרְשׁוּ

חז"ל (עבודה-זרה ג): "אל תקרי שנאן, אלא שאינן".

שְׁעַל-יְדֵי 'קַבְלַת-הַתּוֹרָה' שָׁשֵׁם ה'רוח' דְּהָרַב דְּקַדְשָׁה, נִתְבַּטַּלִּין וְנִכְנָעִין אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ, "רַבְרַבִּי עֵשׂוֹ" (התרגום של 'אלופי עשו'), בְּחִינַת 'הָרַב דְּקַלְפָּה', בְּבְחִינַת "אֶלְפֵי שִׁאֲיִנָן" - שְׁ"אֶלּוּפֵי עֵשׂוֹ" נִתְבַּטַּלִּין וְאִינָן.

סח.
(ח"א י, ח)

וְזָה בְּחִינַת 'מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵּר' וְהֶמֶן וְכוּ', כִּי 'הֶמֶן' בְּחִינַת ה'עבודת-אֱלִילִים' וְכוּ'. וְ"מְרַדְכֵי וְאֶסְתֵּר" הֵיךְ לָהֶם הַפֶּח לְבַטַּל ה'עבודת-אֱלִילִים' שֶׁל הֶמֶן [כִּמוֹ 'מִשָּׁה רַבְּנָה' שְׁמִבְטַל ה'עבודת-הַזָּרָה', כִּי הוּא קָבַל הַתּוֹרָה. עֵינֵן בְּפָנִים].

וּבְשִׁבְלֵ-זֶה בִּימֵיהֶם קָבְלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, כְּמֵאֲמַר חז"ל (שבת פח. על אֶסְתֵּר ט, כז): "קִיְמוּ וְקָבְלוּ, קִיְמוּ מַה שֶּׁקָּבְלוּ כְּבָר".

סט.
(ח"א יג, ב)

זֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת 'אוֹרֵיִתָא דְעֵתִיקָא' סְתִימָאָה לְעֵתִיד-לְבֹא - כִּי עַקֵּר קַבְלַת-הַתּוֹרָה, עַל-יְדֵי ה'שִׁכְל', שֶׁהוּא 'מִשָּׁה-מְשִׁיחַ'. וְכִי שֵׁישׁ לוֹ בְּחִינַת 'מִשָּׁה-מְשִׁיחַ' - יוֹכַל לְקַבַּל תּוֹרָה, וְיִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ ה'אֶרֶץ-הַתּוֹרָה' לְלַמֵּד שָׂאֵר בְּנֵי-אָדָם.

כִּי 'הַתְּגַלּוֹת-הַתּוֹרָה' בָּא מ'יְחֻדָּא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׁכִינְתָּהּ, כִּמוֹ שְׁכַתּוּב (משלי א, ח): "שִׁמְעֵ בְנֵי מוֹסֵר אֲבִיךָ" וְכוּ', "אֲבִיךָ דָּא קַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, וְאִמָּךְ דָּא בְּנִסְתֵי-יִשְׂרָאֵל" (זהר יתרו פה. פנחס ריג).

וַיַּחֲדָם: עַל-יַדִּי הֶעֱלֵאת נַפְשׁוֹת-יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲיַנַּת מִיַּד-נוֹקְבִין, וְהַחֲכַם יָכוֹל לִקַּח הַנַּפְשׁוֹת וְלַהֲעֵלוֹתָם בְּבַחֲיַנַּת מִיַּד-נוֹקְבִין. וְעַל-יַדִּי הַיַּחֲדָה הַזֶּה נּוֹלָד הַתּוֹרָה.

ע.

(ח"א יג, ד)

עַל-יַדִּי הַמְשַׁכַּת-הַתּוֹרָה, נִמְשָׁךְ הַשְּׁגָחָה - כִּי הַתּוֹרָה הִיא 'טְנַת"א' [טעמים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתִיּוֹת], שֶׁהֵם: "תֵּלֶת גְּזֵינִין דְּעֵינָא וּבַת-עֵינִין" (תְּקוּנַת-זֶהר ככו:).
נִמְצָא: כְּשֶׁחֲכַם מְבִיא 'תּוֹרָה' - מְבִיא 'כַּח-הָרְאוּת' שֶׁל הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, עָלֵינוּ.

וְכָל-אֶחָד כְּפִי קְרוּבוֹ אֵל הַתּוֹרָה, כֵּן הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ עָלָיו.

עא.

(ח"א יג, ה; הַתְּבַיֵּד רַבְּנוֹ ז"ל הַשִּׁיף לַתּוֹרָה זו, הַנֶּדְפָס בְּסוֹף הַסֵּפֶר)

יֵשׁ אַרְבַּע חֵיוֹת בְּבַחֲיַנַּת נֶפֶשׁ, וְאַרְבַּע חֵיוֹת בַּתּוֹרָה, נוֹשָׂאִין הַכֶּסֶף אֲרִיָּה שׁוֹר נֶשֶׁר אָדָם - בְּחֵינַת תְּקוּנָא דְּמַרְכַּבְתָּא-עֵלְיָא וּמַרְכַּבְתָּא-תַּתְיָא (עֵין בְּפָנִים).

עב.

(ח"א יד, ג-דה)

אִי-אֶפְשָׁר לְקַרֵּב אֶת הַגְּרִים עִם 'בְּעַלִּי-הַתְּשׁוּבָה, וְאִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא לְהַתְּעוֹרְרוֹת-הַתְּשׁוּבָה, הֵן לְרִשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל הֵן לְגֵרִים' - אֲלָא עַל-יַדִּי הַתּוֹרָה שְׂמְאִירִין לָהֶם אֵל מְקוֹם שֶׁהֵם שָׁם.

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשַׁלֵּי ה, טז): "יִפּוּצוּ מַעֲיִנְתֶּיךָ חוּצָה" - שְׂצָרִיךְ לְהַשְׁקוֹת אוֹתָם שֶׁהֵם מִבְּחוּץ, לְהוֹדִיעַ לָהֶם "הַדָּרָךְ יִלְכוּ בָּהּ" (שְׁמוֹת יח, כ).

כִּי "הַתּוֹרָה הֵם שְׁשִׁים רַבּוּא אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד שְׁשִׁים רַבּוּא נְשָׁמוֹת" (זֶהר-קֹדֶשׁ שִׁיר-הַשִּׁירִים; זֶהר-קֹדֶשׁ רוּחַ; מְגַלְהַ-עֲמֻקּוֹת וְאַתְחַנֵּן אוֹפֶן קָפוּ; שְׁלֵי-הַהֶקְדוּשׁ בְּרֵאשִׁית ב' בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל; וְעוֹד).

וַיֵּשׁ לְכָל הַנְּשָׁמוֹת, שָׂרֵשׁ לְמַעְלָה בְּמַחְשָׁבָה דְּקֹדֶשׁ-אֲבִירָךְ-הוּא, כִּי "יִשְׂרָאֵל עָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה א, ד).

וּכְשֶׁנִּתְעוֹרְרִים הַנְּשָׁמוֹת עַל-יַדִּי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁהוֹצִיא מִפִּיו וּמִתְנוֹצְצִים זֶה לָזֶה - זֶה בְּחֵינַת 'זוּג' שֶׁזֶה מְקַבֵּל הָאָרָה מִזֶּה.

וְעַל-יַדִּי הַזּוּג שֶׁל הַתְּנוֹצְצוֹת הַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּמַחְשָׁבָה, נִבְרָאִים נְשָׁמוֹת גְּרִים.

גַּם הַפּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ אַחִיזָה וְשָׂרֵשׁ בְּמַחְשָׁבָה-עֵלְיוֹנָה. וְעַל-יַדִּי הַתְּנוֹצְצוֹת, הַתְּנוֹצֵץ גַּם שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ בֵּין שָׂאֵר הַשְּׂרִשִׁים, וּמִגִּיעַ הָאָרָה לָזֶה הַפּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל מִשָּׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, וְעַל-יַדִּי הָאָרָה הַזֹּאת חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ חַז"ל (נְדָרִים פא.): "מִפְּנֵי מָה תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים אֵין בְּנִיָּהֶם תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא בִּרְכוּ בַּתּוֹרָה תַּחֲלָה".

שְׂצָרִיךְ כָּל אָדָם, וּבִפְרֹט תִּלְמִיד-חֲכָם, לְבָרֵךְ וּלְהַאִיר בְּלִמּוּד תּוֹרָתוֹ בְּשָׂרֵשׁ הַנְּשָׁמוֹת, הֵינּוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה, כִּי שָׁם שָׂרֵשְׁנוּ.

נִמְצָא: כְּשֶׁמְבִיא הָאָרָה וּבִרְכָה לְתוֹךְ תַּחֲלַת הַמַּחְשָׁבָה, וְעַל-יָדוֹ מִתְנוֹצְצִין וּמִתְבָּרְכִין הַנְּשָׁמוֹת, נִמְצָא: כְּשֶׁמְשִׁיךְ נִשְׁמָה לְבָנוּ - בּוֹדָאֵי הוּא מְמַשִּׁיךְ

נְשָׂמָה בְּהִירָה וְזָכָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם בָּנוּ יִהְיֶה תִלְמִיד-חֶכֶם.

אָבֵל כְּשֶׁאֵין מֵאִיר וּמְבָרֵךְ אֶת ה'תְּחִלָּה' עַל-יְדֵי לְמוּדוֹ - אִזּוּ כְּשֶׁמְשִׁיךְ נְשָׂמָה לְבָנוּ, הַנְּשָׂמָה הַיָּא בְּבַחֲיַנֵּת (שִׁירַה-שִׁירִים ה, ב): "אֲנִי יִשְׁנָה", וְאֵינָה מְאִירָה - מִפְּנֵי זֶה לֹא יִהְיֶה בָנוּ תִלְמִיד-חֶכֶם.

וְזֶה: "שְׁלֹא בָּרְכוּ בַתּוֹרָה תְּחִלָּה" - הֵינּוּ 'שֶׁרֶשׁ הַנְּשָׂמוֹת', בְּבַחֲיַנֵּת: "יִשְׂרָאֵל עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה".

עג.

(ח"א טו, ד)

'תּוֹרַה-שְׁבַנְגָלָה', הִיא בַּחֲיַנֵּת 'סִינַי', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (בְּרִכּוֹת טו): "סִינַי וְעוֹקֵר הָרִים, סִינַי עֲדִיף, כִּי הַכֹּל צָרִיכִין לְמַרֵּי הַטֵּי"א. וְה'תּוֹרַה-שְׁבַנְגָלָה' - הַכֹּל צָרִיכִין לָהּ. אָבֵל ה'תּוֹרַה-שְׁבַנְסָתָר' - זְעִירִין אֲנִין דְּצָרִיכִין לָהּ.

וּבַחֲיַנֵּת 'סִינַי' הוּא בַּחֲיַנֵּת 'שְׁפָלוּת', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (סוֹטָה ה): "שְׁהַנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל הָהָרִים, וְלֹא נָתַן הַתּוֹרָה אֶלָּא עַל הַר-סִינַי". וְאָמְרוּ (שָׁם ה): "שְׁתַּפְּלַת הַשָּׁפֵל אֵין גְּמָאָסַת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים נא, יט): לֵב נִשְׁפָּר" וְכו'.

עד.

(ח"א יט, א-ב-ג-ד-ה-ט-בסוף)

קָשָׁה לְהַעֲוֹלָם: עַל מָה צָרִיךְ לְנַסֵּעַ לְהַצְדִּיק לְשִׁמְעַ מִפִּיּו, הֲלֹא אֶפְשָׁר לְעֵינַן בְּסִפְרִים דְּבַרֵּי-מוֹסֵר!?

אֵךְ בְּאֵמַת הוּא תּוֹעֵלֶת גְּדוֹל - כִּי יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל בֵּין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצְדִּיק-הָאֵמַת בְּעֵצְמוֹ, וּבֵין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי אַחַר הָאוֹמֵר בְּשִׁמּוֹ, מִכָּל-שֶׁכֶן כְּשֶׁשּׁוֹמֵעַ מִפִּי שֶׁשִּׁמְעַ מִפִּי

הַשּׁוֹמֵעַ - כִּי יוֹרֵד בְּכָל-פֶּעַם מְדַרְגָּא לְדַרְגָּא, רַחוּק מִפִּי הַצְדִּיק.

וְכֵן בֵּין הַשּׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצְדִּיק לְמַעַיִן בַּסֵּפֶר, הוּא חֲלוּק גְּדוֹל בִּיּוֹתֵר.

כִּי צָרִיךְ לְזַכֵּךְ אֶת ה'פְּנִיִם' - שְׂיוּכַל כָּל אֶחָד לְרֹאוֹת אֶת פְּנֵיו, ב'פְּנִיִם' שְׁלוֹ, כְּמוֹ ב'מְרָאָה'.

עַד אֲשֶׁר בָּלֵא תּוֹכְחָה וּבָלֵא מוֹסֵר, יִתְחַרֵּט חֲבֵרוֹ תִּכְרַף עַל מַעֲשָׂיו, רַק מִמָּה שְׂיִבִיט ב'פְּנִיִם' שְׁלוֹ - כִּי עַל-יְדֵי שְׂיִבִיט ב'פְּנִיִם' שְׁלוֹ יִרְאֶה אֶת-עֵצְמוֹ כְּמוֹ בְּמְרָאָה, אֵיךְ פְּנֵיו מְשַׁקֵּעַ בַּחֲשׂוֹךְ.

כִּי גְדוֹל יָקָר הָעֵרֶךְ שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ - "שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה יח, ד) וְכו'.

וּכְשֶׁמַּעֲלָה ה'טוֹב שְׁבַתְרַגּוּם', וּמִשְׁלִים אֶת ה'לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' - עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרְרִין וְנִתְגַּדְּלִין הַפֶּחַ שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבַר שְׁבַעוֹלָם. כִּי כָּל דְּבַר, יֵשׁ בּוֹ כְּמָה 'צְרוּפֵי-אוֹתִיּוֹת' שָׁבוּ נִבְרָא זֶה הַדְּבַר וְכו'.

וְתֵאֵאוֹת-נְאוּף' נִתְבַּטַּל, עַל-יְדֵי ה'דְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ'. וּכְפִי הַשְּׁלֵמוֹת שְׁמִשְׁלִים ה'דְּבֹר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ', שֶׁהוּא בַּחֲיַנֵּת 'שְׁבִירַת וּבִטּוֹל תֵּאוֹת-נְאוּף', כֵּן נִתְגַּדְּל וְנִתְעוֹרֵר כַּח ה' שְׁבַמְעֵשָׁה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם הָאוֹתִיּוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבַר וְדְבַר שְׁבַעוֹלָם.

וּכְמִי שְׂיִכּוֹל לְהַתְעוֹרֵר ה'הַתְנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת' שְׁבַכָּל מַעֲשָׂה בְּרֵאשִׁית שְׂיֵשׁ בְּכָל דְּבַר - אֲזִי אֲכִילָתוֹ וְשִׁתָּתוֹ וְכָל תַּעֲנוּגָיו אֵינּוּ אֶלָּא מ'הַתְנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת' שְׁבַאֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְכו'. הֵינּוּ בַּחֲיַנֵּת 'הַתְנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת' שֶׁל

"ל"ב אלקים שבמעשה-בראשית שיש בכל דבר" (זהר; תקוני-זהר-חדש, תקונא קדמא).
 וְמִי שֶׁהוּא חָקֵם לְבַד - יְכוּל לְהִבִּין כָּל זֹאת בְּחֻמְתּוֹ, שִׁידַע הָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכָל דָּבָר, כַּנֶּלֶךְ.

אָבֵל שִׁידַע שֶׁוַיִּתְעַנֶּה רַק מֵהַצְרוּפֵי-אוֹתִיּוֹת - זֶה אִי-אֶפְשָׁר בִּי אִם לְמִי שֶׁהֵבִיא שְׁלָמוֹת בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, וְהֵבִיא הַתְּנוּצָצוֹת חֹדֶשׁ בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ שֶׁל כָּל דָּבָר, הֵינּוּ: בְּהָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכָל דָּבָר וְכוּ'.

כִּי לְזָכוֹת שִׁיחִיו כָּל תְּעֻנּוּגָיו רַק מֵהָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּכָל-דָּבָר - זֶה אִי-אֶפְשָׁר, בִּי-אִם כְּשִׁזְכוּהַ לְשְׁלָמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ.
 דְּהֵינּוּ: כְּשִׁזְכוּהַ לְשִׁבֵר 'תְּאוֹת-הַמִּשְׁגָּל' לְגַמְרִי, וְלִהְשָׁלִים אֶת הַלְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, עַד שֶׁהֵבִיא הַתְּנוּצָצוֹת חֹדֶשׁ בְּלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, דְּהֵינּוּ בְּהָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכָל דָּבָר.

זֶה הַצְּדִיק שֶׁאוֹחַז בְּזֶה - הוּא דִּיקָא זֹכָה לְזֶה, שֶׁאֵינּוּ מְרַגֵּשׁ שׁוֹם תְּעֻנּוּג מִשׁוֹם דָּבָר אֲכִילָה וְשִׁתְיָה וְשָׂאֵר הַתְּעֻנּוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם, בִּי אִם מֵהַתְּנוּצָצוֹת הָאוֹתִיּוֹת שִׁישׁ בְּכָל דָּבָר, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

וְכִי שֶׁאוֹחַז בְּמִדְרָגָה זֹאת מִזֶּה מְאִיר לְבוֹ וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּנוּצֵץ 'פְּנִי' בְּאוֹר הַזֶּה, בְּבַחֲיִנַת (מְשַׁלֵּי טו, יג): "לֵב שֶׁמַּח יֵיטֵב פָּנִים". וְכִשְׁפָּנִי מְאִירוֹת בְּהַזְדַּכּוֹת הַזֶּה, אֲזִי יוֹכֵל הָאֲחֵר לְרְאוֹת פָּנָיו בְּפָנִים הַזֶּה כְּמוֹ בְּמִרְאָה, וְלִהְתְּחַרֵּט וְלָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, כַּנֶּלֶךְ.

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים ה, ד): "פָּנִים בְּפָנִים דָּבָר ה' עִמָּכֶם" - הֵינּוּ: עַל-יְדֵי שִׁישׁ עִמָּכֶם "דְּבוּר ה'", הֵינּוּ 'שְׁלָמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ', עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּנוּצֵץ הַפָּנִים וּמְאִירוֹת כָּל-כָּף, עַד שֶׁיּוֹכֵל לְהִתְרַאוֹת "פָּנִים בְּפָנִים".

וְזֶה הַצְּדִיקִים הֵם בְּבַחֲיִנַת "עֲשֵׂי דְבוּרוֹ" - שֶׁהֵם עוֹשִׂים הַדְּבוּר שֶׁל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁידַעַר וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם. וְכִלְזֶה הִיְתָה 'קֶדֶם הַבְּרִיאָה'.
 גַּם עֲבָשׁוּ: כְּשֶׁרוּצִים הַצְּדִיקִים לְשִׁמְעַת אֵיזָה דְבוּר מֵהַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵם

וְזֶה (זֶהר תְּרוּמָה קעו: סְפָרָא-דְּצִנְיֵעוּתָא, פְּרָקָא-קְדָמָא): "עַד לָא הוּי מִתְקַלָּא, לָא הוּי מְשַׁנְיָחִין אִפִּין בְּאִפִּין".
 כִּי קֶדֶם שֶׁהָיָה הַלְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ בְּשְׁלָמוֹת, "לָא הוּי מְשַׁנְיָחִין אִפִּין בְּאִפִּין" - עַדִּין לָא הָיָה בְּחִינַת "פָּנִים בְּפָנִים".

כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְזָכוֹת לְבַחֲיִנַת 'פָּנִים מְאִירוֹת' הַנֶּלֶךְ, שֶׁהֵם בְּחִינַת "פָּנִים בְּפָנִים", בִּי-אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת "מִתְקַלָּא", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁלָמוֹת לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' כַּנֶּלֶךְ.

כִּי עַקֵּר בְּחִינַת "פָּנִים בְּפָנִים", הוּא עַל-יְדֵי: "דְּבוּר ה' עִמָּכֶם", כַּנֶּלֶךְ.
 וְזֶהוּ הַחֲלוּק בֵּין הַשׁוֹמֵעַ מִפִּי הָרֵב, אוֹ מִפִּי הַתְּלָמִיד, אוֹ מִפִּי הַסֹּפֵר - כִּי הַצְּדִיקִים הֵם "גַּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבוּרוֹ" (תְּהֵלִים קג, ב) - שֶׁהֵם עוֹשִׂים וּבוֹנִים הַדְּבוּר שֶׁל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵינּוּ: הַלְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ "שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם" וְכוּ'.

בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית-יִרְבָּה ח, ז; וַיִּתְרַבֶּה ב, ג):
 "נִמְלֹךְ בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם".

כִּי עַל-יְדֵי הַשְּׁעִשׁוּעִים שֶׁרָאָה הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיקְבֵּל מִנִּשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים, עַל-יְדֵי-זֶה: "בְּדָבָר ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ, וּבְרוּחַ פִּיּוֹ כָּל צְבָאָם" (תְּהֵלִים לג, ו) - הֵינּוּ: שֶׁנַּעֲשָׂה הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ "שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם".

כִּי הַצְּדִיקִים הֵם בְּבַחֲיִנַת "עֲשֵׂי דְבוּרוֹ" - שֶׁהֵם עוֹשִׂים הַדְּבוּר שֶׁל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁידַעַר וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם. וְכִלְזֶה הִיְתָה 'קֶדֶם הַבְּרִיאָה'.

כִּי הַצְּדִיקִים הֵם בְּבַחֲיִנַת "עֲשֵׂי דְבוּרוֹ" - שֶׁהֵם עוֹשִׂים הַדְּבוּר שֶׁל הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁידַעַר וַיִּבְרָא אֶת הָעוֹלָם. וְכִלְזֶה הִיְתָה 'קֶדֶם הַבְּרִיאָה'.

גַּם עֲבָשׁוּ: כְּשֶׁרוּצִים הַצְּדִיקִים לְשִׁמְעַת אֵיזָה דְבוּר מֵהַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵם

הכל פנגד ה'מלכות', שהיא בחינת דל"ת, שיוצאת ביום-טוב מבין הקלפות - שצריך להעלותה אל האזר-הפנים, על-ידי שמחות המצוות שמתקבצין לתוך הרגלים.

עו.

(ח"א ל, ח)

אי-אפשר לקבל את ה'תורה' בייאם על-ידי עזות-דקדשה, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ה): "לא הבישן למד", וכמו שאמרו (ביצה כה:): "מפני מה נתנה תורה לישראל, מפני שעזין ה'".

ובשביל-זה: ה'תורה' נקראת 'עז', כמו שכתוב (תהלים כט, יא): "ה' עז לעמו יתן".

וכנגד-זה: יש להפוך: 'עזות דסטרא' אחרא' - כי "כל מי שיש בו עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר-סיני" (נדרים כ.) - שמשם באין תורות אחרות, בחינת 'פסילים'.

שהוא 'הפך מן התורה-הקדושה' שלנו שהוא בחינות (שמות לד, א): "פסל לך" - כי היא נקראת 'פסלת', על שם העתיד.

כמאמר חז"ל (פסחים נ): "אור שהוא יקר בעולם-הזה, יהיה קפוי וקל לעולם-הבא" - שהיא בחינות 'פסלת', שהוא קפוי וקל וצף למעלה.

אבל 'תורתו' היא 'פסלת' אפלו בעולם-הזה, ועל-שם-זה נקראין 'פסילים', כמו שכתוב (שמות כ, ג): "לא תעשה לך פסל".

עושים תחלה את הדבור ובונים אותו - הינו: על-ידי 'מעשיהם-הטובים', זוכים לשמע דבורים מהקדוש-ברוך-הוא. נמצא: שאלו הדבורים נתהוו ונבנו על-ידם.

וזה בחינת (תהלים קג, כ - סיום הפסוק הנ"ל): "עשי דברו לשמע בקול דברו" - כשרוצים לשמע דבור מהקדוש-ברוך-הוא, הם עושים תחלה את הדבור בבחינת "עשי דברו" כנ"ל, ואחר-כך שומעים אותו הדבור מהקדוש-ברוך-הוא, בבחינת: "לשמע בקול דברו" - כי בזה הדבור, הקדוש-ברוך-הוא מדבר עמם.

ו'שלמות הדבור של לשון-הקדש' תליא ב'יראה', ו'יראה תליא באודנין" (תקוני-זהר קכב.). נמצא: כשהצדיק שומע הדבור של תורה מפי הקדוש-ברוך-הוא, יש להדבור שלמות.

נמצא: מי ששומע מפיו בעצמו, מקבל 'דבור לשון-הקדש' בשלמות, הינו ב'יראה' וכו', ו'היראה תליא באודנין', כנ"ל. אבל מי ששומע מפי אחר, הוא רחוק מזה השלמות, כי כבר ירד מדרגתו.

עה.

(ח"א ל, ו; ח"א קלה)

על-פן יש ארבע בחינות בכל רגל - בכל יום-טוב ארבע מצוות. ב'פסח' וכו'. ב'ספות' וכו'. ב'שבועות' - 'למוד-התורה', שהוא בארבעה בחינות - "אז רא"ה, ו'ספר"ה, ה'כינ"ה, וגם חקר"ה" (איוב כח, כז - עין בראשית-רבה כד, ה; שמות-רבה מ, א).

הוא 'סדר המשנה', שהוא ארבע פעמים ביד כל אחד, כמו שאמרו רז"ל (ערובין נד:): "ביצד סדר משנה" וכו'.

ומי שיש לו 'עזות שלכם מן הסטרא-
אחרא' - הוא מקבל 'תורה שלכם',
בחינת 'פסילים' בנ"ל.

עז.

(ח"א לג, ד)

מחמת ה'אהבה' שאהב את ישראל,
ורצה שידבקו בו ויאהבו אותו
עמו מזה העולם הגשמי, הלביש את
אלקותו במדות התורה.

וזו בחינות "תרי"ג מצוות" - כי השם-
יתברך שער בדעתו: "שעל-ידי
המצוה הזאת נוכל להשיג אותו!" - ועל-
ידייזה צמצם אלקותו דוקא באלו
ה"תרי"ג מצוות".

עח.

(ח"א לד, ד-ז-בסוף)

'קדם מתן-תורה' היה ה'ממשלה' ביד
השם-יתברך, ו'אחר מתן-תורה'
נתן ה'ממשלה' ליד כל ישראל, כל אחד
לפי בחינתו.

כי 'אותיות-התורה' הם 'התלבשות רצונו
של השם-יתברך', כי רצונו שהמצוות
יהיו כף, למשל: 'מצות תפלין' היה רצונו
שיהיה בארבע-פרשיות ובתים של עור ולא
של כסף.

ועכשו שהתורה מסורה בידינו - גם
הרצון של השם-יתברך מסורה
בידינו, שאנו מושלין בכיכול להיות רצונו
בפי רצוננו.

וזוהו שדרשו (ירושלמי ראש-השנה פ"א, על
תהלים מ, ו): "רבות עשית אתה ה'
אלקי" - 'קדם מתן-תורה' ו'אחר מתן-

תורה' - 'נפלאותיה ומחשבותיה אלינו'.
הינו שהכל בידינו.

וזוהו (תהלים פא, יא): "אנכי ה' אלקיך
המעלך מארץ מצרים" - הינו:
'קדם מתן-תורה' - היה הכל "אנכי".
ו'אחר מתן-תורה' - "הרחב פיך
ואמלאהו", בחינת 'מלאפום', שהשפע
הוא לפי הרחבת הפה, ולפי כלי הדבור.

עט.

(ח"א לו, א)

כל נפש מישראל, משרש ב"שבעים נפש
של בית יעקב" (בראשית מו, כז; שמות א, ה;
דברים י, כב), שהם משרשים ב"שבעים-פנים
של תורה'.

וזו לעמת זה הם 'שבעים-לשון' - שכל
לשון ולשון יש לה מדה-רעה בפני
עצמה, ומחמת המדות האלו הם מרחקים
מ'שבעים-פנים של תורה'.

פ.

(ח"א לו, ב)

'מש"ה רבנ"ו', עולה בגימטריא 'תרי"ג'
(ספר-הקנה יב, רוקח רצו,
מגלה-עמקות אופן קיג), שהוא 'כללות כל
התורה', בחינת 'דעת'. ב'שביליזה היה צריך
לפרש עצמו מכל וכל, כמו שכתוב (דברים ה,
כז): "ואתה פה עמד עמדי".

גם אותיות 'בלע"ם' מרמזין: שהוא
ב'קלפה פנגד התורה. כי ב' - היא
'התחלת התורה'; ול' - היא 'סוף התורה';
וע' - פנגד 'שבעים-פנים'; ומ' - פנגד
'ארבעים יום שנתנה תורה'.

וְזֶה בְּחִינּוֹת הַמְּקוֹה שֶׁל שְׁבוּעוֹת, בְּחִינּוֹת
"מְקוֹה שֶׁל שְׁעַר-הַחַמְשִׁים - שְׁעַר

הָעֲלִיּוֹן מִחַמְשֵׁים שְׁעָרֵי בֵינָה" (שְׁעַר-הַכְּנֻנּוֹת, חג
הַשְּׁבוּעוֹת דְּרוֹשׁ א), שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת 'שְׁכָל וְדַעַת
עֲלִיּוֹן, בְּחִינַת 'חֶסֶד עֲלִיּוֹן' וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים'
וְכוּ'.

פד.

(ח"א נז, א)

"כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁיֵּצֵא מִפִּי הַקְּדוֹשִׁי-
בְּרוּךְ-הוּא, נִבְרָא מִמְּנוּ מִלֶּאֱדָ" (חֲגִיגָה
יד), וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר נֶחְלַק לְכַמָּה נִיצוּצוֹת,
בְּבְחִינַת (יְרֵמְיָה כג, כט): "כַּפְּטִישׁ יַפְצִץ סֶלַע".

כְּמוֹ-כֵן נִבְרָאוּ כַּמָּה וְכַמָּה מִלְּאָכִים, לְפִי
רַב הַנִּיצוּצוֹת. וְדְבוּר הַכּוֹלֵל אֶת
הַנִּיצוּצוֹת נִבְרָא מִלֶּאֱדָ, שֶׁהוּא שׂוֹר וְרֹאשׁ עַל
הַמִּלְּאָכִים שֶׁנִּבְרָאוּ מִן הַנִּיצוּצוֹת, וְהֵם
מִתְחַנְּהוּ.

וְ"כָל מִלְּאָד וּמִלְּאָד, הוּא מְמַנֶּה עַל אֵיזֶהוּ
דְּבָר" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה י, ז), וְאֶפְלוּ כָּל
אֵילָנוֹת וְעֵשְׂבִים יֵשׁ עֲלֵיהֶם מְמַנִּים. וְכָל
מִלְּאָד מְקַבֵּל חַיּוּתוֹ מִהַדְּבוּר, וּמִשְׁפִּיעַ לְתוֹךְ
הַדְּבָר שֶׁנִּמְנָה עָלָיו, הֵינּוּ: לְאֵיזֶה עֵשֶׂב אוֹ דְבָר
אַחַר שֶׁהוּא מְמַנֶּה עָלָיו וְכוּ'.

פה.

(ח"א ס, א)

יֵשׁ 'שְׁבִילֵי הַתּוֹרָה' שֵׁישׁ בָּהֶם 'הַתְּבוּנּוֹת
גְּדוֹל מְאֹד', שְׂאִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא
לְהַתְּבוּנּוֹת הַזֹּאת, כִּי-אִם עַל-יְדֵי
עֲשִׂירוֹת'.

וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁעָבַר דֶּרֶךְ יָדָם הַתּוֹרָה,
הִיָּה לָהֶם עֲשִׂירוֹת גְּדוֹל מְאֹד,
דִּהְיִנוּ 'מִשָּׁה רַבְּנוּ' שֶׁהֵבִיא הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל
הִיָּה עֲשִׂיר גְּדוֹל, וְכֵן רַבִּי שְׁסִדָּר וְחָתָם

פא.

(ח"א לו, ה)

"בְּתַרְתִּין וּבְתַלְתִּין" (זְמֵר 'אֲזַמֵּר בְּשִׁבְחִין) -
הִיא הַתּוֹרָה 'שֵׁישׁ בַּה'
שְׁלֹשִׁים-יוֹשָׁנִים נְתִיבוֹת הַחֲכָמָה" (סֵפֶר יִצְרָח
פ"א מ"א).

"וּבְתַלְתָּא שְׁבַשִּׁין" (שָׁם) - הֵינּוּ:
"אוֹרֵיתָא תְּלִיתָאָה" (שַׁבַּת פח.).

פב.

(ח"א לח, ו)

"קִיּוֹן שֶׁהָיָה מִזְהַמַּת הַנְּחָשׁ" (הַתְּקוּנֵי-זֶהר
קִיח:), כְּתִיב בַּהּ (בְּרֵאשִׁית ד): "לְמָה נָפְלוּ
פְּנֵיךָ", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹרֵי-הַתְּפִלִּין', שֶׁהוּא
"קְרוּן עוֹר הַפָּנִים" (שְׁמוֹת לד, כט-ל).

וְ"יִשְׂרָאֵל שֶׁעָמְדוּ עַל הַר סִינַי, פְּסָקָה
זְהַמְתָּן. וְעַכּוּ"ם שְׁלֹא עָמְדוּ,
לֹא פְּסָקָה זְהַמְתָּן" (שַׁבַּת קמו.) - הֵינּוּ:
זְהַמַּת-הַנְּחָשׁ'.

וְזֶה (נְדָרִים כ.): "בִּידוּעַ שְׁלֹא עָמְדוּ רַגְלֵי
אֲבוֹתָיו" - רַגְלֵי דִיקָא, כִּי אֵין לָהֶם
רַגְלִים', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית ג, יד): "עַל גְּהֵנְךָ
תֵּלֵךְ".

פג.

(ח"א נו, ז)

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׁבוּעוֹת' - שֶׁהוּא שְׁכָל גְּדוֹל
וְגְבוּהָ מְאֹד, חֶסֶד עֲלִיּוֹן וְרַחֲמִים
גְּדוֹלִים. כִּי גְדֹל הַרְחָמִים תְּלוּי בְּגֵדֵל
הַדַּעַת'.

כִּי "בְּשַׁעַת מִתְּן-תּוֹרָה נִרְאָה לָהֶם כּוֹזֵן
מְלֵא רַחֲמִים" (מְכִילְתָּא בְּשַׁלַּח וְיִתְרוֹ), וְזִקְנוֹ
הוּא בְּיִשׁוּבֵי-הַדַּעַת, וּבְזֶה תְּלוּי גְדֹל
הַרְחָמִים.

שפּעל על-ידי היסורים וקבלם כּראוי,
בשזוכה אחר-כּך ל'חדושין-דאורייתא'.

כי על-ידי הבטול שנתבטל אל התכלית,
והשיג שכל היסורין הם טובות גדולות
מאד, על-ידי-זוה נתמלא שמחה.

וה'שמחה' הוא כּלי אל 'חדושין-
דאורייתא', כּמו שאמרו רז"ל
(שבת פח.): "בשעה שאמרו ישראל נעשה
ונשמע" (שמות כד, ז), ירדו ששים רבוא
מלאכים, ונתנו שני פתרים בראש כל אחד,
וכשחטאו וכו', ועתיד הקדוש ברוך הוא
להחזירן לנו, שנאמר (ישעיה לה, י): ושמחת
עולם על ראשם".

נמצא: שה'שמחה' היא בחינת "נעשה
ונשמע" (שמות כד, ז), שהוא בחינת
'קבלת התורה'.

וזוה בחינת (תענית לא): "עתיד הקדוש-
ברוך-הוא לעשות מהול לצדיקים
לעתיד-לבוא, וכל אחד מראה באצבעו"
וכו'.

"מהול" - זה בחינת ה'שמחה' שהיא כּלי
לקבלת-התורה, וכל-זוה על-ידי
ה'בטול אל התכלית'. שעל-ידי הזריחה של
הרשימו מן הבטול, משם באה התורה על-
ידי הכלים.

וזוה בחינת: "מראה באצבעו" - בחינת
ה'מראה' והזריחה של הרשימו.
"באצבעו" - בחינת ה'תורה', בחינות (שמות
לא, יח): "אצבע אלקים".

פ.ט

(ח"א קא)

"בראשית ברא" (בראשית א, א), "בתורה
שנקראת ראשית' ברא

המשניות, וכן רב אשי שהיה חתימת
התלמוד וסדר את כל התלמוד, שגם-כּן היו
עשירים גדולים מאד.

כי מחמת שתקנו וסדרו את כל התורה
שבּעל-פה, ועבר דרך ידם התורה, היו
גם-כּן עשירים, כי צריך עשירות גדול
להתבוננות הנ"ל.

פ.ו

(ח"א סו)

יש 'שבעים פנים לתורה', והם בחינת
שבעים 'שנים', כי כל אחד מ'משנה'
מחברו.

ויש שנפל מפל ה'שבעים-פנים' - עד
שאי-אפשר לעוררו בשום פנים, כּי-
אם על-ידי 'ספורי-מעשיות של שנים-
קדמוניות', שכל ה'שבעים-פנים', 'שבעים-
שנים', מקבלין חיות משם.

פ.ז

(ח"א סא, ו)

על-ידי 'חכמה-עלאה' שכלול מפל
ה'שכליים פּרטיים' - נמתקים כל
הצמצומים וכל הדינים בלם.

וה'תורה' יוצאת מ'חכמה-עלאה', כי
"אורייתא מחכמה עלאה נפקת"
(זחר בשלח סב), ואין יכולה לקבל מ'חכמה-
עלאה', כּי-אם כּשיש לה 'שלמות', ו'שלמות
התורה' היא על-ידי 'תורה שבּעל-פה' - כי
תורה שבּכתב אין לה 'שלמות', כּי-אם על-
ידי תורה שבּעל-פה.

פ.ח

(ח"א סה, ד-בסוף)

על-ידי 'קבלת היסורין' בשמחה כּראוי -
זוכין ל'חדושי-תורה'. וזוה סימן

ועל-ידי-זוּכָּה זוכה: שנתבטל מִמֶּנּוּ על
השעבוד של העכו"ם גם
בגשמיות, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ג מ"ה):
"כל המקבל עליו על תורה וכו'.

צב.

(ח"א קי)

ה'תורה/ היא רוחניות. ואשר זך ישר
פעלו" (משלי כ, יא; כא, ח), ושכלו
רוחני - יכול לתפס כל התורה כלה, ולא
ישפח דבר - כי דבר רוחני אינו תופס מקום.
אך מי שמגשם דברי-התורה ועושה ממנה
ממשות - אזי יש לה שעור וקצבה
כמה יכול לתפס בשכלו, ומזה בא השכחה.

וזהו (יהושע א, ח): "לא ימוש ספר-התורה
הזה מפידך". "ימוש" - מלשון
'ממשות'. כלומר: הזהר שלא תהיה
ממשות וגשמיות בדברי-התורה. "מפידך" -
מחמת 'פידך' שיוצא מאתך.

וזה שאמרו (בבא-מציעא פה): "שהתענה רב
יוסף ארבעים יום שיתקיים למודו,
אחוו לה: 'לא ימוש מפידך', ושוב התענה
וכו' אחוו לה: 'ומפי זרעך' (ישעיה נט, כא)
וכו'". כלומר: שלא ימוש ויגשמו מפידך! -
ואזי: יתקיים תלמודו! - כי לא יהיה 'שכחה',
כי דבר-רוחני אינו תופס מקום.

צג.

(ח"א קנג)

ישראל בעת קבלת-התורה, היו להם
חכמות גדולות - כי אז היו
עובדי עבודה-זרה שבימיהם, שהיה טעותם
על-פי חכמות וחקירות גדולות פידוע.

ולולי שהיו משליכין מעצמן החכמות,
לא היו מקבלים התורה, והשליכו

עולמים" (בראשית-דב"ה א). כי 'יו"ד' הוא
ה'שכל של התורה; ו'ה"א' הוא 'אותיות של
התורה', שהוא 'חמשה חמשי תורה', בחינת
'חמשת מוצאות הפה'.

והינו (ישעיה כו, ד): "בית ה' צור עולמים" -
הינו בה'תורה' שהיא בחינת 'י"ה',
ברא כל העולמים'.

צ.

(ח"א קא)

כל עכו"ם יש להם כל המדות-רעות, רק
כל אמה ואמה פרוץ אל מדה אחת
יותר מכל המדות.

וזה (דברים לג, ב): "הופיע מהר פארך" וכו'
- שרצה הקדוש-ברוך-הוא לתן
התורה לכל הברואים, וכל אחד ואחד לא
רצה לקבלה, מחמת ששמעו שאותה מדה
שהם פרוכים אחריה אסרה תורה (ספרי
ברכה).

צא.

(ח"א קא)

על-ידי שמתנגע בתורה לשם-שמים, עד
שזוכה להשיג ולהבין חכמת
התורה-הקדושה - יוצא מבחינת 'אנפין-
חשוכין' לבחינת 'אנפין-נהירין', ונתבטל
מִמֶּנּוּ השעבוד של התאוות והמדות-רעות
של השבעים-עכו"ם, שהם בחינת 'אנפין-
חשוכין'.

ואז נקרא 'אדם', בחינת (במדבר יט, ד): "זאת
התורה אדם", בחינת (יבמות סא):
"אתם קרויים אדם" - כי עקר שם 'אדם',
זוכין על-ידי התורה-הקדושה, שהיא
בחינת 'אנפין-נהירין', והיא בחינת הרחקת
ושבירת כל התאוות ומדות-רעות.

הַחֲכָמוֹת, וְהָאֱמִינוּ בַּה' וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ" (שמות יד, לא), וְעַל־יַד־יָזָה קִבְּלוּ הַתּוֹרָה.

וְהִינוּ שֶׁתִּרְגַּם אוֹנְקְלוֹס (על הפסוק דברים לב, ו): "עַם נָבֵל וְלֹא חָכָם", "עָמָא דְקַבְּלוּ אוֹרֵיתָא וְלֹא חֲפִימוּ" - כִּי עָקַר 'קִבְּלוּ-הַתּוֹרָה' הִיָּה, עַל־יַד־י "וְלֹא חֲפִימוּ" - עַל־יַד־י שֶׁהַשְּׁלִיכוּ מֵאֲתֵם כָּל הַחֲכָמוֹת.

וְזָה: נָב"ל' - רֵאשִׁי-תְבוּת: ל"ב גְּתִיבוֹת, שֶׁהוּא 'כְּלִיּוֹת הַתּוֹרָה', וְהִיא הַחֲכָמָה הָאֲמִתִּיּוֹת, אֲשֶׁר אֶצְלָה כָּל הַחֲכָמוֹת בְּטָלִים. וְהִינוּ: נָב"ל' - בְּחִינַת הַ'תּוֹרָה' הַנִּקְרָאת: "נוֹבְלוֹת הַחֲכָמָה הָעֲלִיזָה" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה יז, ה).

לְעֹשְׂרִים־וְשֵׁשָׁה דוֹרוֹת, וְעָמַד וּשְׁתַּלֵּךְ וְכוּ', וְהָן הָן עֲזִי פָּנִים שְׁבַדוֹר".

נִמְצָא: שֶׁהָעֲזִי־פָּנִים' אֵינָם בְּכֹלל 'קִבְּלוֹת-הַתּוֹרָה', כִּי הֵם מֵהַתְּתַקַּע"ד דוֹרוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ רֵאוּיִים לְקַבֵּל הַתּוֹרָה. וְכֵן אָמְרוּ (נְדָרִים ג.): "מִי שֵׁישׁ בּוֹ עֲזוּת, בִּידוּעַ שֶׁלֹּא עָמְדוּ רַגְלֵי אֲבוֹתָיו עַל הַר־סִינַי".

כְּמוֹ־כֵן אִישׁ שֶׁפָּל וְנִבְּזָה שָׂאִין בּוֹ שׁוּם 'עֲזוּת־דְּקַדְשָׁה', אֵין לוֹ גַּם־כֵּן חֵלֶק בַּתּוֹרָה - כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (בִּיצָה כה:): "מִפְּנֵי מָה נִתְּנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי שֶׁהָן עֲזִי" - כִּי צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה בּוֹ 'עֲזוּת־דְּקַדְשָׁה'.

צו.

(ח"א קנג)

אִם הַתְּלַמִּיד יֵשׁ לוֹ פָּנִים, הִינוּ בְּחִינַת 'אֲנַפִּיךְ־נְהִירִין', בְּחִינַת מְרָאָה מְלֻטְשֶׁת - אֲזִי יָכוֹל לְקַבֵּל פָּנִים, אִם פָּנֵי הָרַב. וְאֲזִי רֵאוּי שֶׁהָרַב יִתְרָאָה עֲצֻמוֹ בַּתּוֹךְ פָּנֵי הַתְּלַמִּיד הַמְּקַבֵּל פָּנָיו, וְזָהוּ: 'קִבְּלוֹת־פָּנִים'.

אֲךְ אִם אֵין לוֹ פָּנִים, הִינוּ: שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲנַפִּיךְ־חֲשׂוּכִין' - אֲזִי אֵין יָכוֹל לְקַבֵּל פָּנִים. וְכֵן כָּל אֶחָד נֶגְדַּ חֲבֵרוֹ, אֲפָשֶׁר לוֹ לְדַעַת עַל־יַד־יָזָה.

וְזָה שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים ה, ד): "פָּנִים בְּפָנִים" וְכוּ' - הִינוּ: בְּשַׁעַת 'מִתְּן־תּוֹרָה', הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּבְחִינַת 'אֲנַפִּיךְ־נְהִירִין', וְהָיוּ יָכוֹלִים לְקַבֵּל 'פָּנִים־דְּקַדְשָׁה', הִינוּ: שִׁיתְרָאָה בְּתוֹכָם 'פָּנִים־דְּקַדְשָׁה'.

וְזָהוּ: "פָּנִים בְּפָנִים" - שֶׁפָּנִים־דְּקַדְשָׁה' הָיָה בַּתּוֹךְ 'פָּנִיהֶם', בְּחִינַת 'קִבְּלוֹת־פָּנִים'.

וְזָהוּ: "דָּבַר ה' עִמָּכֶם" - שֶׁהַדְּבַר הָיָה מְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד, וְיוֹצֵא מִכָּל אֶחָד

צד.

(ח"א קלג)

"כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּזוֹת אַחַת מְשֻׁלֶּשֶׁת אֲלֵפִים וּמֵאֲתֵים מִתּוֹרָה" (עֲרוּבִין כא.). נִמְצָא: שֶׁהַתּוֹרָה גְּדוּלָּה וְרַחְבָּה מְאֹד.

רַק שֶׁהַזֶּרֶת הַקָּטָן שֶׁהוּא הָעוֹלָם, עוֹמֵד בְּפָנֵי 'מְאוֹר הָעֵינַיִם', וּמוֹנֵעַ מִלְּרְאוֹת אִם הַגְּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא גְּדוּלָּה מְאֹד "וְרַחְבָּה מִנֵּי יָם" (אִיּוֹב יא, ט). רַק שֶׁהָעוֹלָם־הַזֶּה עוֹמֵד לְפָנֵי עֵינָיו, וְאֵינוֹ מַנִּיחַ אוֹתוֹ כְּלָל לְהַטּוֹת עֵינָיו לְהַסְתַּכֵּל לְמַעְלָה עַל אִם הַתּוֹרָה וְהַצְדִּיקִים.

צה.

(ח"א קמז)

כְּשֵׁם שֶׁעֲזוּת־פָּנִים' אֵין לוֹ חֵלֶק בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תְּגִינָה יד עַל תְּהִלִּים קה, ח): "דָּבַר צוּה לְאֶלֶף דוֹר" - שֶׁבִקְשׁ הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוּךְ־הוּא לְתַן הַתּוֹרָה לְאֶלֶף דוֹרוֹת, רָאָה שֶׁאֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם וְנִתְּנָה

מישראל, מאחר שנכלל בתוכו 'פנים-
דקדשה'.

אך מי שהוא 'עזות-פנים' - אין לו 'פנים-
דקדשה', ואינו יכול לקבל 'פנים'.
ועל-כן אמרו (גדרים כ.): "כל מי שיש לו
עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על
הר-סיני".

צז.

(ח"א רסו; תי"מזהר"ן גו"נו)

'שבועות' ו'ספות' הם אחד, כי ה'תורה'
יוצאת מ'בינה' שהיא בחינת
'ספה', כמו שכתוב (משלי א, ח): "ואל תטש
תורת אמוך", בחינת "אם לבינה" (משלי ב, ג),
שהוא בחינת 'ספה'.

ועל-כן תקף אחר 'ספות' הוא 'שמחת-
תורה' - כי מבחינת 'ספה', משם
יוצאת ה'תורה'.

נמצא: על-ידי שנכנסו בספה, נעשים
בעצמם בבחינות ה'תורה', כי משם
יוצאת התורה.

ואז מתחלת ה'תורה', שהוא "בראשית"
(בראשית א, א), בחינות 'בית', הינו "בי"ת
דבראשית" (זהר בראשית כט. תקוני-זהר כא. תקוני-
זהר חדש, תקונא קדמאה), בחינות (בראשית לג, יז):
"ויעקב נסע סכתה ויבן לו בית", בנ"ל.

וזהו בחינת 'סו"ן' - שאז הוא 'זמן מתן-
תורה', ראשי-תבות: "ויעקב נסע
ספותה ויבן לו בית" - כי "בסיון נתנה
תורה" (שבת פו: פסחים סח: יומא ד:), ואנו
ב'מדרגת התורה' על-ידי 'מצות ספה'. [ענין
הערת הרב מטשעהרין ז"ל כאן בהתורה, וב'פרפראות-
לחכמה' - בענין סיון].

ועל-ידי 'מצות ספה' פראוי - מתר לו
לבנות בית, ואינו מזיק לו
לממונו וכו', כמו שכתוב (משלי כד, ג):
"בחכמה יבנה בית" וכו' (זהר בראשית שם;
תקוני-זהר שם; תקוני-זהר חדש שם - וענין תקוני-זהר
יב. יח:); - כי בודאי יש לו 'חכמה', פי ה'תורה'
היא מקור כל החכמות.

צח.

(ח"א רסז)

'שבועות' הוא רפואה להראה, כי
"חמשה פנפי ראה פנגד
חמשה חמשי תורה" (תקוני-זהר ע.).
ובשבועות מקבלין התורה, יכולין לקבל
היות חדש.

צט.

(ח"ב א, ב)

"בשעה שעלה משה למרום, אמרו
מלאכי-השרת: מה לילוד אשה
בינינו, אמר להם: לקבל תורה בא. אמרו:
'אשר תנה הודך על השמים' (תהלים ח, ב)
וכו'. אמר הקדוש-ברוך-הוא למשה: החזר
להם תשובה. אמר: אני מתירא שלא
ישרפוני בהבל פיהם. אמר לו: אחז בכסא
כבודי וכו'" (שבת פח:).

הינו: שנתן לו השם-יתברך עצה, לאחז
ולהתקשר ב'שרשי-הנשמות', שהם
בחינת 'פסא-הכבוד', שעל-ידי-זה יהיה נצול
מן 'קנאת-המלאכים'.

ק.

(ח"ב ד, ו)

'התגלות-הרצון' הוא על-ידי 'ימים-
טובים', כי כל אחד
מהימים-טובים מכריז וקורא ומגלה את

הַרְצוֹן, שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג רַק עַל־פִּי רְצוֹנוֹ בְּלִבְדּוֹ וְכוּ'.

כִּי בְּכֹל יוֹם־טוֹב וַיּוֹם־טוֹב, עָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ אוֹתוֹת וּנְאוֹת שֶׁהֵם הַפֶּה הַטָּבֵעַ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה הַרְצוֹן שֶׁהַכֹּל בְּרְצוֹנוֹ, וְאִין שׁוֹם חַיִּיב הַטָּבֵעַ כֻּלָּל.

ב'פסח' - 'יציאת מצרים' שהוציאנו ממצרים באותות נוראות. ב'שבועות' - 'מתן תורה' שנתן לנו התורה באותות נוראות. ב'סכות' - 'הקף ענני כבוד'.

קא.

(ח"ב ז, בסוף)

"זֶקֶן" (ויקרא יט, לב) - זֶה קָנָה חֲכָמָה" (קדושין לב:). וְצָרִיךְ הָאָדָם, כָּל מָה שֶׁמְזַקֵּן, כָּל מָה שֶׁנִּתְּוֹסֵף וּבָא לוֹ יוֹם מִימֵי חַיָּיו - לְהוֹסִיף בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם שֶׁבָּא אַחֲרֶיכֶם, תּוֹסֵפוֹת אֹר קִדְשָׁה וְדַעַת.

וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (קנים פ"ג מ"ו): "זֶקֶנִי תִלְמִידֵי־חֲכָמִים, כָּל־זְמַן שֶׁמְזַקֵּנִי, דַּעְתָּן מִתִּישָׁבֵת עֲלֵיהֶן" - כִּי צָרִיכִין בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם שֶׁבָּא אַחֲרֶיכֶם, לְהוֹסִיף בּוֹ קִדְשָׁה וְדַעַת וְעַל־יְדֵי ה'צדקה' - נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת 'זֶקֶן' וְכוּ'.

וְזֶהוּ (במדבר כח, כו): "וּבַיּוֹם הַבְּבוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה' בְּשִׁבְעַת־יָכֶם".

"וּבַיּוֹם הַבְּבוּרִים" - זֶה בְּחִינַת ה'התחלה', בְּחִינַת (ירמיה ד, לא): "צָרָה כְּמִבְּכִירָה".

וְאִיזֶהוּ ה'התחלה': "בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה'" - הִינּוּ כְּשֶׁמִּתְחִילִין מִחֲדָשׁ לַתֵּן 'צדקה'.

וְזֶה בְּחִינַת: "מִנְחָה חֲדָשָׁה" - בְּחִינַת 'צדקה חדשה', בְּחִינַת ה'התחלת הצדקה' - כִּי 'מִנְחָה' בְּחִינַת 'צדקה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מלאכי ג, א): "מִגִּישֵׁי מִנְחָה בְּצִדְקָה".

"בְּשִׁבְעַת־יָכֶם" - זֶה בְּחִינַת 'זֶקֶן', כִּי "בְּסִינֵי נְדָמָה לָהֶם בְּזֶקֶן" (מכילתא יתרו). כִּי עַל־יְדֵי בְּחִינַת "מִנְחָה חֲדָשָׁה", ה'התחלת הצדקה' - נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת 'זֶקֶן', בְּחִינַת 'שבועות'.

וְאִזִּי נִתְבַּטַּל יְנִיקְתּוֹ שֶׁל 'מִצַּח־הַנְּחָשׁ' שֶׁיּוֹנֵק מ'זֶקֶן־הַדּוֹר' שֶׁאֵינֶם כְּתוֹקֵנוֹ, וְנִשְׁמַע 'קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל יוֹם־טוֹב' שֶׁמְגַלָּה אֶת ה'רצון' (עין עוד בַּפְּנִים).

קב.

(ח"ב ה, יד)

יֵשׁ תְּרִי"ג מְצוּוֹת. וְאֵלוֹ הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת יֵשׁ לָהֶם עֲנָפִים רַבִּים.

וְכֹל דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רְצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁעוֹשִׂין בּוֹ נַחַת לְאָבִיו שֶׁבְּשָׂמִים, הוּא בְּחִינַת מְצוּוֹה, וְצָרִיךְ לְגַלְּגַל עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי רֶפֶשׁ וְטִיט, כְּדִי לַעֲשׂוֹת אִיזָה רְצוֹן וְנַחַת לַהֲשִׁים־יִתְבָּרַךְ.

קג.

(ח"ב ז, ח)

"כִּשְׁעָלָה מֹשֶׁה לְמָרוֹם, מְצָאוֹ לַהֲקַדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שֶׁהָיָה קוֹשֵׁר כְּתָרִים לְאוֹתֵיזוֹת. אָמַר לוֹ: רְבוּנוֹ־שֶׁל־עוֹלָם מִי מַעֲבֵב עַל יָדָךְ. אָמַר לוֹ: עֵתִיד אֶחָד לְעַמְד וְעֹקֵיבָא בְּן יוֹסֵף שְׁמוֹ, שִׁיְהִיָּה דוֹרֵשׁ עַל כָּל קוּץ וְקוּץ תְּלִין שֶׁל הַלְכוּת. אָמַר לוֹ: רְבוּנוֹ־שֶׁל־עוֹלָם רְאוּי שֶׁתִּתְּנֵן תּוֹרָה עַל־יָדוֹ. אָמַר לוֹ: שְׂתַק כְּךָ עָלָה בְּמַחְשָׁבָה" (מנחות כט:).

וּלְכַאזְרָה קָשָׁה: מָה אָמַר לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שְׂתַק וְכוּ', הֲלֹא כָּבֵד אָמַר הַקָּשִׁיא, וּמָה זֶה שְׂתִיקָה, מֵאַחַר שֶׁכָּבֵד הַקָּשָׁה מָה שֶׁהַקָּשָׁה!?

אֲךָ תִּכְבֵּד בְּשֵׁאמַר מֹשֶׁה הַקָּשִׁיא - נָפַל בְּשִׁכְלוֹ תְרוּץ עַל הַקָּשִׁיא. אֲךָ אִם הָיָה אוֹמֵר אֶת הַתְרוּץ - הָיָה נִכְנָס בּוֹ מִקִּיף אַחֵר, וְהָיָה בָּא עַל קָשִׁיא יוֹתֵר חֲזָקָה וּרְחֻבָּה מִבְּתַחֲלָה.

עַל-כֵּן אָמַר לוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "שְׂתַק", עַל ה'תְרוּץ' - הִינּוּ: שִׁישְׂתַק וְלֹא יִגְלֶה אֶת ה'תְרוּץ' - כִּדִּי שֶׁלֹּא יָבוֹא עַל 'קָשִׁיא' יוֹתֵר חֲזָקָה מִבְּתַחֲלָה.

וְזָהוּ: "שְׂתַק, כִּדִּי עָלָה בְּמַחְשָׁבָה" - הִינּוּ: שְׂתַכְבֵּד בְּשִׁמְגוּלֵי ה'שִׁכְלֵ-הַפְּנִימִי, אֲזִי עוֹלָה בְּמַחְשָׁבָה 'שִׁכְל' אַחֵר חֲדָשׁ - כִּי נִכְנָס מִקִּיף אַחֵר לַפְּנִימִים. **וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְשְׂתַק - כִּדִּי שֶׁלֹּא יָבוֹא ל'מִקִּיפִים' שְׁאִין צָרִיכִין לְהַשִּׁיגֵם.**

'מֹשֶׁה' הָיָה לְמַעְלָה מִן ה'מַחְשָׁבָה', לְכַד הָיָה יוֹדֵעַ אֶת ה'תְרוּץ', כִּי הַשִּׁיג בְּחִינַת 'בְּתַרִי-אוֹתִיּוֹת'.

קד.

(ח"ב, ז'ח"א-בסוף)

עַל-יְדֵי ה'הַתְפַּשְׁטוֹת-הַנְּבוּאָה', נִתְבָּרַר וּנְתַתְקַן בְּחִינַת 'פַּחַח-הַמְדָּמָה', וּנְתַתְקַן ה'אֱמוּנָה הָאֱמֵתִיּוֹת דְקַדְשָׁה', וּנְתַבְטַל 'אֱמוּנוֹת-כְּזָבִיּוֹת'.

כִּי עַקֵּר ה'אֱמוּנָה' תְלוּיָה ב'כַּחַח-הַמְדָּמָה' - כִּי עַקֵּר 'אֱמוּנָה' הִיא רַק בְּמִקוֹם שְׁאִינוּ מִבִּין בְּשִׁכְלוֹ, אֲזִי נִשְׁאָר רַק בְּבְחִינַת 'כַּחַח-הַמְדָּמָה', וְשֵׁם צָרִיכִין 'אֱמוּנָה'.

כִּי יֵשׁ "עֲשֶׂרָה מְדַרְגוֹת בְּנְבוּאָה" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה מִד, ו; תְּקוּנֵי-זֶהַר ב.), **כְּנֶגֶד 'עֲשֶׂרֶת-הַדְּבָרוֹת', כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (דְּבָרִים ה, ד): "פְּנִימִים בְּפְנִימִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם". 'דְּבַר ה', זֶה נְבוּאָה' (שְׁבַת קִלְחָה).**

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'נְבוּאָה', בְּחִינַת 'עֲשֶׂרָה מְדַרְגוֹת', בְּחִינַת 'עֲשֶׂרֶת-הַדְּבָרוֹת' - זֹכִינן ל'אֱמוּנָה', לְהֵאֱמִין שֶׁהַכֹּל בְּרֵא הַשֵּׁם ב'עֲשֶׂרָה-מְאֻמְרוֹת'. ("נֶאֱמַרו עֲשֶׂרֶת-הַדְּבָרוֹת, כְּנֶגֶד עֲשֶׂרָה מְאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם". פְּסִיקְתָא-רַבְתִּי פ"א).

וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד אַחֲרֵי 'מְנַהִיג-אֱמֵתִי' לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי כָּל מְנַהִיג וּמְנַהִיג יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'רוּחַ-נְבוּאָה' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה כָּל הַמְתַקְרְבִים אֵלָיו נִתְחַזַּק וּנְתַתְקַן אֲצֻלָּם ה'אֱמוּנָה הָאֱמֵתִיּוֹת דְקַדְשָׁה', וּנְתַתְקַן וּנְתַבְרַר אֲצֻלוֹ ה'מְדָמָה'.

אֲבָל בְּלֹא בְּחִינַת 'נְבוּאָה' - אִין ה'מְדָמָה' בְּרוּר וּמְתַקַּן, וּמִבְּלִבֵּל אֶת הָאָדָם ב'אֱמוּנוֹת כְּזָבִיּוֹת' שֶׁל שְׁטוֹת וְשִׁקָּר שֶׁהֵם 'זְהַמַּת-הַנְּחָשׁ'.

וְעַל-כֵּן "יִשְׂרָאֵל שֶׁעָמְדוּ עַל הַר סִינַי פָּסְקָה זְהַמַּתְנָן" (שְׁבַת קמו.).

'זְהַמַּת-הַנְּחָשׁ', 'אֱמוּנוֹת-כְּזָבִיּוֹת' - כִּי שָׁם זָכוּ בְּלֶם לְנְבוּאָה עַל-יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנוּ מְנַהִיג הָאֱמֵתִי שֶׁלָּהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבָּרַר וּנְתַתְקַן ה'מְדָמָה' אֲצֻלָּם, וְזָכוּ ל'אֱמוּנָה-שְׁלֵמָה' בְּהַשֵּׁם עַל-יְדֵי 'רוּחַ-נְבוּאָה'.

וְזָה בְּחִינַת ה'ד'הַשְּׁשִׁי", הַנֶּאֱמַר בְּמַעֲשֵׂה-בְּרֵאשִׁית (בְּרֵאשִׁית א, לא): "יוֹם הַשְּׁשִׁי, וְדָרְשׁוּ (שְׁבַת פח.): "שִׁכְל הָעוֹלָם הָיָה תְלוּי עַד שֶׁשָּׂה בְּסִיּוֹן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה".

כי עקר 'הדושי-העולם', לידע שהעולם מחדש והשם-יתברך ברא את העולם ברצונו - תלוי ב'אמונה'.

כי על-ידי 'שכל', אי-אפשר להבין 'הדושי-העולם' - כי באמת 'הדושי-העולם' היה על-ידי בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (תהלים לג, ד): "וכל מעשהו באמונה".

ועל-כן היה העולם תלוי עד קבלת-התורה - כי אז זכו ל'אמונה-שלמה' על-ידי 'רוח-נבואה', ועל-כן אז דיקא נתגלה 'הדושי-העולם', כי עקר 'הדושי-העולם' תלוי ב'אמונה'.

ועל-כן 'ראשי-השנה' שהוא בחינת 'אמונה' - תלוי ב'סיון' שהוא 'קבלת-התורה', שעל-ידי-זה נתתקן ה'אמונה'.

ועל-ידי 'תקון המדמה והאמונה' שנתתקן על-ידי 'נבואה' - זוכין לבחינת 'הדושי-העולם', בחינת "שיר חדש", בחינת "בחדש שופר" (תהלים פא, ד). וזה בחינת 'תשרי', כי "בתשרי נברא העולם" (ראשי-השנה י:). (עי' בפנים).

קה

(ח"ב נז)

כשצדיק גדול אמתי מגלה תורה, חדושים נפלאים ונוראים, הוא טובה להקטנים במעלה, שעל-ידי-זה נתגדל הקטן במעלה, שהכל רצים ובאים אליו.

וגם בהסטר-א-אחרא נתגדל אחד על-ידי-זה.

כמו שמצינו ב'בלעם' (זבחים קטז. מכילתא יתרו, בחדש א): "כשנתן השם-יתברך את התורה לישראל, באו כל האמות

לבלעם, ועמד עצמו על איזה פסוק ואמר להם תורה. כי אז כשבאו אליו, שאלו אותו מה ששאלו: 'ה' למבול ישב?' (תהלים כט, י), והוא עמד על פסוק, והשיב להם: "ה' עז וכו'" (שם כט, יא).

וכן בישראל בעצמן שהם בקדשה, ואינם באים חסו-ושלום לבלעם וכיוצא בו.

אך כשצדיק גדול אמתי מגלה חדושים, ונעשה רעש גדול שזה מגלה חדושים נוראים כאלו - אזי כלם מתקבצים ובאים לאיזה קטן במעלה, ונאספים אצלו לשמע ממנו, מחמת הרעש שנעשה על-ידי החדושים שמגלה הצדיק הגדול, והוא עומד עצמו על איזה פסוק, ואומר להם מה שאומר.

קו

(ח"ב עא)

אשרי הזוכה להרגיש נעימות התורה, כי יש נעימות בתורה! - וזהו העקר: לזכות להרגיש הנעימות שיש בהתורה. "דרכיה דרכי נעים" (משלי ג, יז).

קז

(ח"ב עב)

ב'מעמד הר-סיני', המשיך משה ה'שפלות' שלו בכל אחד ואחד מישראל, בכל איבר ואיבר.

ובכלל היוצא: שמי שבא אצל צדיק אמתי ושומע מפיו תורה - ראוי שימשך עליו בוששה ושפלות גדול מאד!

וזה סימן שהיה אצל צדיק אמתי: כשנמשך עליו בוששה ו'שפלות', על-ידי ששמע מפיו איזה דבר-תורה - כמו שהיה בשעת מתן-תורה.

וְעַל-יְדֵי הַבּוֹשֶׁה, דְּהִינּוּ 'תְּשׁוּבָה' - נַחֲיָה
 הַשְּׁפִלוּת שֶׁל מִשָּׁה שֵׁישׁ בְּכָל
 אֶחָד בְּכָל אֵיבָר וְאֵיבָר - וְאִזּוּ מְחִיב שִׁירְגִישׁ
 כָּל אֶחָד 'שְׁפִלוּתוֹ' בְּאֵמֶת.

קת.

(ח"ב עח)

כָּל הַפְּשׁוּטִים, הֵן לְמֶדֶן שְׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה
 לְשֵׁם-שָׁמַיִם כְּשֶׁמִּבְטֵל מִלְּמוּדוֹ, הֵן
 שָׂאָר הַפְּשׁוּטִים - כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי אַחֲזִיתוֹ
 בַּהַתּוֹרָה, כֵּן הוּא מְחִיב עֲצֻמוֹ בְּעֵת
 פְּשִׁיטוֹתוֹ מִבְּחִינַת 'קִיּוּם הָעוֹלָם קֹדֶם
 קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה' שֶׁהִיָּה הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם רַק
 בְּחֶסֶדוֹ - כִּי לֹא הָיָה עֲדִין תּוֹרָה וְשׁוּם עֲשִׂיָּה
 שֶׁל מִצְוָה, שְׁעַל-יְדוֹ יִתְקַיֵּם הָעוֹלָם.

וְהַצְּדִיק בְּעֵת פְּשִׁיטוֹתוֹ, בְּשַׁעַה שְׁבוּדָל מִן
 הַתּוֹרָה - מְקַבֵּל חַיּוֹת מִבְּחִינָה זוּ.

וְזֶה בְּחִינַת "אוֹצֵר מִתְּנַת חַנּוּם" (שְׁמוֹת-רַבָּה
 מ"ו, ז) - שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'קֹדֶם קְבֻלַּת-
 הַתּוֹרָה, שֶׁהִיָּה מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם בְּחֶסֶד-חַנּוּם
 לְבַד, בְּבְחִינַת: "כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ" (תְּהִלִּים קיח),
 הַנֶּאֱמָר עַל 'קֹדֶם מִתְּנַת-תּוֹרָה, כְּמוֹבָא בְּגִמְרָא
 (פְּסָחִים קיח): "הֲנִי עֲשִׂרִים-וְשֵׁשָׁה 'כִּי לְעוֹלָם
 חֶסֶדוֹ' כְּנֶגֶד עֲשִׂרִים-וְשֵׁשָׁה דוֹרוֹת" וְכוּ'.

כִּי אִזּוּ לֹא הָיָה שׁוּם תּוֹרָה, וְהָיָה עוֹסְקִין רַק
 בְּיִשׁוּב-הָעוֹלָם וּבְדֶרֶךְ-אֶרֶץ, כְּמוֹ
 שֶׁאֲמָרוּ (וַיִּקְרָא-רַבָּה ט, ג): "גְּדוּלָּה דֶרֶךְ-אֶרֶץ
 שֶׁקִּדְּמָה לְתוֹרָה עֲשִׂרִים-וְשֵׁשָׁה דוֹרוֹת". וְאִזּוּ
 הָיָה עֶקֶר קִיּוּם-הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי חֶסֶד-חַנּוּם
 לְבַד.

וּבְאֵמֶת: גַּם 'קֹדֶם קְבֻלַּת-הַתּוֹרָה' -
בוֹדְאֵי גַם אִזּוּ הִיָּתָה הַתּוֹרָה
בְּמַצִּיאוֹת, כִּי הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִית. אֲמָנָם
'אִזּוּ הִיָּתָה הַתּוֹרָה בְּהָעֹלָם וּבְהַסְתֵּר.

הִינּוּ: כִּי כָּל הַתּוֹרָה כְּלוּלָה בְּעֲשִׂרֵת-
הַדְּבָרוֹת, וְאִזּוּ קֹדֶם מִתְּנַת-תּוֹרָה הָיָה
ה'עֲשִׂרֵת-הַדְּבָרוֹת' נֶעְלָמִין וְנִסְתָּרִין
ב'עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׁבָהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם"
 (אָבוֹת פ"ה מ"א - ב'פְּסִיקְתָּא-רַבְתִּי' פְּרָשָׁה כ"א: "נֶאֱמָרוּ
 'עֲשִׂרֵת-הַדְּבָרוֹת', כְּנֶגֶד 'עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת' שְׁבָהֵם נִבְרָא
 הָעוֹלָם"), בַּתּוֹךְ יִשׁוּב-הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בְּעֲשָׂרָה
 מְאֻמְרוֹת. וּבְכָל הַדְּבָרוֹת שֶׁל הָעוֹלָם וּבְכָל
 הָעֲבָדוֹת וְהָעֲשִׂיּוֹת, הֵן מִי שְׁחֹטֵב עֲצִים אוֹ
 אִיזָה עֲבָדָא שִׁיְהִיָּה, בְּכֻלָּם נֶעְלָם הַתּוֹרָה.

וְהַצְּדִיק' בְּשַׁעַה שְׁפוּרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה,
וְהוּא בְּחִינַת אִישׁ פְּשׁוּט - הוּא
מְקַבֵּל חַיּוֹת מִבְּחִינָה זוּ שֶׁל 'קֹדֶם מִתְּנַת-
תּוֹרָה'! - וּמִמֶּנּוּ מְקַבֵּלִין חַיּוֹת כָּל ה'פְּשׁוּטִים'
הַנִּלְלִ! - וְכָל אֶחָד כְּפִי קְרוּבוֹ יוֹתֵר אֶל
הַקִּדְּשָׁה וְאֶל הַצְּדִיק הַנִּלְלִ, כֵּן הוּא מְקַבֵּל
מִמֶּנּוּ חַיּוֹת גְּבוּהָ יוֹתֵר.

וְזֶהוּ בְּחִינַת ה'דֶּרֶךְ שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' וְכוּ'.
וּבִכַח הַזֶּה זִכִּין לְבוֹא וּלְכַבֵּשׁ אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

קט.

(ח"ב קיח)

מְצִינּוּ בְּמִדְרַשׁ (שְׁמוֹת-רַבָּה מ, א): "שֵׁשׁ-שָׁמַיִם-
יִתְבָּרַךְ כְּשֶׁרוֹצֵה לְגַלּוֹת תּוֹרָה,
הוּא חוֹזֵרָה אַרְבַּע פְּעָמִים קֹדֶם שְׁאוּמְרָה".
וְלִמְדוֹ מִפְּסוּק (אִיּוֹב כח, כז): "אִזּוּ רָאָה וַיִּסְפְּרָה
הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה" - אַרְבַּע בְּחִינּוֹת.

שֵׁשׁ-שָׁמַיִם יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל: רוֹאֵה, וְסוֹפֵר,
וּמְכִיֵּן, וְחוֹקֵר - דְּבָרֵי-
הַתּוֹרָה' - אַרְבַּע פְּעָמִים קֹדֶם שְׁאוּמְרָה,
וְאַחֲרֵיכֵן מְגַלֵּה אוֹתָהּ לְהָעוֹלָם.

מִכָּל-שֶׁכֶּן בְּרִאֲדָם - שֶׁצָּרִיךְ: לְחַשֵּׁב,
וּלְעִיֵּן, וּלְחַקֵּר, וּלְבַרֵּר -

ה'דבריי-תורה', במחשבתו תחלה היטב קדם שאומרה.

קי.

(ספר-המדות, בוש"ה ל)

מי שאין לו בוש"ה, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר-סיני.

קיא.

(שיחות-הר"ן צא)

סגלה להתמדה: להזהר לבלי לדבר על שום איש ישראל.

כמו בשפה-היא יפה אזי האהבה בשלמות, אבל בשיש להפלה איזה חסרון ומום, אזי בודאי אין האהבה בשלמות.

כמו-כן: ה'תורה' נקראת 'פלה', כמו שכתוב (דברים לג, ד): "תורה צוה לנו משה מורשה", ודרשו רז"ל (ברכות נו, פסחים מט:): "אל תקרי מורשה אלא מאורסה".

וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה - כי "ששים רבוא אותיות התורה, כנגד

ששים רבוא נשמות ישראל" (זהר-קדש שיר-השירים; זהר-קדש רות; מגלה-עמקות ואתחנן אופן קפו; ש"ל-ההקדוש' בראשית ב' בשם האריז"ל; ועוד).

וכשיש חסרון באחד מישראל - נמצא שיש חסרון בתורה, ואי-אפשר לאהב את התורה בשלמות.

אבל כשיזהר מלדבר על שום ישראל ולבלי למצא שום חסרון בשום ישראל - נמצא: שאין בהתורה שום חסרון ומום!

אזי בודאי יאהב את התורה מאד! - ואזי יתמיד בלמוד-התורה מגדל האהבה!

קיב.

(שיחות-הר"ן כנג)

מענין קצת אנשים שמתקרבים לעבודת-השם-יתברך ואחר-כך מתרחקין - אף-על-פי-כן יקר אצל השם-יתברך ה'התקרבות' בעצמו, אף לפי שעה. אף-על-פי שאחר-כך נעשה מה שנעשה חס' וש'לום.

הלא על שעת מתן-תורה נאמר (שיר-השירים ד, ט): "לבבתי באחת מעיניך". ואיתא במדרש: "שבעין השנית, כבר היו מסתכלין על העגל".

נמצא: שבשעת מתן-תורה כבר היה דעתם לפרש חס'וש'לום! - ואף-על-פי-כן היה יקר בעיני השם-יתברך מאד ה'התקרבות' בעצמו!

קיד.

(חיי-מוהר"ן רפ)

בשעת מתן-תורה, היו מדינות רחוקות משם, שהגיע להם הידיעה ממתן-תורה על-ידי ה'בידואר' [פאסט].

קיד.

(חיי-מוהר"ן תח)

היה מתלוץץ מאד ממה שכתב שם (הרמב"ם ז"ל): מענין האומרים על ענין 'קבלת-התורה', שחס'וש'לום משה רבנו עליו-הש'לום עשה תחבולות בקממתו וכו'!

ואסור לחזר דברים פאלו אפלו בדרך ליצנות רחמנא-לצלן, רחמנא לשזבו, מדעות-זרות משבשות פאלו.

אזי למי שנכנס בו מחשבה אחת מאלו המחשבות ואין צריכין לסתור שטותים פאלו. וכבר מבאר בכמה ספרי קדמונים

הרבה, שצווחו על 'ספריי-החקירות' הנ"ל במפרסם וכו' וכו'.

קטו.

(עלים-לתרופה, א' נשא תקצ"ד)

והנה ימי השבועות הקדושים ממשמשיך ובאין. בעל הרחמים יחוס עלינו, שנזכה לגמר ימי הספירה בקדשה ובטהרה, שנזכה על-כל-פנים מעתה: להכין עצמנו כראוי לקבלת התורה הקדושה, בחג הקדוש הזה הבא-עלינו-לטובה.

ואם אמנם עדין צריכין לשפר הלב על-זה הרבה, ולבקש ולהתחנן לפניו יתברך על-זה הרבה, ולבכות לפניו בדמעות שליש כבן הבוכה לפני אביו, שיקרבונו גם-כן בתוך בני-ישראל הפשרים הזוכים לקבלת-התורה בשבועות.

אף-על-פי-כן ביותר צריכין לחזק את-עצמנו בשמחה בכל יום - "כי עקר הכלי לקבלת-התורה, הוא שמחה", כמו שמבאר בהתורה "ויאמר בעז אל רות" וכו' (לקוטי-מוה"ר ח"א סה).

בתוך פתבי זאת, נזכרתי נעימות התנוצצות שבלבי מזאת התורה הקדושה, ואיני יודע עוד מה לכתב לך מרב התשוקה שבלבי, "כלה שארי ולבבי" וכו' (תהלים עג, כו).

כי שם מדבר מהתנוצצות-אלקות ובטול אל האין-סוף, עד שהרשימו מאיר להדעת, ולהמשיך משם התורה על-ידי גדל השמחה שנעשית בלי לקבלת-התורה, שכל-זה הוא סוד שבועות זמן מתן תורתנו.

מה נאמר ומה נדבר, אלמלא לא אתינן לעלמא אלא למשמע דא, די ודי

והותר, וכן בכל תורה ותורה. ברוך בעל הרחמים העושה חסדים נפלאים בכל דור ודור.

קטז.

(עלים-לתרופה, מוצאי-שבת במדבר תקצ"ו)

וימי השבועות ממשמשיך ובאין, שבועות חדש שלא עבר עלי כזאת זה כמה שנים וכו' - אף אף-על-פי-כן קויתי להשם: שימשך עלינו קדשת שבועות זמן מתן תורה בחסדו הגדול וכו'. והשם-יתברך ברחמיו ישמחנו ב'שמחת מתן-תורה'.

ונזכה על-כל-פנים מעתה, להכין עצמנו כראוי על חג השבועות. ובזכותו הגדול נזכה, שימשך עלינו קדשת קבלת-התורה. נגילה ונשמחה בישועתו.

קיז.

(עלים-לתרופה, יום ד', ל"ו לספירה תר"א)

ובעל הרחמים נותן התורה, יעזר לנו להכין עצמנו מעתה על-כל-פנים כראוי, לקבל את חג השבועות הקדוש הבא-עלינו-לטובה, בקדשה ובטהרה, באהבה ויראה ושמחה.

באפן שנזכה מעתה לשמר ולעשות ולקיים את כל דברי תורתו באהבה ושלוש וחיים ושמחה וכל-טוב.

קיא.

(עלים-לתרופה, יום ד', י"א לספירת-העומר תר"ג)

וימי השבועות הקדושים ממשמשים לבוא וכו' - עד נזכה להיראה והאימה והמורא הגדול של מתן-תורה. ויקיים (שמות כ, טז): "לבבבור תהיה יראתו על פנינו לבלתי נחטא" עוד כלל.

ק"ט.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ה)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: הלמוד של דיני- התורה, נתן לנו השם-יתברך על-ידי משה רבנו עליו-השלום. והלמוד של קיום-התורה, נתן לנו השם-יתברך על-ידי אדמו"ר זצ"ל!

ועל-זה מרמז הפסוק (ישעיה יב, ג): "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה" - ומתרגם יונתן: "ותקבלון אלפון חדת בחדוה מבחירי דצדיקיא".

[לקוטי-הלכות, נזיקין ד, כג: באמת כל דיני והלכות התורה, כבר קבלנו בימי משה רבנו, ואסור לחדש דבר מעתה, ועקר קבלת התורה מחדש בכל שנה הוא: לזכות לקבל ולהמשיך שכליות אמתיים ותמימים כאלה, שנוצקה על-ידם לקים את התורה באמת, שזה צריכין לקבל מחדש בכל יום, כמו שכתוב (ספרי ואתחנן ה): "בכל יום יהיו בעיניך פחדשים".

בפרט בשבועות, שאז הוא זמן מתן תורתנו, שאז אנו צריכין לזכות לקבל התורה מחדש, דהינו: שנוצקה מעתה לקים את התורה].

קנ.

(נעימות-נצח מכתב א)

תמיד היו נוסעים לאחר הסתלקות רבנו ז"ל על חג השבועות, לברסלב למוהרנ"ת ז"ל. אך בשבועות האחרון שלו, מוהרנ"ת ז"ל חגג באומן.

וכתב מקדם לאנשי-שלומו: "שיהיו על שבועות באומן", ואנשי-שלומו נקבצו מפל הסביבות לאומן, וזה היה אצלו פונה גדולה, כמו שרבנו ז"ל בשבועות שלו האחרון היה באומן ושיבתו ונקבצו אליו, כן גם הוא עשה כן.

ובעת פתיחת-הארון בבדו למוהרנ"ת ז"ל בפתיחה, ונפל עם ראשו

לארון-הקדש, וחטף את הספר-תורה, וצעק: "ישראל עם קדוש, מיר האבן זיך אצינד א נייע תורה ממש ניי!" [ישראל עם קדוש, יש לנו עכשו תורה חדשה, ממש חדשה].

ורקד בעצמו עם הספר-תורה קדם שעלה על הבימה עם הספר-תורה, וגם העולם בלו רקדו.

ואמר: "שמחת עולם על ראשם" (ישעיה לה, י; נא, יא), הינו ה"ראש-בית" (תקוני-זהר יח: כד.) - "בראשי"ת" (בראשית א, א), "חדות ה" וכו' (נחמיה ח, י).

קנא.

(שיח-שופי-קדש ח"ב תרסז)

אחר "שבועות הגדול", שהיו אצל מוהרנ"ת ז"ל בשמונים אנשים עובדי-השם גדולים מאנ"ש, והיתה אז התעוררות נפלאה, עד שפנו אנ"ש את חג- השבועות' הזה בשם "שבועות הגדול" [דער גרויסער שבועות].

אמר אז מוהרנ"ת לאנ"ש שנסעו ונפרדו מאתו: "נו, אחר שקבלנו את התורה, צריכים להזהר מעתה שלא לעשות "עגל", כמו שהיה במתן-תורה!"

עניני 'שני לוחות הברית'
- נמצאים בפרשת 'פי תשא' -

"יד העד בעם, פן יהרסו אל ה' לראות"
(שמות יט, כא)

קנב.

(ח"א כד, ח)

כח המישב והמסדר, מעכב המחין בעת מרוצתם ורדיפתם, ל"בל יהרסו"

לעלות אל השם למעלה ממחצתם.

כי המחין רודפין להשיג ה'אור איך-סוף, וזה הפח של השכל שהוא המישב והמסדר, בחינת פתר - עומד בפניהם כמו מחצה, ומעבב אותם מרדיפתם.

קנג.

(ח"א נו, ג)

בשמןקבלין את החיות, צריך לקבלם במדה, פי בלא מדה וצמצום אי אפשר לקבל את החיות מהשם-יתברך, מהמת רבוי-אור, פי רבוי השמן גורם רבוי הנר - על-כן צריך לקבל החיות במדה. וזה זוכין: על-ידי עסק התורה וכו'.

קנד.

(ח"א עב)

גם בענין ההתקרבות עצמו להשם-יתברך, יש יצר-הרע גדול. כלומר: שלפעמים רבוי ההתלהבות חוץ מהמדה, הוא מהיצר-הרע.

פי זהו בחינת (שמות יט, כא): "פן יהרסו" (וצריכין לבקש רחמים להנצל גם מזה. לקוטי-עצות התחזקות יז) - פי יש יצר-הרע גדול כשמתחיל להתקרב להשם-יתברך.

ועל-כן בשעת מתן-תורה, הזהיר השם-יתברך למשה (שם): "רד העד בעם, פן יהרסו אל ה' לראות" - פי ישראל היו אז במעלה גדולה, והצרכו להזהירם מהיצר-הרע שיש בהתקרבות להשם-יתברך.

קנה.

(ח"ב ה, ז)

צריך כל אחד לצמצם מחו ושכלו, שלא להניחו לצאת חוץ לגבול שיש לו, שלא יהיה משוטט המח במה שאין לו רשות לפי מדרגתו! - בבחינת (תגיגה יג.): "במפלא מפה אל תדרש, במכסה מפה אל תחקר".

שזהו בחינת ש"ד"י, בחינת צמצום, "שיש די באלקותו לכל בריה" (רש"י לך"ה יז, א), הינו: שכל בריה יש לו די וגבול באלקותו יתברך, שאסור לו לילך בשכלו פי אם עד הגבול, לא יותר, שאפלו בקדשה אסור לו לצאת חוץ לגבול שיש לו, בחינת (שמות יט, כא): "פן יהרסו אל ה' לראות" וכו'.

[הערת מוהרנ"ת: פרוש: כל אחד ואחד יש לו גבול וצמצום בידיעת אלקותו, לפי ערכו ומדרגתו.

פי מה שנחשב להקטן במעלה בחינת: "במפלא ממנו", שהוא למעלה ממדרגתו, וצריך לצמצם שכלו שם - זה אצלו בחינת "במפלא ממנו". והאדם הגדול ממנו במעלה הגבוה, הוא יכול להשיג זאת, רק שהוא יש לו צמצום וגבול אחר גבוה ממנו, ששם הוא צריך לצמצם שכלו.

וכן אדם הגבוה עוד יותר - גם זה אינו נחשב אצלו בחינת "במפלא ממנו", רק שיש לו צמצום וגבול גבוה עוד יותר. וכן בכל אדם ואדם לפי מדרגתו.

נמצא: שלכל אדם וכל בריה, יש לו צמצום וגבול מיוחד בהשגת אלקותו יתברך לפי מדרגתו, שעד זה הגבול מתר לרדף מחשבתו להשיג ממנו יתברך, לא יותר.

וזה בחינת ש"ד"י - שיש די באלקותו לכל בריה - הינו: שכל בריה ובריה יש לו די וצמצום וגבול מיוחד בפני עצמו בידיעת אלקותו כפי מדרגתו].

קנו.

(ח"ב ט)

לפעמים מנשב בהאדם בחינת רוח-סערה, ומבעירו ביותר חוץ מן

הַמִּדָּה, שֶׁזֶה בַּחֲנִינָה 'הַרִיסָה', בַּחֲנִינָה (שְׁמוֹת יט, כא): "פֶּן יִהְרָסוּ לְעֵלוֹת אֶל ה'" וכו', כִּי "בְּמִפְּלֵא מִמֶּדֶ אֶל תִּדְרֹשׁ" (תְּגִינָה יג) - כִּי אָסוּר לְהֵרֵס לְעֵלוֹת אֶל הַשָּׁם, מִה שְׂאִינֹו רָאוּי לוֹ לְפִי בַּחֲנִינָתוֹ.

עַל־כֵּן כָּשֶׁהָאָדָם רוֹאֶה שְׁבוּעַר בְּיֹתֵר חוּץ מִהַמִּדָּה - יָדַע: שֶׁזֶה בַּחֲנִינָה רִוּח־סְעָרָה'.

וְ'אֵלֶיָּהוּ' - הֵיךְ יָכוֹל לְהַכְנִיעַ זֹאת. וְזֶה בַּחֲנִינָה (זְמִירוֹת לְמוֹצָאֵי־שַׁבָּת): "אִישׁ אֲשֶׁר רָכַב עַל סוּסֵי אֵשׁ בְּסְעָרָה" - שֶׁהֵיךְ רוֹכֵב וּמְכַנִּיעַ 'סוּסֵי אֵשׁ' - בְּ'סְעָרָה'. דְּהֵינֹו: הָאֵשׁ הַדּוֹלֵק בְּיֹתֵר מִן הַמִּדָּה, שֶׁבֵּא עַל־יַדִּי ה'סְעָרָה'.

קנז.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב מ'בַּעַל־תַּפְּלָה)

וְעוֹד מִן הַצַּד יֵשׁ עוֹד דֶּרֶךְ אַחֵר, וּבָאִים בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ אֶל מְקוֹם, הַנִּקְרָא: 'קַעֲדָ' (הֵינֹו: 'בֵּית הַבְּשׂוּל'), וְשֵׁם בְּאוֹתוֹ ה'קַעֲדָ' וְכו'.

וְגַם ה'קַעֲדָ' הַזֹּאת אֵינָה נִרְאֶה כְּלָל, רַק שֵׁיִשׁ סִימָן: שְׁעוֹמְדִים שֵׁם 'צַפְרִים' עַל אוֹתָהּ ה'קַעֲדָ', וְעַל־יַדִּיָּהּ יוֹדְעִים: שֶׁשֵּׁם הוּא ה'קַעֲדָ'.

וְאֵלוֹ ה'צַפְרִים' - הֵם מְרַחֲפִים בְּכַנְפֵיהֶם. וְעַל־יַדִּיָּהּ הֵם מְבַעֲרִים הָאֵשׁ וּמְכַבִּים הָאֵשׁ. הֵינֹו: עַל־יַדִּי ה'רַחֲיֶפָה שָׁל הַצַּפְרִים' - הֵם מְבַעֲרִים וּמְלַהֲבִים הָאֵשׁ. וְגַם עַל־יַדִּיָּהּ בְּעַצְמוֹ, הֵם מְכַבִּים הָאֵשׁ שֶׁלֹא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדִּי.

וְהֵם מְלַהֲבִים הָאֵשׁ כְּפִי הַמֵּאֲכָלִים - שֶׁלְצַרְךָ מֵאֲכָל פְּלוֹנִי, צָרִיכִים לְהִלָּהֵב הָאֵשׁ כָּךְ. וּלְצַרְךָ מֵאֲכָל אַחֵר,

צָרִיכִים לְהִלָּהֵב הָאֵשׁ כָּךְ. הַכֹּל כְּפִי הַמֵּאֲכָל, כֵּן הֵם מְלַהֲבִים אֶת הָאֵשׁ.

"וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר" (שְׁמוֹת כ, א)

קנח.

(ח"ב צא)

עַל־יַדִּי שֶׁהַצַּדִּיק מְלַבֵּישׁ 'אוֹר־הַתּוֹרָה' בְּ'סְפוּרֵי־דְבָרִים' - עַל־יַדִּיָּהּ מְקַשֵּׁר 'הַכְּמַה־תַּתְּאָה' עִם 'הַכְּמַה־עַלְאָה'.

וְזֶהוּ (שְׁמוֹת כ, א): "וַיְדַבֵּר אֱלֹקִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר".

"וַיְדַבֵּר" - לְשׁוֹן 'זוּנֵג' וְהַתְקַשְּׁרוֹת, כְּמוֹ: "רְאוּהָ מְדַבֶּרֶת" (פְּתוּבוֹת יג).

"אֱלֹקִים אֶת" - זֶה בַּחֲנִינָה 'הַכְּמַה־תַּתְּאָה' וְ'הַכְּמַה־עַלְאָה'. "אֱלֹקִים" - בַּחֲנִינָה 'הַכְּמַה־תַּתְּאָה'. "אֶת" - בַּחֲנִינָה 'הַכְּמַה־עַלְאָה', בַּחֲנִינָה: "אֶת הַשָּׁמַיִם" (בְּרֵאשִׁית א, א).

הֵינֹו: לְזוּנֵג וּלְקַשֵּׁר 'הַכְּמַה־תַּתְּאָה' בְּ'הַכְּמַה־עַלְאָה' - זֶה נַעֲשֵׂה עַל־יַדִּי בַּחֲנִינָה: "הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר" - הֵינֹו: עַל־יַדִּי הַצַּדִּיק שֶׁמְלַבֵּישׁ "הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" - הֵינֹו: 'דְּבוּרֵי־הַתּוֹרָה', הוּא מְלַבֵּישׁ בְּ'סְפוּרֵי־דְבָרִים'.

וְזֶהוּ: "לְאָמֹר" - לְשׁוֹן 'הַלְבָּשָׁה', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (אֵיכָה ב, ז): "בַּעַצ אֶמְרָתוֹ", שֶׁפְּרוּשׁוֹ: 'לְבוּשׁ'.

– עניני 'עשרת הדברות' –

קנט.

(ח"א ח, ט)

נמצא לעיל בעניני: 'מעמד הר-סיני'
ו'מתן-תורה'.

קל.

(ח"א כג, ד)

'עשרת-הדברות' הם ב'קריאת-שמע'
(ירושלמי ברכות פ"א).

קלא.

(ח"א לד, ו)

בחינת 'מלאפוס', יש בכללות ובפרטות.
כי 'עשרת-הדברות' עם ה'לוחות' –
הוא בחינת 'מלאפוס', שהוא 'יו"ד'.
וה'לוחות', הם 'זא"ו' – כמו שאמרו חז"ל
(בבא-בבא יד.): 'והלוחות ארפן ו' ורחפן ו'
וכו'.

ו'צדיק' עם 'ישראל' – הם גם-כן 'יו"ד'
וא"ו. 'צדיק', הוא 'יו"ד'.
ו'ישראל', הם 'זא"ו' וכו'.

ואצל 'כל אחד' בפני-עצמו – יש גם-כן
בחינת 'יו"ד זא"ו'. 'יו"ד', על-שם
ה'פה'. 'זא"ו', על-שם: 'והגות לפי תבונות'
(תהלים מט, ד) – בחינת 'לוחות' שהם 'זא"ו',
כמו שכתוב (משלי ג, ג): 'פתבם על לוח לבך'.

קלב.

(ח"א לח, ז)

ה'לוחות' הם 'שרש התורה', ונקראים
'יו, על-שם 'עשרת-הדברות',
ו'ארפן זא"ו ורחפן זא"ו' (בבא-בבא יד.).

קלג.

(ח"ב ח, ז)

יש 'עשרה מדרגות בנבואה' (בראשית-רבה
מד, ו; תקוני-זהר ב.), כנגד 'עשרת-
הדברות', כמו שכתוב (דברים ה, ד): 'פנים
בפנים דבר ה' עמכם'. 'דבר ה'" (עמוס ה, יב),
"זו נבואה" (שבת קלח:).

ועל-כן על-ידי 'נבואה', בחינת 'עשרת-
הדברות', בחינת 'עשרת-
הדברות' – זוכין ל'אמונה', להאמין:
"שהכל ברא השם ב'עשרה מאמרות"!

קלד.

(ח"ב עח)

נמצא לעיל בעניני: 'מעמד הר-סיני'
ו'מתן-תורה'.

קלה.

(טיח-טרפי-קדש ח"ג רכו)

המגיד מטירה אויזע ז"ל, נהג לבוא אל
רבנו ז"ל פעמים בשנה, לשבת
פרשת 'יתרו', ולשבת פרשת 'ואתחנן'.
בנותנו טעם לזה: "שאני רוצה לקבל
התורה, אצל רבנו". ומחמת שקורין אז
בעשרת-הדברות, על-כן בא אז.

"אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ

מצרים מבית עבדים" (שמות כ, ב)

קלו.

(ח"א ד, א-ב-ח-בסוף)

כשאדם יודע שכל מאדעותיו הם
לטובתו, כמו שכתוב (תהלים נג,
יא): 'פה' אהלל דבר, באלקים אהלל דבר" –
זאת הבחינה היא 'מעין עולם-הבא'.

כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פסחים נ. על זכריה יד, ט):
"בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד" וְכוּ' -
"וְכִי הָאֵיִדְנָא לָאוּ הוּא אֶחָד"!!

וְתַרְצוּ: "הָאֵיִדְנָא מְבַרְכִין עַל הַטּוֹבָה
'הַטּוֹב וְהַמְטִיב', וְעַל הַרְעָה ד'יָן
אָמַת'. וְלַעֲתִיד 'כְּלוּ הַטּוֹב וְהַמְטִיב' -
שְׂיִהְיֶה שֵׁם ה' [הוֹי"ה] וְשֵׁם 'אֱלֹקִים', אַחַדוֹת
אֶחָד.

וְזֹאת הַבְּחִינָה אֵי-אֶפְשָׁר לְהַשְׁיֵג - אֶלָּא
בְּשִׁמְעָלָה בְּחִינַת 'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה',
מִהַגְלוּת מִבֵּין הָעַבּוּדִים.

כִּי עֲכָשׁוּ הַמַּלְכוּת וְהַמְשַׁלָּה לְהָעַבּוּדִים,
וּבְשִׁבְלִיזָה (פְּרִיעֵץ-חַיִּים, ראש-הַשָּׁנָה ד):
"נִקְרְאִים 'עֲבוֹדַת-אֱלִילִים' שְׁלָהֶם בְּשֵׁם
'אֱלֹהִים', כִּי יוֹנְקִים מִבְּחִינַת 'מַלְכוּת' הַנִּקְרָא
'אֱלֹהִים' - כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים ע"ד, יב):
'אֱלֹקִים מַלְכֵי מִקְדָּם".

וּכְשִׁמְעֵלִין בְּחִינַת 'מַלְכוּת' מִבֵּין הָעַבּוּדִים,
אָזִי נִתְקַיֵּם (שָׁם מ"ז, ח): "כִּי
מָלַךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹקִים".

וְאֵי-אֶפְשָׁר לְהַשְׁיֵב ה' מְלוּכָה' לְהַקְדוּשֵׁי-
בְּרוּךְ-הוּא - אֶלָּא עַל-יַדֵּי
'וְדוּוּי-דְּבָרִים' לִפְנֵי 'תְּלַמִּיד-חֶכֶם'. וְעַל-יָדָם
נִתְתַקֵּן כָּל ה' מְדוּת-רְעוּת' וְתוֹלְדוּתֵיהֶן
הַנִּמְשָׁכִין מ'אַרְבָּעָה יְסוּדוֹת'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת כ, ב): "אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
עַבְדִּים".

"אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" - הֵן הוֹי"ה הֵן
'אֱלֹקֶיךָ'. תְּבִין: 'שְׁכַל-זֹאת אֲנֹכִי!' -
הֵינּוּ שְׁתַּקִּים: "בַּה' אֶהְלֵל דְּבַר, בְּאֱלֹקִים
אֶהְלֵל דְּבַר" - הֵינּוּ: "כְּלוּ הַטּוֹב וְהַמְטִיב"
כִּנ"ל.

"אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" -
דְּאִיתָא בְּמִדְרָשׁ (בְּרַאשִׁית-רַבָּה טז, ד):
"כִּי כָּל הַגְּלוּת נִקְרְאִים עַל-שֵׁם 'גְּלוּת-
מִצְרַיִם', מִפְּנֵי שֶׁהֵם מְצַרִּים לְיִשְׂרָאֵל". הֵינּוּ:
שְׁעַל-יַדֵּי ה' צְדִיק' - נִתְבַטֵּל מַלְכוּתָם
וּמְשַׁלָּתָם שֶׁל הָעַבּוּדִים - כִּי עַל-יַדֵּי-זֶה
עוֹלָה מִתּוֹכָם 'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה' כִּנ"ל.

"מִבֵּית עַבְדִּים" - זֶה רִמָּז עַל בְּטוּל
ה' מְדוּת-רְעוּת' שֶׁל 'אַרְבַּע
יְסוּדוֹת' הַמְכַנִּים בְּשֵׁם 'עַבְדִּים', כִּי כָּל
ה' אַרְבַּע יְסוּדוֹת' הֵם מִתַּחַת 'גְּלוּל הַיָּרֵחַ',
וְהַיָּרֵחַ מְכַנֶּה בְּשֵׁם 'עַבְד', כִּמוֹבָא בְּזִהְר (זִהְר
וַיִּשָׁב קפא: עַל יִשְׁעִיה נב, יג): "הִנֵּה יִשְׁכִּיל עַבְדֵּי"
- "דָּא סִיְהָרָא".

פְּרוּשׁ: עַל-יַדֵּי ה' צְדִיק' - עוֹלָה ה' מַלְכוּת'
מִן ה' סְטְרָא-אַחְרָא, וְנִתְבַטְּלִים
ה' מְדוּת-רְעוּת'. וְעַל-יַדֵּי-זֶה בָּא: לְבַחֲנֵת
'עוֹלָם-הַבָּא', לְבַחֲנֵת: "בַּה' אֶהְלֵל דְּבַר,
בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דְּבַר".

קלז.

(ח"א ח, ט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּעֵנִינִי: 'מַעֲמַד הַר-סִינַי'
ו'מִתַּן-תּוֹרָה'.

קלח.

(ח"א לד, ד)

נִמְצָא לְעֵיל בְּעֵנִינִי: 'מַעֲמַד הַר-סִינַי'
ו'מִתַּן-תּוֹרָה'.

קלט.

(ח"א נו, ז)

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁבוֹת קה. עַל שְׁמוֹת כ, ב): "אֲנֹכִי" -
[נוֹטְרִיקוֹן]: "וַיְהִיבֹא, כְּתִיבָא, נְאֻמָּנִים
אֲמַרְיָה" - שְׁעַל-יַדֵּי נְתִינַת-הַתּוֹרָה, נִפְתַּח

המאמר ונתגלה הדעת, ועל-ידי-זה נתפשט נאמנותו (עין בפנים).

קמ.

(ח"א קעג)

על-ידי ה'כתב' - יכול ה'צדיק-האמת' להכיר, ה'נפש' ו'פנימיות-הנפש' של ה'פותב', וה'אמונה' ו'שרש האמונה' שלו וכו'.

כי ה'נפש' וה'אמונה' הם בחינה אחת וכו'. ועל-ידי ה'כתב' אפשר להכיר ה'נפש', ו'פנימיות-הנפש' שהיא בחינת 'פנימיות-האמונה' כנ"ל.

בבחינת (שבת קה. על שמות כ, ב): **"אנכי"** - [נוטריון]: **"אנא נפשי פתבית י'הבית"** - הינו: ש'הפותב' נותן 'נפשו' בתוך ה'כתב', וגם 'פנימיות-נפשו'.

כי איתא בזהר-הקדוש (עין 'שער-הפסוקים' להארז"ל, בפרשתו): **"אני"** - נוטריון: **"אנא נפשי י'הבית"** - דא 'שכינתא' היצונית'. **"אנכי"** - דא 'שכינתא פנימיות' ('שער-הפסוקים' שם).

נמצא: שהכ' מרמז על בחינת 'שכינתא פנימיות' וכו'. נמצא: שעל-ידי ה'כתב', שהוא בחינת כ' - נתגלה ונראה בחינת 'פנימיות-הנפש', 'פנימיות-האמונה', כנ"ל.

קמא.

(ח"א קצ)

נמצא לעיל בפסוק (שמות יט, ט): **"ויגד משה את דברי העם אל ה'."**

קמב.

(ח"ב א, י)

"אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים" (שמות כ, ב). **כי 'ארץ-מצרים' מלאה גלולים ועבודה-זרה,** ועל-כן נקראים: **"בית עבדים"** - בחינת 'עבדות'.

"לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" (שמות כ, ג)

קמג.

(ח"א ד, ה)

'עונותיו' של אדם הם על 'עצמותיו', כמו שכתוב (יחזקאל לב, כז): **"ותהי עונותם הקוקה על עצמותם."**

וכל 'עברה' יש לה 'צרוף-אותיות', וכשעבר איזה 'עברה', אזי נחקק 'צרוף-רע' על 'עצמותיו'.

ועל-ידי-זה מכנים בחינת ה'דבור' של ה'לאו' הזה שעבר, בתוך ה'טמאה'.

הינו: שמכנים בחינת 'מלכות', בחינת **"דבר אחד לדור"** (סנהדרין ח.) - הוא מכנים אותה בתוך העכו"ם, ונותן להם 'ממשלה'.

למשל: אם עבר על 'דבור' של ה'לאו': **"לא יהיה לך"** (שמות כ, ג) - אזי מחריב ה'צרוף הטוב' של ה'דבור', ובונה 'צרוף-רע' - ונחקק ה'צרוף' הזה על עצמותיו, ונוקם בו, כמו שכתוב (ירמיה ה, כה): **"עונותיכם הטו אלה",** וכתוב (תהלים לד, כב): **"תמותת רשע רעה רעה."**

ועל-ידי 'ודוי-דברים' - יוצא **'מ'עצמותיו',** ה'אותיות'

הַחֲקוּקִים עֲלֵיהֶם, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם ה' דְּבוּר' שֶׁל ה' יוֹדוּי. וּמַחְרִיב ה' בְּנִינ' וְה' צְרוּף-הָרָע, וּבּוֹנֵה מֵהֶם מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה'.

אָבֵל אֵלֹו בְּנֵי-אָדָם שִׁמְשָׁאִם-וּמִתְנָם בְּאִמּוֹנָה - הֵם דְּבָקִים בְּאִוְרֵ-הַפְּנִים' דְּקַדְשָׁה, אֲנַפִּין-נְהוּרִין, בְּחִינַת 'חַיִּים', בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה' וְכוּ'

קמד.

(ח"א כג, א)

יֵשׁ פְּנִים-דְּקַדְשָׁה, שְׁהֶם אֲנַפִּין-נְהוּרִין, בְּחִינַת 'חַיִּים', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (משלי טז, טז): "בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים", בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (תהלים טז, יא): "שִׁבַּע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנִיד". וְכַתִּיב (בראשית מה, כז): "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב", זֶה בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה'.

קמה.

(ח"א לו, בסוף)

מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ עֲצֻמוֹ מִזֵּאת הַתְּאוּה' - נִתְקַשֵּׁר בְּמַלְכוּת-שָׁמַיִם, הַנִּקְרָא 'אֲנִי' (זֶהר מִקְצַ רד); כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (ויקרא יט, ב): "קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי", וּבְכֹל מְקוֹם שֶׁאֲתָה מוֹצֵא גֹדֵר עֲרוּזָה תִּמְצָא קְדוּשָׁה" (רש"י שם).

וַיֵּשׁ פְּנִים דְּסִטְרָא-אַחְרָא, שְׁהֶם אֲנַפִּין-חֲשׂוּכִין, מְרַה-שְׁחוּרָה, 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שמות כ, ב): "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹקִים אֲחֵרִים עַל פְּנִי".

"אָבֵל מֵאֵן דְּגָלִי עֲרִיין - הָכִי אִיהוּ אֲתַגְלִי בֵּין אֲנוּן עֲרִיין, דְּאֲנוּן אֱלֹקִים אֲחֵרִים" (שמות כ, ג - תְּקוּנַי-זֶהר פטז).

וְאֵלֹו הַנּוֹפְלִים בְּתְאוּת-מְמוּן, שְׁהֶם 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים' כְּלוּלִים מִ'עֲבוּדוֹת-זְרוֹת' שֶׁל 'שְׁבַע־עַמּוֹת', וְאִינֶם מְאֱמִינִים שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יָכוֹל לְפָרַגֵּם הָאָדָם בְּסִפָּה קִלְה, וְרוֹדְפִים אַחַר פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי לֶחֶם בְּעֶצְבוֹן" (על-פי תהלים קכז, ב), כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (בראשית ג, יז): "בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", וְ'עֶצְבוֹת' הוּא מְרַה-שְׁחוּרָה'.

וּבְשִׁבְלִי-זֶה מוֹבָא בְּזֶהר (קדושים פד): "כִּד חֲזִי רַבִּי שִׁמְעוֹן נָשִׂי שְׁפִירִין, אָמַר: 'אֵל תִּפְנּוּ אֶל אֱלִילִים'" (ויקרא יט, ד), כִּי 'נְאוּף' הִיא 'עֲרִיוֹת', "אֱלֹקִים אֲחֵרִים", מַלְכוּת-הֶרְשָׁעָה.

קמו.

(ח"א קצ)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (שמות יט, ט): "וַיִּגַּד מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם אֶל ה'".

אֵלֹו בְּנֵי-אָדָם נִקְשָׁרִים בְּפְנִים דְּסִטְרָא-אַחְרָא, אֲנַפִּין חֲשׂוּכִין, מְרַה-שְׁחוּרָה, בְּחִינַת 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים', "אֱלֹקִים אֲחֵרִים" (שמות כ, ג), 'חֲשָׁד', בְּחִינַת 'מִיתָה'.

וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (יחזקאל ז, יט): "וַיִּזְהַבֵם לְנֶדֶה", הֵינּוּ בְּחִינַת 'עֲבוּדַת-אֱלִילִים', כְּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲזו"ל חֲכָמֵינוּ (שֶׁבַת פט): "מִנִּין לְעֲבוּדַת-זָרָה שֶׁמִּטְמָא בְּנֶדֶה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם ל, כב): 'תִּזְרַם כְּמוֹ דוּחַ'".

"לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל" (שמות כ, ד)

קמז.

(ח"א ל, ח)

נִמְצָא לְעֵיל בְּעִנְיַי: 'מַעֲמַד הַר-סִינַי' וּ'מִתַּן-תּוֹרָה'.

"אל קנא" (שמות כ, ה)

קמת.

(חיי-מוהר"ן תקלב)

"משך הסדף ליודעיה, אל קנא ונוקם" (זמירות ליל-שבת). הינו שאנו מבקשים: שהשם-יתברך ימשיך חסד ליודעיו להכעיס להשונאים. הינו כדי לקם בהשונאים, כדי ש"יראה רשע וכעס" (תהלים קיב, י).

ובכמו שכתוב (שם סט, יט): "למען איבי פדני", ובכמו שכתוב (שם ה, ט), "למען שורדי הישר לפני דרכך".

"ועשה חסד לאלפים" (שמות כ, ו)

קמט.

(ח"א נח, א-ב)

המתנגדים והמבזים והמחרפים יראי-השם - זה מחמת שמקבלים תורה מתלמידי-חכמים שדין יהודאין.

כי תלמידי-חכמים שדין יהודאין - מקבלים תורתם מה'שדין' שיש להם תורה נפולה מ'אלפין נפולין' וכו'.

וכשיש ליראי-השם חרפות ובושות מהבופרים האלו - עצה ותקון לזה: היא בחינת 'תולע', בחינת 'אמונה' וכו'.

והוא בחינת 'אברהם', בחינת 'חסד', בחינת 'אמונה'. פי על-ידי 'אמונה' בחינת 'מין' - מתגבר על אויביו וכו'.

ובזה ה'חסד' - מתקן אלו ה'אלפין הנפולים' הנ"ל, בבחינת (שמות כ, ו): "ועשה חסד לאלפים".

קנ.

(ח"א נח, ז)

על-ידי 'הארת-שבת' - נתעורר העולם ל'תשובה-מאהבה'.

כי 'שבת' בחינת 'תשובה', בחינת (דברים ד, ל; ל, ב): "ושבת עד ה' אלקיך", ו'תשובה' היא 'מאהבה', בחינת (שיר-השירים ג, ז): "אהבה בתענוגים" - פי 'אהבה' בא מ'תענוג-שבת', בחינת (ישעיה נח, יג): "וקראת לשבת ענג".

ו'תשובה-מאהבה' - זה בחינת 'לחם משנה' (שמות טז, כב)

- כמאמר חז"ל (סוטה לא): "כאן מאהבה כאן מיראה" (סוטה לא). - על-ידי 'תשובה מאהבה', עושה 'חסד' ל'שני אלפים'.

[לשון הגמרא שם (ב'סוטה' לא): "גדול העושה מאהבה, יותר מן העושה מיראה, שזה תלוי לאלף דור, וזה תלוי לאלפים דור. הקא פתיב (שמות כ, ו): "ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי", והתם פתיב (דברים ג, ט): "ולשמרי מצותו לאלף דור".]

"לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא" (שמות כ, ז)

קנא.

(ח"א ט, ג)

על-ידי 'שקר' - מסלק את הקדושי-ברוך-הוא, כמו שכתוב (שמות כ, ז):

"לא תשא את שם ה' לשוא" - פי על-ידי 'שוא' מסלק את הקדושי-ברוך-הוא, פי "דבר שקרים לא יבון לנגד עיניו" (תהלים קא, ז).

אבל על-ידי 'אמת' - הקדושי-ברוך-הוא שוכן עמו, כמו שכתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב ה' לכל קוראיו לכל" וכו'.

המעשה, שהן בחינת 'מעשה המצוות'
שבהם נבראו 'עולם שנה נפש'.

קנג.

(ח"א לח, ז)

זְהִמְתָּ הַנְּחֹשׁ גַּרְם ל"ט קְלָלוֹת, ל"ט
מְלָאכוֹת. וְצָרִיךְ כָּל אָדָם
לְהַמְשִׁיךְ קִדְשַׁת שַׁבָּת, לְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל,
בְּדַאיִתָּא בְּמַכִּילְתָּא (יתרו ב'חדש' ז - על שמות כ,
ח): "זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת" - "זְכֹרְהוּ מֵאָחָד
בְּשַׁבָּת".

וּלְפִי הַקִּדְשָׁה שֶׁמְקַדֵּשׁ יְמֵי הַחֹל - בֵּן
נִדְחָה זְהִמְתָּ הַנְּחֹשׁ, "קֶץ כָּל בָּשָׂר"
(בראשית ו, יג), שֶׁהוּא בְּחִינַת: "רוּחַ סְעָרָה"
(תהלים קמח, ח), וְעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָה ה'דבור'.

קנד.

(ח"ב יז)

צָרִיךְ לְזַהֵר מְאֹד לְהִיזֵת שְׂמִיחָ וְטוֹבֵלֵב
בְּשַׁבָּת, כִּי מַעֲלוֹת וּקְדוּשׁוֹת שַׁבָּת
גְּדוּלָּה וִיקָרָה מְאֹד, כַּמּוּבָא, וּבַפְּרָט
בְּ"רֵאשִׁית-חֲכֵמָה" בְּשַׁעַר הַקִּדְשָׁה בְּתַחֲלָתוֹ,
עֵינֵי-שָׁם.

וְרֵאשִׁי וְנִכּוֹן לְלַמֵּד בְּרֵאשִׁית-חֲכֵמָה
בְּשַׁעַר הַנֶּ"ל, וְלִשׁוֹם לְבוֹ הֵיטֵב עַל
כָּל הַדְּבָרִים הַנֵּאמָרִים שָׁם בְּעֵינֵי קִדְשַׁת
וּמַעֲלוֹת שַׁבָּת-קִדְשִׁי!

כִּי יֵשׁ שָׁם כַּמָּה דְּבָרִים פְּרָטִיִּים יְקָרִים
מְקַדְּשֵׁת וּמַעֲלוֹת שַׁבָּת. כִּי כָּל עֵינֵי
וּמַעֲלָה הַנֵּאמָר שָׁם עַל שַׁבָּת, הוּא דָּבָר
בְּפִנְיֵי-עֲצָמוֹ.

וְהֵבֵן שָׁם הֵיטֵב! - כִּדֵּי שְׂיִתְלֵהֵב לְבוֹ,
לְקַבֵּל שַׁבָּת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָּה
וְעִצּוּמָה פְּרֵאשִׁי.

"זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ" (שמות כ, ח)

קנב.

(ח"א ה, ב)

עַל-יְדֵי הַמְצוֹת שְׁאֵנוּ עוֹשִׂים, יְכוּלִין
אֲנַחְנוּ לִידַע בֵּין קֶדֶם גְּזֵר־דִּין
לְאַחַר גְּזֵר־דִּין, וְלִידַע מַה שְּׁנִגְזַר עַל
הָעוֹלָם וְאִיךְ לְהַתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרָם.

וְדוֹקָא בְּשַׁעֲוֵי הַמְצוֹת בְּשִׂמְחָה גְּדוּלָּה
כְּלִיכָּךְ - עַד שְׁאִין רוּצָה בְּשׁוֹם
שָׂכָר עוֹלָם-הַבָּא, אֲלֵא שְׂיִזְמִין לוֹ הַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא מְצוּה אַחֲרַת בְּשָׂכָר מְצוּה זֹאת,
כַּמֵּאמַר חז"ל (אבות פ"ד מ"ב): "שָׂכָר מְצוּה
מְצוּה".

כִּי הוּא נִהְנֶה מִהַמְצוּה בְּעֲצָמָה, וְהוּא
מְשַׂמַּח כְּלִיכָּךְ בְּעִשְׂיָתָהּ, עַד שְׂמִמָּאֵם
בְּכָל מִין שָׂכָר - וְנִמְצָא שְׁעוֹלָם-הַבָּא שְׁלוֹ
בְּהַמְצוּה בְּעֲצָמָה.

זֶה שְׁנִכְנַס בְּתוֹךְ הַשְּׂמִיחָה - יְכוּל בְּוֹדָאֵי
לִידַע לְפִי עֵינֵי הַשְּׂמִיחָה, אִם הוּא 'קֶדֶם
גְּזֵר־דִּין, אִם הוּא 'לְאַחַר גְּזֵר־דִּין'.

גַּם יְכוּל לִידַע לְפִי קוֹמַת הַמְצוֹת, עַל
אִיזְהוּ חֵלֶק מִהַקּוֹמָה נִגְזַר הַדִּין: אִם אֵין
יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּשִׂמְחָה רֵאשִׁי הַמְצוֹת, הֵינּוּ
'מְצוֹת הַתְּלוּיִים בְּרֵאשִׁי, יָדַע: שְׁהַדִּין נִגְזַר
עַל רֵאשִׁי עוֹלָם שְׁנָה נֶפֶשׁ. וְכֵן בְּשָׂרָה קוֹמַת
הַמְצוֹת.

זֶהוּ שְׁאֵמְרוּ רז"ל בְּשַׁבָּת (מכילתא יתרו
'ב'חדש' ז - על שמות כ, ח): "זְכוֹר אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ": "זְכֹרְהוּ מֵאָחָד בְּשַׁבָּת".

הֵינּוּ: שְׂמִיחַת וְתַעֲנוּג 'עוֹלָם-הַבָּא, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'שַׁבָּת' - יְרֵגִישׁ בְּשִׁשֶּׁת יְמֵי

ועל-ידי-זה ה'יראה' בשלמות, דהינו עם
 'דעת' וכו'.

כי ב'חל' - אפשר שיהיה ה'יראה' עם
 'פסילות' וכו', מחמת ה'שעבוד' שיש
 ב'חל' - כי על-ידי 'שעבוד וגלות' - ה'דעת'
 מבלבל.

אבל ב'שבת' - הוא 'חרות', ואין 'שעבוד'
 וגלות' - אזי ה'דעת' שלם. ועקר
 ה'חרות' - על-ידי ה'תענוג' וה'שמחה' של
 'שבת' וכו'.

והכלל: שצריך לנהג שמחה גדולה
 בשבת-קדש! - ולבלי להראות
 שום עצבות ודאגה כלל! - רק להתענג על
 השם! - ולהרבות ב'תענוגי-שבת' בכל מיני
 תענוג! הן אכילה ושתייה! הן מלבושים!
 כפי מה שיכול! וכו'.

קנה.

(שיחות-הר"ן קנה)

שיד לסימן י"ז [הנ"ל] המתחיל: "צריך
 לזהר מאד להיות בשמחה בשבת"
 וכו'.

כל-זה אמר ב'ליל-שבת-קדש'. ובתחלה
 שאל אותי: "האתה שמח
 בשבת"?

השבתי: "אני, לפעמים נתעורר עלי
 איזה יראה בשבת" (שקורין פרום!)
 - ואמרתי לו בזוהר-לשון: "איך בין אמאל
 פרום!"

והשיב: "לא כך הוא, העקר הוא
 שמחה!"

ואז הוכיח אותי הרבה: "להיות בשמחה
 דיקא בשבת!" - ואז אמר כל הענין

הנדפס (סימן י"ז הנ"ל) מענין מעלת השמחה
 בשבת. ונכלל שם: שגם ה'יראה', עקר
 עלייתה על-ידי ה'שמחה של שבת' דיקא.

הינו: שעקר הוא רק השמחה בשבת. ואז
 דיקא עולה ה'יראה' שהוא בחינת
 מה שקורין 'פרום'.

והאריך הרבה בשיחה הקדושה הזאת,
 והוכיח אותנו ואותי ביותר:
 "להתגבר להיות שמח וטוב לב בשבת,
 ולהרבות ב'תענוגי-שבת'" וכו' (פנדפס שם).

ואמר: "הלא כל הוצאותיו של אדם
 קצובין, חוץ מהוצאות שבתות
 יום טוב!" (ביצה טז).

ואמר: "הלא גם בעלהבית פשוט, הוא
 שמח בשבת בהדגים והזופיץ
 [מלבוש של שבת] שלו!"

ואחר-כך אמר לי: "עתה יהא לך ממה
 להיות במרה-שחורה!" -

פונתו: כי מאחר שהוכיח אותי הרבה
 'להיות בשמחה בשבת', יכול להיות
 שאהיה חסוֹשֶׁלֹם ב'מרה-שחורה' ביותר,
 מזה בעצמו, מחמת שצריך להיות
 בשמחה בשבת, ואיני זוכה לזה!

ובאמת בון מאד למחשבתי בזה - כי תכף
 בעת אמירתו כל הנ"ל, התחיל
 לעלות על מחשבתי דאגות: "איך זוכין
 לשמחה בשבת!"

ובזה שאמר דבוריו הקדושים האלו:
 "עתה יהיה לך" וכו'! - בזה נחם
 וחזק אותי הרבה: "שעל-כל-פנים לא יהיה
 לי מרה-שחורה, מזה בעצמו שאני מחיב
 לשמח בשבת, ופנ"ל!" (עי' שם ע"ד).

"כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְגו', וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (שמות כ, יא)

קנו.

(ח"א נז, ח)

"מִדְּנִים יִשְׁבִּית הַגּוֹרֵל" (משלי יח, יח).
 גֹּרֵל זֶה בְּחִינַת עֲנֵג־שֶׁבֶת,
 בְּחִינַת (דְּנִיאל יב, יג): **"וְתַנּוּחַ וְתַעֲמֹד לְגִרְלָךְ
 לְקֶץ הַיָּמִין"** - שָׂאז יִהְיֶה כָּלֹ שֶׁבֶת.

וְזֶה: "וְתַנּוּחַ" - זֶהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת כ, יא):
"וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי". וְ"גֹרֵל" הַזֶּה
 שֶׁהוּא שֶׁבֶת, מְבַטֵּל **"מִדְּנִים"** (משלי יח, יח),
 וְ"צָרִים" (תְּהִלִּים פ, ט; אִיכָה א, ז), כִּנ"ל.

קנו.

(ח"א סג)

**'בְּרִית' נִקְרָא בְּלִשׁוֹן תַּרְגוּם: 'אִמָּה', וְכַמוֹ
 שְׁמִזְכָּר בְּלִשׁוֹן זֶה בְּגִמְרָא (שֶׁבֶת מֵא.
 קח):** וְהוּא בְּחִינַת: **'אִמָּה בַת שֵׁשֶׁה טַפָּחִים,
 שֶׁה'בְּרִית' כָּלֹל מֵהֶם וְכו'.**

**וְכָל ה'שֵׁשֶׁה טַפָּחִים, כָּלֶם כָּלֹלִים
 וּמִנְחִים ב'בְּרִית' - כִּי ה'שֵׁשֶׁה טַפָּחִים'
 הַנ"ל, הֵם בְּחִינַת: "שֵׁשֶׁת יָמִים שֶׁבָּהֶם עָשָׂה
 ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים
 לט, ו): **"הִנֵּה טַפָּחוֹת נָתַתְּ יָמִי", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 (שְׁמוֹת כ, יא): "שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' וְכו' וַיָּנַח
 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי".****

**הֵינּוּ: שֶׁכָּל ה'שֵׁשֶׁת יָמִים, בְּחִינַת
 ה'שֵׁשֶׁה טַפָּחִים' - הֵנִיחַ כָּלֶם בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא שֶׁבֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'בְּרִית', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שֵׁם לֵא): **"בְּרִית עוֹלָם,
 בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** (שְׁמוֹת לֵא, טז-יז).**

**וְזֶה בְּחִינַת: "בְּרֵאשִׁית" (בְּרֵאשִׁית א, א),
 "בְּרֵא שִׁית" (תְּקוּנֵי־זֶהר לֵא: וְעוֹד) -**

**בְּחִינַת 'שֵׁשֶׁת יָמִים, 'שֵׁשֶׁה טַפָּחִים' הַנ"ל,
 שֶׁכָּלֶם מִנְחִים וְכָלֹלִים ב'בְּרִית'.**

**וְזֶה: "בְּרֵאשִׁית", "בְּרִית א"ש" (שֵׁם יח: -
 הֵינּוּ: 'בְּרִית' שֶׁהוּא כָּלֹל מ'שֵׁשֶׁה
 יָמִים, 'שֵׁשֶׁה טַפָּחִים' וְכו'.**

קנת.

(ח"ב לט)

**ה'שֵׁשֶׁת יָמִים, הֵם ה'הִתְחַלָּה' שֶׁבָּהֶם
 נִבְרָא הַכָּל. וְ'שֶׁבֶת' הוּא ה'סוּף'
 וְה'תְּכֵלִית' וְכו'.**

**וּבְוֹדָאֵי יֵשׁ חֲלוּק בֵּין הַבְּרִיּוֹת - כִּי בְּוֹדָאֵי
 יֵשׁ חֲלוּק בֵּין מַה שֶׁנִּבְרָא קִדְּם וּבֵין
 מַה שֶׁנִּבְרָא בְּשֵׁשִׁי, שֶׁהוּא סְמוּךְ יוֹתֵר לְשֶׁבֶת
 [לְתַכְלִית].**

**וְאִיתָא בְּסִפְרִים (עַל שְׁמוֹת כ, יא; לֵא, יז): "כִּי
 שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם
 וְאֶת הָאָרֶץ" - "שֵׁשֶׁם ה'שֵׁשֶׁת יָמִים' בְּעֶצְמָן
 נִבְרָאוּ" (פְּרִדְס־רְמוּנִים, ד, ז; רַבְנוּבְּחַי שְׁמוֹת כ, יא);
**"וְהֵם בְּסוּד עֲגָלָה' אֵל ה'נִקְדָּה־הַפְּנִימִיּוֹת,
 שֶׁהִיא 'שֶׁבֶת'" (זֶהר וַיִּקְהַל רד), אִךְ אִךְ־עַל־פִּי־
 כִּן יֵשׁ חֲלוּקִים.****

קנט.

(ח"ב מה)

**בְּעֵינַיִן בְּנִי־אָדָם שְׂרוּצִים וּמְכִינִים עֶצְמָן
 כְּמָה פְּעָמִים לְנִסְע ל'צְדִיק־הָאֱמֶת,
 וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָהֶם מְנִיעוֹת, וְנִמְנָעִים.**

**דַּע: כִּי 'שֶׁבֶת' הִיא נִקְדָּה־הַפְּנִימִיּוֹת,
 וּמִמֶּנָּה יוֹנְקִים כָּל ה'שֵׁשֶׁה יָמִים,
 שֶׁהֵם בְּחִינַת: ה'עֲגוּלִים' סְבִיב ה'נִקְדָּה' (זֶהר
 וַיִּקְהַל רד).**

**וְה'קְלָפוֹת' מוֹלִיכִין אֶת ה'רְשָׁעִים' סְבִיב
 ה'נִקְדָּה', בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים יב, ט):**

"סביב רשעים יתהלכו", ואינם מניחים אותם להתקרב לפנים אל הנקדה הפנימית.

וכל זמן שהם עדין בתוך העגולים - עדין יש להם תקנה להתקרב. אפלו פושעי ישראל, כל זמן שלא יצא מן העגולים לגמרי חסושלום, עדין יש לו תקנה להתקרב אל הנקדה הפנימית.

אבל מי שכבר יצא לגמרי חסושלום מן העגולים, כגון משפדים - אזי אי אפשר לו להתקרב כלל.

והצדיק הוא בחינת 'שבת' (זהר משפטים צד: ועוד), בחינת 'הנקדה פנימית' - שפמנו יונקים הכל.

"על פן ברוך ה' את יום השבת ויקדשהו" (שמות כ, יא)

קס

(ח"ב ב, ה)

שילמות הדבור הוא בחינת לשון הקדש וכו', ולשון

הקדש מקשר לשבת, בבחינת (שבת קיג - על ישעיה נח, יג): "ודבר דבר" - "שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חל".

בבחינת (סוטה לח - על במדבר ו): "פה תברכו, בלשון הקדש" - שב לשון הקדש נכלל ברכה וקדשה.

כי הלשון הקדש מקשר לשבת, שנאמר בו ברכה וקדשה, כמו שכתוב (בראשית ב, ג): "ויברך ויקדש".

וכשזכין לבחינת לשון הקדש שמקשר לשבת - אזי

ממשיכין על ידו הקדשה והשמחה של שבת, לששת ימי החל.

כי ימי החל, הם בחינת עצבות. ואפלו המצוות שעושין בימי החל, הם בחינת עצבות - כי מט"ט שלטנותה בימי החל (תקוני זהר לג:), ומט"ט הוא בחינת עבד, בחינת עצבות.

אבל שבת, הוא בחינת בן - ואז ניקח לעלאין ותתאין (זהר נח נט:), ונתעורר שמחה.

ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החל מן העצבות, ונמשך עליהם מנוחה ושמחה (זמירות לשבת וכו').

"כבד את אביך ואת אמך" (שמות כ, יב)

קסא

(ח"א יג, ב)

התגלות התורה בא מ'יחודא דקדשא בריך הוא ושכינתה, כמו שכתוב (משלי א, ח): "שמע בני מוסר אביך וכו', אביך, דא קדשא בריך הוא. ואמך, דא פנסת ישראל" (זהר יתרו פה. פנחס ריג).

קסב

(ח"א כט, ד)

"גוזל אביו ואמו" (משלי כח, כד) - הם המוחין, שהם "אב בחכמה" (מגלה יג.) ו"אם לבונה" (משלי ב, ג).

קסג.

(ח"א עד)

כְּשָׁבָא אֵל בְּחִינַת 'חֻכְמָה' - נִתְקַן ה'נֶפֶשׁ',
וּמַעֲלֵהוּ לְשִׁרְשׁוֹ.

כִּי 'טַפַּת הַזֵּרַע' נִמְשַׁכֶּת מִה'מֶחַ', וְ"מִחָא
חֻכְמָה".

וְכָל הָעֲבוּדוֹת שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לַעֲבֹד הַבוֹרָא
- הוּא רַק שִׁיתְגַּלָּה 'כְּבוֹדוֹ'. וְה'חֻכְמָה'
נִקְרָא 'כְּבוֹד', [וְה'כְּבוֹד' נִתְגַּלָּה עַל־יְדֵי ה'חֻכְמָה'.
מִזְהַרְנִ"ת ז"ל כַּאֲךּוֹן בְּהַתּוֹרָה], כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָאכִי א,
ו): "וְאִם אָב אֲנִי אֵיךְ כְּבוֹדִי". וְ"אָב" נִקְרָא
'חֻכְמָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית מֵא, מֵג) "אֲבִרְךָ",
פִּרְשׁ רַש"י: "אָב בְּחֻכְמָה".

קסד.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשִׂיהַ יב מ'בַּעַל־הַתְּפִלָּה' -
בְּהַפֶּת שֶׁל רְצִיחָה')

וְשָׂאֲלוּ: "מַהוּ קוֹל הַצִּעָקָה הַזֹּאת!" -
וְהַשִּׁיבּוּ לָהֶם: "שֶׁקוֹל הַצִּעָקָה
הַיֵּא: הֵיזֵת שֶׁאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֵת
אִמּוֹ!"

עָנּוּ וְאָמְרוּ: "וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב
וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה, שִׁיְהַרְגֵנוּ אֶת אָבִיו
וְאֵת אִמּוֹ!"

קסה.

(סְפֵר־הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'אֲב־וְאֵם')

[א] מִי שֶׁמִּשְׁתַּוְּקֵק לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־
זֶה מְעוֹרֵר הַשְׁתַּוְּקָנוֹת אֲצֵל אָבִיו וְאִמּוֹ, הֵינּוּ
נִשְׁמֹזְתִּיהֶם, וְבָאִים לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא בָּא עִמָּם, וּמְצַפִּים וּמִשְׁתַּוְּקִים
אֵלָיו (אַרְצ־יִשְׂרָאֵל ח"ב ה).

[ב] מִי שֶׁמְצַעֵר אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה
אֵינּוּ זוֹכֵה לְגִדּוֹל 'זְכָרִים' (בְּנִים קג).

[ג] עַל־יְדֵי 'כְּבוֹד אָב', תִּזְכָּה לְבָנִים זְכָרִים'
(בְּנִים קח).

[ד] כְּשֶׁאָדָם לּוֹבֵשׁ לְבוּשׁ שֶׁל אָבִיו, עַל־יְדֵי־
זֶה בְּנִקְל לֹו לִילָךְ בְּמִדּוֹתָיו שֶׁל אָבִיו (בְּגִדִים
ח"ב ו).

[ה] כְּשֶׁנּוֹפֵל לָךְ 'גְּדִלוֹת', תִּצְוֶה לְפָנֶיךָ דְמוֹת
אָבִיךָ (גְּאוּוָה לב).

[ו] כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד עַד שְׁנַת־יָעַע, בְּזֶה מְמַתִּיק
דִּינָים וּמְעוֹרֵר רַחֲמִים, גַּם עַל־יְדֵי־זֶה מְעוֹרֵר
רַחֲמִים אֲצֵל אָבִיו בְּקִבְרָה (הַמְתַּקְת־דִּין ח"ב ט; לְמוֹד
ח"ב יג).

[ז] לְבַטֵּל הַרְהוּרֵי זְנוּת, יִצְוֶה דְמוֹת אָבִיו
(הַרְהוּרִים ח"ב כג).

[ח] כְּשֶׁתִּצְוֶה לְפָנֶיךָ צוֹרֵת אָבִיךָ וְאִמְךָ,
תִּבּוֹא לְזִכְרָה (זְכִירָה ה).

[ט] בְּרִיאוֹת הַגּוֹף וְחַיֵּיו וְטַבְעוֹ שֶׁל אָדָם,
הַכֹּל הוֹלֵךְ לְפִי טַבַּע וְחַיֵּי וּבְרִיאוֹת אָבִיו
וְאִמּוֹ (טַבַּע ח"ב א).

[י] הַשׁוֹחֵט שֶׁהוּא מְקִים 'כְּבוֹד אָב',
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְשַׁמְרוֹ שֶׁלֹא לְהֶאֱכִיל
'טְרֵפוֹת', וְהוּא־תִּדְוֵן לְהַפְדָּה (שׁוֹחֵט ח"ב ב).

קסו.

(אֲבִנֵי־הַבְּרִזָּל, שִׁיחוֹת־וְסְפוּרִים מִמִּזְהַרְנִ"ת ז"ל נז)

בְּעֵת שֶׁהָיָה מִזְהַרְנִ"ת ז"ל יְתוֹם אַחֲרֵי אִמּוֹ,
שָׂאֵל אֶת רַבֵּנוּ ז"ל: "בְּמָה יוֹכֵל
לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְאִמּוֹ?"

וְהַשִּׁיב לּוֹ: "דוּ זֶאֱלָסְט מֵאֲכֹן "אֲשֶׁר
יִצֵּר" עֲרִנְסֵט! [תְּבַרְךָ "אֲשֶׁר יִצֵּר"
בְּרַצִּינּוֹת]. וְכוּן לְמַחֲשַׁבְתּוֹ: שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת
"בְּרַכַּת אֲשֶׁר יִצֵּר".

"לא תרצח" (שמות כ, יג)

קסז.

(ח"ב יח)

סַכְנָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת מְפָרָסָם וּלְהִנְהִיג
הָעוֹלָם! - לָא מְבַעֲיָא פְּשָׁאיִנוּ רָאוּי
כָּלֵל וְלוֹבֵשׁ טְלִית שְׂאִינוּ שְׁלוֹ, רַק אֶפְלוּ
עוֹבְדֵי־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, גְּדוֹלֵי־הַדּוֹר, יֵשׁ עֲלֵיהֶם
סַכְנֹת נוֹרָאוֹת בְּהִנְהַגְת־הָעוֹלָם.

כִּי 'אִישׁ פְּשׁוּט' - רְחוּק מְאֹד שִׁיעֵבֵר עַל
'רְצִיחָה', אֶפְלוּ אִם אֵינוּ אִישׁ כָּשֶׁר, כִּי
אֵין לוֹ תְּאוּה לְזָה.

וְאֶפְלוּ כְּשִׁמְנִיעַ חֲסִי־וְשְׁלוֹם לְתְּאוּה כּוֹז
רְחֻמָּנָא־לְצֻלָן - אֵינוּ בָּא לְיָדוּ,
וְיֵשׁ לוֹ כְּמָה מְנִיעוֹת לְזָה.

וְאֶפְלוּ אִם יַעֲבֵר - לָא יַעֲבֵר כִּי־אִם
לְעֵתִים רְחוּקוֹת, וְקָרוֹב שְׁלֵא
יַעֲבֵר רַק פְּעַם־אַחַת כָּל יָמָיו.

אָבֵל בְּהִנְהַגַּת הָעוֹלָם וּב'חֲדוּשִׁין־
דְּאוּרֵיתָא' שְׁמַחְדָּשִׁין - יְכוּלִים לְעֵבֵר
מִמֶּשׁ "גָּנֵב, וְנָאֵה, וְרָצַח" (ירמיה ז, ט; הושע ד,
ב), בְּכָל־פְּעַם, בְּכָל רַגְעוֹ, רְחֻמָּנָא־לְצֻלָן.

קסח.

(ספורי־מעשיות, מעשה יב מ'בעל־תפלה')

וַיְהִי הַיּוֹם! וְהָיָה 'רוּח־סְעָרָה' גְּדוֹלָה
בְּעוֹלָם. וְהָרוּח־סְעָרָה' הַזֶּה,
בְּלִבֵּל אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְהָפַךְ מַיִם לְיַבֶּשֶׁה,
וּמַיַּבֶּשֶׁה לַיָּם. וּמִמְדָּבָר יָשׁוּב, וּמִיַּשׁוּב מְדָבָר,
וְהָפַךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ וְכוּ'.

וְאַחֵר הָרַעַשׁ וְהַבְּלָבּוּל שֶׁנִּתְּבַלְּבוּ כָּל
הָעוֹלָם - יֵשְׁבוּ עֲצָמָן בְּגִי־הָעוֹלָם
לַעֲשׂוֹת לָהֶם 'מְלָךְ'. וְחָקְרוּ: "מִי רָאוּי
לַעֲשׂוֹתוֹ מְלָךְ עֲלֵיהֶם!"

וְחָקְרוּ וְאָמְרוּ. "בְּאִשֶּׁר שְׁעָקֵר הוּא
ה'תַּכְלִית', עַל־כֵּן מִי שֶׁהוּא
מִשְׁתַּדֵּל בְּיִתְרָה בְּה'תַּכְלִית', הוּא רָאוּי לְהִיּוֹת
מְלָךְ!" - וְהִתְחִילוּ לְחָקֵר: "מָהוּ ה'תַּכְלִית'!
- וְהָיָה בִּינֵיהֶם 'כְּתוּבָת כְּתוּבָת'!

כֵּת אַחַת אָמְרוּ: "שְׁעָקֵר הַתַּכְלִית הוּא
'כְּבוֹד' וְכוּ'!

כֵּת אַחֶרֶת אָמְרוּ: "שְׂאִין ה'כְּבוֹד' עָקֵר
הַתַּכְלִית!" - וְחָקְרוּ: "שְׁעָקֵר הַתַּכְלִית
הוּא 'רְצִיחָה'!" - כִּי אָנוּ רוֹאִים: שְׁכָל
הַדְּבָרִים נִכְלִים וְנִפְסָדִים, וְכָל מָה שִׁישׁ
בְּעוֹלָם, עֲשׂוּבִים וְצִמְחִים וּבְנֵי־אָדָם וְכָל מָה
שִׁישׁ בְּעוֹלָם, הַכֹּל צָרִיךְ לָבוֹא לְכִלְיוֹן
וְהַפְּסָד.

נִמְצָא: שֶׁתַּכְלִית הַכֹּל הוּא הַכְּלִיּוֹן
וְהַהֶפְסָד! - עַל־כֵּן: ה'רוֹצֵחַ' שֶׁהוּא
הוֹרֵג וּמְכַלֵּה בְנֵי־אָדָם, נִמְצָא שֶׁהוּא מְרַבֵּה
לְהַבִּיא אֶת הָעוֹלָם אֶל ה'תַּכְלִית', עַל־כֵּן
נִסְכַּם בִּינֵיהֶם: "שֶׁהַתַּכְלִית הוּא רְצִיחָה".

וּבִקְשׁוּ אֵיזָה אִישׁ, שִׁיְהִיָּה רוֹצֵחַ וְכַעֲסָן
וּבַעֲלִיקְנָאָה בְּיִתְרָה, כִּי אִישׁ כְּזָה
הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתַּכְלִית (לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוּכָה),
וְהוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מְלָךְ!

וְהִלְכוּ לְבַקֵּשׁ, וְשָׁמְעוּ קוֹל צְעָקָה. וְשָׁאֲלוּ:
"מָהוּ קוֹל הַצְּעָקָה הַזֹּאת!" -
וְהִשִּׁיבוּ לָהֶם: "שְׁקוֹל הַצְּעָקָה הַיָּא: הִיּוֹת
שֶׁאַחַד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ!"

עָנּוּ וְאָמְרוּ: "זָכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר־לֵב
וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה, שִׁיְהָרַג אֶת אָבִיו
וְאֶת אִמּוֹ! - הָאִישׁ הַזֶּה הִשִּׁיג אֶת
הַתַּכְלִית!"

וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם, וּקְבָלוּ אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם
לְמִלְכָּה. וּבִקְשׁוּ לָהֶם אֶרֶץ גְּזֻרְמַת

לְרִצְיָחָהּ, וּבָחֲרוּ לָהֶם בְּמִקּוֹם הָרִים וּגְבְעוֹת שֶׁהוּא מְקוֹם הַרוֹצְחִים, וְהִלְכוּ לְשָׁם וַיָּשְׁבוּ שָׁם עִם מַלְכָּם וְכוּ'.

אַחֲרֵי־כֵן הִלְכוּ יוֹתֵר [אֲנָשֵׁי הַיְבֻעֵל-תְּפִלְהָ], וּבָאוּ לְמַדִּינָה אַחַת, וְשָׂאוּ: "מִי הַמֶּלֶךְ שְׁלָכֶם"?!
הַשִּׁיבוּ: "שֶׁהֵם בָּחֲרוּ לָהֶם: שְׂרָצִיחָה הוּא הַתְּכֵלִית, וְקָבְלוּ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ רוֹצֵחַ אֶחָד!

אַחֲרֵי־כֵן מֵצֵאוּ: אִשָּׁה אַחַת, שֶׁהִיְתָה יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ יָם שֶׁל דָּם! - וְקָבְלוּ אוֹתָהּ לְמֶלֶךְ, מִחֲמַת שָׂרְאוּ: "שֶׁהִיא בּוֹדֵאֵי רוֹצֵחַ גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד - מֵאַחַר שִׁישׁוּשְׁבַת בְּתוֹךְ יָם שֶׁל דָּם!"

וּבִקְשׁוּ גַם-כֵּן: "לְהַתְּרָאוֹת פָּנִים עִמָּה!" - וְהִלְכוּ וְקָבְלוּ רִשׁוֹת, וְנִכְנְסוּ אֵלֶיהָ. וְהִיא הִיְתָה הַמֶּלְכָּה הַגְּזֵל [שֶׁל הַמֶּלֶךְ], שֶׁהִיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד, וּמַהֲדַמְעוֹת שְׁלָה נַעֲשָׂה הַיָּם שֶׁל דָּם.

וְהַפִּירוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה שִׁמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד בּוֹדֵאֵי. וְעַדִּין הָיוּ בּוֹכִים: "עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים מִן הַמֶּלֶךְ עַדִּין" וְכוּ'!

וְהִיא הִיְתָה הַמֶּלְכָּה הַגְּזֵל [שֶׁל הַמֶּלֶךְ], שֶׁהִיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד, וּמַהֲדַמְעוֹת שְׁלָה נַעֲשָׂה הַיָּם שֶׁל דָּם.

וְהַפִּירוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה שִׁמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד בּוֹדֵאֵי. וְעַדִּין הָיוּ בּוֹכִים: "עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים מִן הַמֶּלֶךְ עַדִּין" וְכוּ'!

"לא תנאף" (שמות כ, יג)

קסט.

(ח"ב לב - נאמר בשבת פרשת יתרו תקס"ט)

כָּל-אֶחָד כְּפִי קִדְשָׁתוֹ וְטַהֲרָתוֹ, כִּן יֵשׁ לוֹ בַּחֲנִינֵת 'מְשִׁיחַ', וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר מְאֹד שֶׁלֹּא יִתְקַלְקַל בַּחֲנִינֵת 'מְשִׁיחַ' שְׁלוֹ. וְעַקֵּר הַדָּבָר שֶׁבוֹ תְלוּי בַּחֲנִינֵת 'מְשִׁיחַ' -

הוא 'שְׁמִירָה מְנַאוֹף'.

כִּי 'מְשִׁיחַ' הוּא בַּחֲנִינֵת 'הַטָּם', בְּבַחֲנִינֵת (איכה ד, כ): "רוּחַ אִפְּיֵנוּ מְשִׁיחַ ה'",

וְנַאוֹף' תְלוּי ב'הַטָּם', כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת כ, יג): "לֹא תִנְאָף", וְאִתָּא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְרַבְרָבָה י, ב): "לֹא תִהְנֶה אִף".

וְצָרִיךְ לְשָׁמֵר עֲצֻמוֹ מְאֹד, אֲפִלוּ מִרִיחַ-נַאוֹף' - כִּי הוּא פּוֹגֵם בַּחֲנִינֵת 'מְשִׁיחַ' שְׁלוֹ' שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת 'הַטָּם' פִּנְ"ל.

[שִׁיחוֹת-הַר"ן קפד: אָמַר: "כִּי בַה'הַטָּם' יְכוּלִים לְהַפִּיר ה'נַאוֹף"].

עֲנִינֵי 'אֶסוּר-עֲרִיזוֹת', 'אֲשֵׁת-אִישׁ', 'תְּאוֹת-נַאוֹף', וְהַרְהוּרִים, וְתַקּוּנָם - נִמְצְאוּ בְּאֲרִיכוֹת בְּפָרֶשֶׁת 'אַחֲרֵי-מוֹת' -

"לא תגנב" (שמות כ, יג)

קע.

(ספר-הַמִּדּוֹת, עֲנִינֵי 'גְּנֵבָה')

[א] מִי שֶׁלֹּא חָס עַל מְמוֹן חֲבֵרוֹ, בִּידוּעַ שֶׁהוּא גֵּנֵב (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה ה).

[ב] מִי שֶׁנּוֹטֵל חֵלֶק מִגְּנֵבָה, לְסוּף שִׁיתְּגַלֶּה הַדָּבָר (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה יא).

[ג] עִיר שִׁישׁ בָּהּ גְּנָבִים, בִּידוּעַ שֶׁהֵרֵב אוֹהֵב שָׂחַד (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה יב).

[ד] מִתֵּר לְגֵנֵב דַּעַת הַבְּרִיּוֹת, כְּדֵי לְהַצִּיל נַפְשׁ מִיִּשְׂרָאֵל (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה יד).

[ה] עַל-יְדֵי 'גְּנֵבַת-דַּעַת', בָּא חֲסִיּוֹשְׁלוֹם 'חֵלִי הָרָאָה וְחִזָּה' (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה ח"ב א).

[ו] עַל-יְדֵי 'גְּנֵבַת-דַּעַת', בָּא לִיְדֵי 'הַרְהוּרֵי-זְנוּת' עִם 'גְּזִיחַ' (גְּנֵבָה-וּגְזֵלָה ח"ב ב; הַרְהוּרִים ח"ב כ).

[ז] על-ידי גְּנֵבָה, מַפְסִיד אֶת הַדַּעַת' (גְּנֵבָה- וְגִזְלָה ח"ב ג; דַּעַת ח"ב טז).

[ח] ה'גְּנֵבָה' מִזִּיק לְעֵינַיִם' (גְּנֵבָה-וְגִזְלָה ח"ב ד; רֵאִיָּה ח"ב יד).

[ט] מִי שֵׁישׁ לוֹ ה'הֲרַהוּרֵי-נָשִׁים', בְּטוֹלָם: עַל-יְדֵי שְׂלָא יִגְנַב דַּעַת-הַבְּרִיּוֹת' (הֲרַהוּרִים ט).

[י] עַל-יְדֵי גְּנֵבָה, ה'מִשְׁקוֹת' מִתְקַלְקְלוּ (מִשְׁקָה א).

"לא תחמד בית רעה, לא תחמד אשת רעה"
(שמות כ, יד)

קעא

(ח"א כג, ד-בסוף)

עֲשֶׂר־תְּהִדְבְּרוֹת' הֵם ב'קְרִיאַת-שְׁמַע'. וְדַבּוּר "לֹא תַחְמַד"

(שְׁמוֹת כ, יד), בְּנֶגֶד (דְּבָרִים ו, ט) "וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת" (ירוּשְׁלָמִי בְרָכוֹת פ"א). בִּי עַל-יְדֵי מְזוֹזָה, נִתְבַטַּל הַחֲמִדַת הַמְמוֹן' (עֵינן בְּפָנִים).

עֲתָה בּוֹא וְרֵאֵה נִפְלְאוֹת-הַשֵּׁם, בִּי מִבְּאֵר ב'ירוּשְׁלָמִי פָאָה' (פ"א - וּב'בְּרֵאשִׁית-רַבָּה לַה, ג): "אֲרִטְבֵּן שְׂלַח לְרַבִּי חַד מְרַגְלִיתָא טְבָא, שְׂלַח לִיָּה רַבִּי חַדָּא מְזוֹזָה".

וְלִכְאוּרָה הוּא פְּלֵא: מַדּוּעַ שְׂלַח לוֹ מְזוֹזָה' דִּיקָא, וְלֹא מְצוּה אַחֲרָת!?

אֲדָּ עַל-פִּי הַנ"ל מִבְּאֵר הַיֵּטֵב: בִּי מְזוֹזָה' דִּיקָא מִבְּטַל הַחֲמִדַת-הַמְמוֹן, וְעַל-כֵּן שְׂלַח לוֹ מְזוֹזָה' דִּיקָא.

בִּי 'אֲרִטְבֵּן' שְׂלַח לוֹ מְרַגְלִיתָא טְבָא, הֵינּוּ עֲשִׂירוֹת וּמְמוֹן, בִּי הִיָּה שְׁוֵה מְמוֹן הַרְבֵּה, וְעָשָׂה עַקֵּר הַחֲשִׁיבוֹת מְצָה. עַל-כֵּן

שְׂלַח לוֹ רַבִּי בְּנֶגֶד זֶה, מְזוֹזָה' דִּיקָא - בִּי מְזוֹזָה' מִבְּטַל הַחֲמִדַת הַעֲשִׂירוֹת'.

קעב

(ח"א ס, ג)

מִי שֵׁאִין לוֹ יְרָאָה, וְאִינוּ נִשְׁמָר מִבְּחִינַת "הַבֵּל הַיְפִי" (מִשְׁלֵי לֹא, ל) - עַל-יְדֵי-זֶה בָּא לְעֵנִיּוֹת, בְּמֹו שְׂפָתוֹב (שָׁם ו, כה"כ): "אֵל תַּחְמַד יַפְיָה בְּלִבְבָּךְ, בִּי בְּעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כִּפֹּר לָחֵם".

בִּי עֲשִׂירוֹת' וְהַבֵּל הַיְפִי' הֵם שְׁנֵי הַפְּכִים, בִּי עֲשִׂירוֹת' הוּא מ'אַרְיִכוֹת-הַנְּשִׁימָה, וְיִפִּי' הוּא מ'הַפְּסָק-הַנְּשִׁימָה' וְכו'.

קעג

(ח"א סט)

דַּע: שְׁהַגְזֵל אֶת חֲבֵרוֹ מְמוֹן, בְּזָה הוּא גִזְל מִמֶּנּוּ בָּנִים. הֵינּוּ: שְׁהַגְזֵלְךָ נוֹטֵל מִהַנְּגֵזֵל בָּנִים.

בִּי עַקֵּר הַמְמוֹן שֶׁל הָאָדָם בָּא לוֹ עַל-יְדֵי בְּתִזּוּגוֹ, בִּי עַל-יְדֵי 'אוֹר נִפְשָׁה', מְצָה בָּא לוֹ הַמְמוֹן.

עַל-כֵּן הוּא גִזְל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ נֶפֶשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו, שְׁהֵם תְּלוּיִים וְגִדְלִים וְיוֹנְקִים מֵאוֹר הַזֶּה (עֵינן בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת).

זֶה סוּד שְׁאֲמָרוֹ רַז"ל (בְּבֵא-קָמָא קִיט): "הַגְזֵל אֶת חֲבֵרוֹ, כְּאִלּוּ גִזְל מִמֶּנּוּ נֶפֶשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו".

וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי-זֶה שְׁגִזְל אֶת חֲבֵרוֹ, הוּא בָּא ל'הֲרַהוּרִים' - בִּי בּוֹדָאִי הוּא מִתְדַבֵּק וְנִכְסֵף לְאִשְׁתַּת חֲבֵרוֹ שְׁגִזְלוֹ, עַל-יְדֵי הַמְמוֹן שְׁנֵטֵל מִמֶּנּוּ, שֶׁהוּא 'אוֹר נִפְשָׁה'.

וְכֵן הִיא מְהַרְהֵרַת אַחֲרָיו, עַל-יְדֵי שְׁמִשְׁדָּ אוֹתָהּ אֵלָיו, עַל-יְדֵי שְׁמִשְׁדָּ לְעַצְמוֹ 'אוֹר נִפְשָׁה'.

מ'פעם' ו'נאווה', ומ'הסרון-אמונה' הפאה על-ידי 'פעם' ו'נאווה'.

"ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" (שמות ב, יז)

קעה.

(ח"א לח, ה)

בשמעלה ה'דבור' לשדשו, הינו ל'גבורות', ומתחיל לדבר בינו לבין קונו בשלהבת הגבורות, 'דברי-אמת' שבלבו, בהתעוררות בתשובה, ורואה פחיתותיו ונגדלת הבורא וכו' - אזי נכנס בו בוששה גדולה על גדל פשעיו, פנגד רב ושלטי עקרא ושרשא דכל עלמין.

וה'בוששה' הזאת, הוא בחינת 'אור-התפלין' שנתגלה על פניו במצחו וכו', כמו שאמרו (ברכות ו. על דברים כח, ז): "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליה ויראו ממך", "אלו תפלין".

כי ה'יראה' הוא ה'בוששה', כמו שאמרו (נדרים כ - על שמות כ, יז): "יראת ה' על פניכם", "זה הבוששה" - שהיא על הפנים, הינו בחינת 'תפלין'.

וזה שאמרו (ברכות יא. ועוד): "תפלין נקראין פאר". ו'פאר' הוא 'כלליות הגונין'. וזה שאנו רואים: כשאדם מתבייש, נעשה כפה גונין וכו'.

ובזה יכולים אנו להבין: אם יש לאדם יראת-שמים, הינו 'בוששה', לאחר תקון החטא - כשאנו מסתפלין על פניו, ונופל עלינו יראה ובוששה! - הינו: שנמשך עלינו דעת בגדלת הבורא יתברך-שמו.

גם יוכל ה'גזלן' לפעמים לגזל מחברו, אפלו ה'בת-זוג' של ה'גזלן'. והכל לפי תקף וחזק תאותו וחשקו והתגברותו על ממון חברו בהרהור ובמעשה, עד שאפשר שיתגבר ויקח גם בת-זוג של חברו הנגזל.

כי מאחר שהתגבר וגזל ממון חברו, שהוא 'אור נפש' בת-זוגו - על-כן לפעמים נמשכת היא בעצמה גם-כן אחר הממון שגזל זה הגזלן מבעלה.

ועל-כן לפעמים הגזלן גוזל גם אשת חברו, על-ידי הממון שגזל ממנו בידים, או על-ידי חמדה.

כי דע: כי גם על-ידי 'חמדה ותאוה והשתוקקות' שיש לו לממון חברו, גם על-ידי-זה יוכל לגזלו - כי המחשבה יש לה תקף גדול, כמבאר במקום אחר (לקוטי מוהר"ן ח"א קצג).

ועל-כן יוכל להיות שיהיה להאדם ממון גזלה, אף שלא גזל כלום בידים.

וזהו האסור הלאו החמור שב'עשרת-הדברות': "לא תחמד" (שמות כ, יד) -

כי ה'חמדה' בעצמה, הוא אסור חמור מאד רחמנא-לצלן, כי יש פח בה'חמדה', לגזל ממנו ממונו, ונפש בניו ובנותיו כנ"ל.

ועל-כן יש אסור אפלו ב'מחשבה' לשלח יד בפקדון - כמו ששנינו ב'בבא-מציעא' (מג): "החושב לשלח יד בפקדון". כי הפלגתא היא רק אם חיב על-זה כמו השולח יד ממש, אבל 'אסור', יש בודאי לכלי עלמא, כנ"ל.

קעד.

(ספר-המדות, אמונה ח"ב י; ממון ח"ב יז)

מי ששומר את-עצמו מלעבר על "לא תחמד" (שמות כ, יד) - על-ידי-זה נצול

שְׁמַתְחִילִין מֵרְאָה פָּנָיו לְהַשְׁתַּנּוֹת לְכַמּוֹה
גִּזְנִין, כְּדֶרֶךְ הַמִּתְבַּיֵּשִׁין מִמָּשׁ בְּלִי שׁוּם שְׁנוּי.

וּבְכָר נִתְבָּאָר: מְגֹדֵל הַבּוֹשָׁה וְהִירָאָה
שֶׁהִיָּתָה מְנַחַת עַל פָּנָיו תָּמִיד, אֲשֶׁר
לֹא נִרְאָה כְּזֹאת.

וְהֶרְבֵּה־הַקְּדוֹשׁ מוֹרְנוּ הָרַב רַבִּי נַחֲוִים ז"ל
מִטְשַׁעֲרֵנָּא בֵּיל, רָאָה אוֹתוֹ
בִּימֵי נַעֲוָרָיו בְּקַהֲלַת 'מַעֲדוֹעַדְוֹקָע',
וְנִתְבַּהֵל מֵעַצֵּם הִירָאָה שֶׁהָיָה עַל פָּנָיו אִזִּי;
וְאָמַר: שְׁמָה שְׁנֵאמָר (שְׁמוֹת כ, יז): "לְמַעַן
תִּהְיֶה יְרָאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" -
זֶה רוֹאִין בְּחוּשׁ אֲפָלוֹ.

קעט.

(שיחות-הר"ן ריז)

בְּאֵמֶת עֵקֶר הַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט שֶׁל פְּסוּקִים
אֵלוֹ הַמְּזַהֲרִים לְדַעַת אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ,
כְּגוֹן (דְּבָרִים ד, לט): "וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת"
וְכוּ" - עֵקֶר הָאֲזָהָרָה זֹו הִיא בְּפִשְׁטוּת:
לְדַעַת וְלִזְכֹּר אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד בְּכָל־עֵת,
וְאֵל יִשְׂבַּח אוֹתוֹ.

כְּמוֹ לְמַשָּׁל: שְׁדֶרֶךְ הַמְּלָכִים וְהָאֲדוֹנִים
שְׁמֻזְהִירִין אֶת עַבְדֵיהֶם שְׂיַדְעוּ שִׁישׁ
עֲלֵיהֶם מוֹשֵׁל, וּבְפָרֵט אֲנָשֵׁי חֵיל שֶׁל
הַמְּלָכִים, שְׁמִלְמָדִין אוֹתָם שְׂיַדְעוּ מִי הַמְּלֹךְ
וְהַקִּיסָר שְׁלָהֶם, "לְמַעַן תִּהְיֶה יְרָאתוֹ עַל
פְּנֵיהֶם" (שְׁמוֹת כ, יז), וַיַּעֲבְדוּ עַבְדֻתָם
בְּשִׁלְמוֹת.

וְכֵן הֶרְגִּילוֹת לֹאמֵר לְהַעֲבֹד: 'דַּע שִׁישׁ
עֲלֶיךָ אֲדוֹן וּמוֹשֵׁל, שֶׁהַכּוֹנֵנָה: שִׁיקָח
זֹאת בְּדַעַתוֹ בְּכָל עֵת וְאֵל יִשְׂבַּח לְבַל יַעֲשֶׂה
שׁוּם דָּבָר נֶגֶד רְצוֹנוֹ. כְּמוֹ כֵן לְהַבְדִּיל
בְּמַלְכוּת־אֲדִשְׁמִיא' וְכוּ'.

קעו.

(ח"א ריט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (שְׁמוֹת יט, ו): "וְאֵתֶם
תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכַת כַּהֲנִים וְגוֹי
קְדוֹשׁ".

קעז.

(ח"ב עב)

עֵקֶר הַבּוֹשָׁה נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי הַמְּנַהִיג',
בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', שְׁמִמְשִׁיךְ בְּאוּרֵי
הַתּוֹרָה לְכָל אֶחָד.

כְּמוֹ שֶׁבִשְׁעַת 'מִתַּן־תּוֹרָה', שֶׁהַמְּשִׁיךְ
מֹשֶׁה הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, נֹאמֵר שֶׁם
(שְׁמוֹת כ, יז): "וְלִבְעֵבוֹר תִּהְיֶה יְרָאתוֹ עַל
פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (נְדָרִים
כ): "זֶה הַבּוֹשָׁה". דְּהִינּוּ: שִׁיְהִיָּה לָהֶם 'בּוֹשָׁה'
לְבַלִּי לַעֲשׂוֹת חֵטָא וְעוֹזֵן חֶסֶד־שְׁלוֹם.

וְגַם אֲפָלוֹ "לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ" לְבַלִּי
לַעֲשׂוֹת עֲבֵרָה - צָרִיךְ גַּם־כֵּן 'יְרָאָה'
'בּוֹשָׁה'!

כִּי אֲפָלוֹ כְּשֶׁעוֹשִׁין מִצְוָה צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לוֹ
גַּם־כֵּן בּוֹשָׁה גְדוּלָּה! - כִּי אֵיךְ בָּאִים
לְחַטֵּף הַתְּפִלִּין 'כְּתָרֵי דְמַלְכָּא', וְלַהֲנִיחֵם
כְּתָאֵם עַל הָרֹאשׁ.

וְזֹאת־הַבּוֹשָׁה, נִמְשַׁכֶּת עַל־יְדֵי 'בְּאוּרֵי־
הַתּוֹרָה' עַל־יְדֵי
הַמְּנַהִיג', כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּשַׁעַת מִתַּן־תּוֹרָה.

קעח.

(שיחות-הר"ן קסח)

גַּם סֵפֶר: מְגֹדֵל הַבּוֹשָׁה שֶׁהָיָה לוֹ, שֶׁהָיָה
מִתְבַּיֵּשׁ מִהַשֵּׁם־יִתְבַּרֵךְ, וְהָיָה מְרַגֵּשׁ
מִמָּשׁ הַבּוֹשָׁה עַל 'פָּנָיו'. וְהָיָה מְרַגֵּשׁ כְּמוֹ
מִי שֶׁמִּתְבַּיֵּשׁ מִחֲבָרוֹ מְאֹד, כִּי הָיָה מְרַגֵּשׁ

"ויעמד העם מרחק, ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים" (שמות כ, יח)

ו'מניעה', הוא בחינת "ענן וערפל" (דברים ד, יא).

וזוה פרוש הפסוק (שמות כ, יז): "ויעמד העם מרחק" - כי כשרואין ה'ערפל' הינו ה'מניעה', עומדין מרחק.
"ומשה" - בחינות דעת כל ישראל'.

"נגש אל הערפל אשר שם האלקים" - הינו: אל ה'מניעה', שפה בעצמה נסתר השם-יתברך.

"מזבח אדמה תעשה לי" (שמות כ, כא)

קפג.

(ח"א יז, ו)

"בכתב ישראל לא יכתבו, ואל אדמת ישראל לא יבאו" (יחזקאל יג, ט).
הינו: כשאין בחינת "כתב ישראל", שעל-ידו נעשין 'גרים' - על-ידי-זה: "ואל אדמת ישראל לא יבאו".

הינו: שאין זוכים ל'שלמות-המזבח', שנקרא: "מזבח אדמה" (שמות כ, כא), ש'שלמותו על-ידי 'גרים'. (עיין בפנים).

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי, אבוא אליך וברכתיך" (שמות כ, כא)

קפד.

(ח"ב א, ה)

'ממון' נקרא 'שם', כמו שכתוב (שמות כ, כא): "בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך", בחינת (משלי י, כב): "ברכת ה' היא תעשיר".

קפ.

(שיר-נעים' של רבנו ז"ל, בתחלת הספר)

משה עלה למרום וענן לבושו. נמצא המחיב דבר עמו בכל פעם, ופרש מן האשה.

קפא.

(ח"א ג)

התקון שיוכל לשמע נגינה מכל אדם, הוא על-ידי: שילמד בלילה, תורה שבעל-פה, הינו 'גמרא' שהיא בחינת 'לילה'.

בדאיתא במדרש (מדרש-תהלים יט):
"כשהיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה" (שמות כד, יח; לד, כח; דברים ט, ט), כשהיה לומד תורה-שבכתב היה יודע שהוא יום, וכש'למד תורה שבעל-פה' היה יודע שהוא לילה".

קפב.

(ח"א קטו)

מי שהולך בגשמיות כל ימיו, ואחר-כך נתלהב ורוצה לילך בדרכי השם-יתברך - אזי מדת-הדין מקטרג עליו, ואינו מניח אותו להתקרב להשם-יתברך, ומזמין לו 'מניעה'.

והשם-יתברך "חפץ חסד הוא" (מכה ז, יח) - ומסתיר עצמו כביכול בה'מניעה' הזאת. והכסיל כשרואה ה'מניעות', חוזר לאחוריו.

אבל 'בר-דעת', מקרב עצמו אז דיקא להשם-יתברך - כי מסתכל ומוצא בה'מניעה' בעצמה את הבורא יתברך.

וְזָהוּ בְּחִינַת הָאֲזָהָרָה שֶׁהַזְהִיר לְפָנֵינוּ

בְּחִינַת 'הַסֵּד' (מְכִילְתָּא יִתְרוֹ, בְּחֻדְשׁ יָא - עַל

שְׁמוֹת כ, כב): "שְׁלֹא יִפְסִיעוּ פְּסִיעָה גְּסָה".

עַל־יְדֵי־זָה גּוֹרְמִים: שֶׁהַדִּין שֶׁלְמַעַלָּה

חֲסִדוֹשְׁלוֹם, אֵינוֹ בְּמַתִּינּוֹת.

וְכֵן לְהַפְּדוֹ: כְּשֶׁמְדַקְדְּקִים בְּחֻסְדָּם שְׁלֹא

יִצְמִיחַ רָעָה - עַל־יְדֵי־זָה הַדִּין

בְּמַתִּינּוֹת.

"וְלֹא תַעֲלֶה בְּמַעַלְתָּ עַל מְזֻבְחִי, אֲשֶׁר

לֹא תַגְלֶה עֲרוֹתֶךָ עָלָיו" (שְׁמוֹת כ, כב)

"שְׁלֹא יִלְךְ פְּסִיעָה גְּסָה" (מְכִילְתָּא יִתְרוֹ, בְּחֻדְשׁ יָא)

קפה.

(סֵפֶר הַמִּדּוֹת, הַמִּתְקַת־דִּין ח"ב ז; צְדָקָה ח"ב ז)

אֵלּוּ גּוֹמְלֵי־חֻסְדִּים הָעוֹשִׂים חֻסֵּד,

וְלִפְעָמִים גּוֹרְמִים עִם הַחֻסֵּד לְרָעָה,

וְעוֹשִׂים עֵצְמוֹן כְּאֵלּוּ אֵינָם רוֹאִים הָרָעָה,

הַצּוֹמַחַת מִחֻסְדָּם.

לקוטי תפלות

פרשת יתרו

מפתח התפלות

[א-ב] "עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים". [ג] "וְאַתָּה תִּתְּזֶה". [ד] "אֲנִשִּׁי חַיִּל". [ה-ו] "שִׁנְאַי בָּצַע". [ז-ח-ט] "וְהֵייתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים". [י] "מִשָּׁה הוֹסִיף יוֹם אֶחָד מִדַּעְתּוֹ". [יא] "נִעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע". [יב-יג-יד] "פֶּן יִהְרָסוּ אֶל ה' לְרֹאוֹת". [טו] "עֲשׂוֹת הַדְּבָרוֹת". [טז] "אֲנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ". [יז] "פָּנִים בְּפָנִים דָּבַר ה' עִמָּכֶם". [יח] "וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹהִים".

על-ידי משה נביאך נאמן ביתך.

וְאִזּוּ רָאוּ כָּל הָעַמִּים וְכָל הַגּוֹיִם, אֶת גְּדֻלַּתְךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר הִרְבִּיתָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ נֹסִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים, בְּיִצְיַאת־מִצְרַיִם וְקָרִיעַת יַם־סוּף וּמְלַחְמַת עַמְלֶק.

עַד אֲשֶׁר נִתְגַּלָּה אֱלֹהוּתְךָ לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְרָאוּ רְחוּקִים אֶת גְּבוּרָתֶיךָ. עַד שֶׁבָּא 'יִתְרוֹ' וְנִתְגַּיַר, וְאָמַר: "עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל יְהוָה מִכָּל הָאֱלֹהִים".

וְאִזּוּ נִתְעַלָּה וְנִתְגַּדַּל וְנִתְקַדַּשׁ שְׁמֶךָ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, כִּי זֶה עָקַר גְּדֻלַּתְךָ וְרוֹמְמוֹתֶיךָ: כְּשֶׁהִרְחוּקִים מִמֶּךָ מְאֹד, מְכִירִים אֶת אֱלֹהוּתְךָ וְאִדְנוּתְךָ, כִּי אִזּוּ

א [א] לקוטי-תפלות ח"א י

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א י, משפטים - המקחאת-כף ורקודין)

"עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים"
(שמות יח, יא)

"בְּשִׁעֲתָא דְשָׂאָר עֵבּוֹ"ם אֲתִינּוּ וְאוּדוּן לְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, כְּדִין אֲסִתְלַק וְאֲתִינְקוּר שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא עֲלָא וְתִתָּא, כְּמוּ גְבִי יִתְרוֹ: בְּשִׁעֲתָא דְאָמַר יִתְרוֹ (שמות יח, יא): 'עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים' - כְּדִין אֲסִתְלַק וְאֲתִינְקוּר שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא". (זהר יתרו סז: סח.)

רבוץ כל העולמים, אדון כל, אשר גלית אלהותך ואדנותך בעולם על-ידי אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ועל-ידם נתגדלת ונתקדשת מדור לדור.

עד אשר זכינו לקבל תורתך הקדושה,

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"א יד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יד, 'להמשיך שלום בעולם')

"עֲתָה יִדְעֵתִי כִי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים"

(שמות יח, יא)

"בְּשִׁעֲתָא דְשָׂאָר עֲבוּ"ם אֲתִינן וְאוּדִין לְרַדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא, כְּדִין אֲסִתְלַק וְאֲתִינְקֵר שְׂמָא דְרַדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא עֵלְא וְתַתָּא. כְּמוֹ גַבֵּי יִתְרוֹ: בְּשִׁעֲתָא דְאָמַר יִתְרוֹ (שְׁמוֹת יח, יא): 'עֲתָה יִדְעֵתִי כִי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים' - כְּדִין אֲסִתְלַק וְאֲתִינְקֵר שְׂמָא דְרַדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא". (זהר יתרו סז: סח.)

וּבְכֵן רַחַם עָלֵינוּ לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן כְּבוֹדְךָ, וּשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקֹּדֶשׁ, וּסְעִדְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאֲזֹכָה לְהִתְעוֹרֵר מֵעַתָּה, בְּאֵמֶת וּבְלֵב-שָׁלוֹם, לְעִבּוּדְךָ וּלְיִרְאָתְךָ. וְאֲזֹכָה מֵעַתָּה, לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

וְאֲזֹכָה לְקִשְׁט עֲצָמֵי, וְגַם לְקִשְׁט אַחֲרִים, לְדַבֵּר עַל לִבָּם וּלְגִלּוֹת לָהֶם הָאֵמֶת, וּלְהַשִּׁיבָם בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, כְּדִי שִׁישְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל-יָדַי.

כִּי זֶה עֵקֶר כְּבוֹדְךָ: כְּשֶׁהִמְרַחֵקִים בְּיֹתֵר מִתְקַרְבִּים אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת, כִּי אֲזִ אֲסִתְלַק וְאֲתִינְקֵר שְׂמָא דְרַדְשָׁא-בְרִיךְ-הוּא עֵלְא וְתַתָּא.

עַל-כֵּן רַחַם עָלַי, וְקַרְבֵּי אֵלֶיךָ מְרַחֵק כְּמוֹנִי, וּגְלַגֵּל זְכוֹת, עַל-יָדַי שֶׁתִּקְרַב עוֹד שְׂאָר מְרַחֵקִים מִמֶּךָ עַל-יָדַי. וְתִגְדַּל וְתִקְדָּשׁ כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל עַל יָדַי דִּיקָא, עַל-יָדַי מְרַחֵק כְּמוֹנִי.

וְעֲזָרְנִי וְסִיעֵנִי וְחִזְקֵנִי וְאִמְצָנִי, שְׂאֲזֹכָה לְהַעֲלוֹת הַכְּבוֹד-דְּקִדְשָׁה, מִזְלוֹתָא-דְּגִלוֹתָא, וְאֲזֹכָה תָּמִיד לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל כְּבוֹדְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ.

נִתְגַּדַּל וְנִתְקַדָּשׁ וְנִתְעַלֶּה שְׂמֶךָ הַגָּדוֹל יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח לְעַד.

עַל-כֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, לְהַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ, "מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא". שְׁתַּרְחַם עָלַי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, עַל מְרַחֵק וּמְגַרֵּשׁ כְּמוֹנִי, וְתִקְרַב אוֹתִי בְּרַחֲמֶיךָ וּחֲסָדֶיךָ הַעֲצוּמִים, וְתֹאמַר לְצַרוֹתַי דִּי. וְתִתְחַיֵּל מֵעַתָּה לְקַרְבֵּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.

כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלָּתְךָ: כְּשֶׁהִמְרַחֵקִים בְּיֹתֵר מִתְקַרְבִּים לְעִבּוּדְךָ בְּאֵמֶת, כְּאֲשֶׁר גָּלִית לָנוּ עַל-יָדַי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים.

וְאִם אֲמַנָּם אֲנִי רַחוּק מְאֹד מִמֶּךָ בְּתַכְלִית הָרִיחּוּק, אֲל תַּעֲשֶׂה עִמִּי כַּחֲטָאֵי, וְאֲל תְּדִינֵנִי כְּמַפְעָלִי, כִּי קָרוֹב אַתָּה לְרַחוּקִים.

כִּי הֲלֹא מִמּוֹנֵי דִיקָא, יִתְעַלֶּה וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְגַּדַּל שְׂמֶךָ יִתְבָּרַךְ לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, עַל-יָדַי שֶׁתִּקְרַב מְרַחֵק כְּמוֹנִי לְשְׂמֶךָ הַגָּדוֹל, כִּי זֶה עֵקֶר גְּדֻלָּתְךָ: כְּשֶׁהִמְרוּחֵקִים בְּיֹתֵר מִתְקַרְבִּים אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת.

☪ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב לה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עב, 'חיים נצחיים')

"ואתה תחזה מפל העם וגו', אנשי חיל, יראי אלקים, אנשי אמת, שנאי בצע. ושממת עליהם, שרי אֶלְפִים, שרי מאות, שרי חמשים, ושרי עשרות" (שמות יח, כא)

"היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה" (שמות יט, טו) - "ואתה פה עמד עמדי" (דברים ה, כז)
 "ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו" (שמות כ, יז)

אבינו שבשמים, אלהים חיים ומלך עולם, מחיה מתים ברחמים רבים, זפני ברחמיך הרבים לתחית-המתים.

ועזרני מעתה, שאזכה, שיהיה נחיה שפלותי האמתי המשרש בי בכל אבר ואבר, שהוא שפלות וענוה אמתיית של משה רבנו עליו-השלום, המשרש בכל אחד ואחד מישראל בכל אבר ואבר.

שזאת השפלות והענוה, הוא עקר ה'חיים-האמתיים', 'חיים-הנצחיים' של עולם-הבא.

ובכן יהי רצון מלפניך, מלא רחמים, אדון יחיד. שתעזרני ותזפני, לראות את-עצמי עם הצדיקים-האמתיים שבדור הזה, ולשמע מפיהם הקדוש תורה.

ואפלו בעת שלא אזכה לשמע מהם תורה, אזכה על-כל-פנים

לראותם, ולקבל פניהם הקדושים.

עד שאזכה, על-ידי הראיה לבד שיחזו ויסתכלו בי הצדיקים-האמתיים בעיניהם הקדושים והנוראים, שעל-ידי-זה יתנוצץ מחי בהתנוצצות גדול, ובהארה נפלאה.

ועל-ידי-זה אזכה, לקבל גדלה אמתיית פרצונך הטוב, כפי הראוי לי באמת, כפי מחי. ועקר הגדלה, יהיה שפלות וענוה אמתיית.

ואזכה לקבל ה"רוח-אלהים", שהם המחין-הקדושים, מהצדיק-האמתי, מנהיג-הכולל, חכם-הכולל באמת.

ותעזרני, שאזכה על-ידי ה"רוח-אלהים" הזה, לחדש 'חדושין-דאורייתא אמתיים', בתורתך-הקדושה, פרצונך הטוב.

ואזכה לעשות נחת-רוח לפניך על-ידי ה'חדושין-דאורייתא' שתזפני לחדש בתורתך הקדושה תמיד.

ואזכה לידע באמת איך להתנהג בהחדושין שלי, אם לאמרם אם לאו, ומתי לאמרם, ובפני מי, בפני כמה אנשים. ויהיה הכל פרצונך הטוב, כפי התנוצצות-המחין באמת, שתזפני על-ידי הסתכלות המנהיג-האמתי.

ותזפני ברחמיך הרבים, שיתנהג העולם תמיד על-ידי המנהיג-האמת, הראוי להיות מנהיג לכל ישראל, שיהיה קדוש בקדשת-הברית, בתכלית

הַקְדָּשָׁה וְהַפְּרִישוֹת, בְּבַחֲיִנַת קְדֻשַׁת
וּפְרִישוֹת 'מִשֶּׁה רַבְּנוּ' עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם.

עַד שִׁיחֶיָּה נִמְשַׁךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַמִּתְקַרְבִּים
אֵלָיו, קְדֻשַׁתוֹ וּפְרִישוֹתוֹ הָעֲצוּמָה, שְׁנֹזֶכֶה
גַּם אֲנַחְנוּ לְקְדֻשַׁת-הַבְּרִית בְּאֵמֶת, וְלִפְרֹשׁ
מִתְאַוֶּה הַזֹּאת בְּקְדֻשָּׁה וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה,
כְּרִצוֹנָה הַטּוֹב בְּאֵמֶת.

מְלֵא רַחֲמִים, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא, "עוֹשֶׂה
גְּדוּלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נְסִים
וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר". עֲשֵׂה עִמָּנוּ פְּלֵא
לְחַיִּים, וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ,
וְזַכֵּנוּ לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקִים-אֱמִתִּיִּם,
הַקְּדוֹשִׁים בְּקְדֻשַׁת-הַבְּרִית בְּתַכְלִית
הַקְּדֻשָּׁה.

בְּאַפֵּן שְׁנֹזֶכֶה עַל-יָדֶם, שִׁימְשַׁךְ עָלֵינוּ
תָּמִיד קְדֻשַׁת וּפְרִישוֹת 'מִשֶּׁה
רַבְּנוּ' עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם, שֶׁהַמְּשִׁיךְ עַל כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת 'קְבֵלַת-הַתּוֹרָה'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נֹזֶכֶה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה,
בְּכָל-פַּעַם מִחֻדָּשׁ, שְׁנֹזֶכֶה
לְקַבֵּל עָלֵינוּ מֵעַתָּה בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, לְשָׁמֵר
וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ
בְּאַהֲבָה.

וְנֹזֶכֶה לְהַגִּיחַ בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה יוֹמָם
וְלַיְלָה, וְתֹאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ,
עַד שְׁנֹזֶכֶה לְחַדָּשׁ חֲדוּשֵׁינ-אֱמִתִּיִּם
בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה, בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וּבִפְרֹט
בְּשַׁבָּתוֹת וַיָּמִים-טוֹבִים, בְּאַפֵּן שִׁיחֵיו לִי
תְקוּן גְּדוֹל לְנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי.

וְאַזְכָּה עַל-יְדֵי חֲדוּשֵׁי וּבְאוּרֵי הַתּוֹרָה,

שִׁימְשַׁךְ עָלֵי יִרְאָה גְּדוֹלָה וּבּוֹשָׁה נוֹרָאָה
מִפָּנֶיךָ, וְ"תִהְיֶה יִרְאָתְךָ עַל פָּנָי", "זוֹ
הַבּוֹשָׁה" - "לְבַלְתִּי אַחֲטָא" עוֹד מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם.

רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכֵּנוּ לְבּוֹשָׁה-
דְּקְדֻשָּׁה', שְׁאֲזָכָה לְהִתִּירָא
וְלְהִתְבַּיֵּשׁ מִפָּנֶיךָ תָּמִיד, לְבָלִי לַעֲשׂוֹת
שׁוֹם דְּבָר שֶׁהוּא כַּנֶּגֶד רְצוֹנְךָ.

וְאַפְּלוּ כְּשֶׁאַרְצָה לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִצְוָה,
אֲזָכָה לְהִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּךָ הַרְבֵּה,
מִפָּנֵי הַמִּצְוָה הַקְּדוֹשָׁה וְהַנוֹרָאָה בְּעֲצָמָה.

כִּי "בְּמָה יִזְכָּה נֶעֱר" כְּמוֹנִי, לַעֲשׂוֹת
מִצְוָה, לְגַדֵּל הַדְּרַת יִקְרַת נוֹרְאוֹת
קְדֻשַׁת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה, אֲשֶׁר נוֹרְאוֹת
קְדֻשַׁת כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂגָבָה וְגַדְלָה
מְאֹד מְאֹד.

וּמִי יַעֲצֹר כַּח לְהִתְפָּאֵר: שֶׁהוּא רְאוּי
לַעֲשׂוֹת מִצְוָה לְפָנֶיךָ תִּתְבָּרֵךְ.

וְאִם הֵייתִי זֹכָה לְדַעַת אֱמִתִּי כָּל שֶׁהוּא,
בּוֹדְאֵי הֵיָּה נּוֹפֵל עַל פָּנָי בּוֹשָׁה
גְּדוֹלָה, אֲפֵלוּ לַעֲשׂוֹת מִצְוָה.

מִכָּל-שָׂכָן וְכָל-שָׂכָן שְׂרָאוּי שִׁיחֶיָּה לִי
בוֹשָׁה וְיִרְאָה גְּדוֹלָה, לְבָלִי

לַעֲשׂוֹת שׁוֹם עֲבָרָה וְחֲטָא וּפְגָם חֶסֶת-
וְשְׁלוֹם.

כִּי עֲבָרָה אֵינָה שִׂיכָה לְאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי
כָּלֵל, כִּי נַפְשׁוֹת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּשִׂרְשָׁם
רְחוּקִים מֵעֲבָרוֹת לְגַמְרִי, וְאֵין עֲבָרָה
שִׂיכָה לְנַפְשׁ יִשְׂרָאֵל כָּלֵל.

רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, זַכֵּנוּ

להתקרב לצדיקים-אמתיים, ולשמע מפיהן-הקדוש חדושי ובאורי התורה.

באפן שעל-ידי-זה יהיה נמשך עלי יראה ובושה גדולה מפניך. ו"תהיה יראתך על פני לבלתי אחטא" עוד כלל, מעתה ועד עולם.

ויהיה נמשך עלי תמיד, היראה והבושה דקדשה, שזכו כלל ישראל במעמד-הקדוש בהר-סיני בשעת קבלת-התורה, כמו שכתוב: "ולבעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו".

רבוננו של עולם, אל חי וקים, החיינו וקיימנו, ומלא משאלותינו לטובה ברחמים, וזכנו לחיות מעתה 'חיים-אמתיים', חיים טובים וארפים, שהם בחינת 'חיים-נצחיים' של עולם-הבא.

"בחסדך חייני ואשמרה עדות פיה, תחי נפשי ותהללך ומשפטיך יעזרני. תודיעני ארח חיים שובע שמחות את פניך נעימות בימיך נצח. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגואלי", אמן נצח סלה ועד.

בשעת אכילתנו, 'הארת-הרצון' הקדוש. ותתן לנו כח ועוז וגבורה מאתך, ונזכה להיות: "אנשי חיל, יראי אלהים, אנשי אמת, שונאי בצע", כי אתה "הנותן כח לעשות חיל".

עזרנו וחקנו ואמצנו ביראתך הקדושה, וזכנו ברחמיך, שנהיה גבורים "אנשי חיל" באמת, כרצונך הטוב.

ותתן לנו 'ממשלה דקדשה', כי "העשר והכבוד מלפניך, ואתה מושל בכל, ובידך כח וגבורה, ובידך לגדל ולחזק לכל".

זכנו, שיהיה לנו חלק טוב בהמלכות והממשלה דקדשה, באפן שנזכה להמשיך פרנסה טובה בהרחבה גדולה, לנו, ולכל אנשי ביתנו, ולכל התלויים בנו מעמך בית-ישראל.

☪ [ה] לקוטי-תפלות ח"א כג ☪
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק')
 "ואתה תחזה מפל העם וגו', שונאי בצע"
 (שמות יח, כא)

ובכן תעזרנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, ותזכנו לשבר תאות-ממון מאתנו, שלא יהיה לי שום תאוה ושום חמדה ושום השתוקקות לממון. ונזכה להיות "שונא בצע", לשנא את הממון בתכלית השנאה.

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב ז ☪
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')
 "ואתה תחזה מפל העם וגו', אנשי חיל"
 (שמות יח, כא)

ובכן תזכנו ברחמיך הרבים, ותעזרנו ותושיענו שנזכה, שיאיר עלינו

וְתַעֲזְרֵנוּ בְּעַת שְׁאֲנוּ מְכַרְחִים לְעַסֵּק
בְּאֵיזָה עֵסֶק וּמִשָּׂא-וּמִתָּן,
שְׂנֹזְפָה לַעֲשׂוֹת הַמִּשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה-
שְׁלֵמָה, וְנִקְיִים דְּבַרֵּינוּ תָּמִיד, וְלֹא נַחְלִיף
וְלֹא נִשְׁנֶה דְבוּרֵנוּ לְעוֹלָם, אֲפֹלוּ בְּשִׁבִיל
הוֹן רָב.

וְכָל הוֹן דְּעֵלְמָא לֹא יוּכַל לְהַטּוֹת לְבַבְנוּ
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, מִן הָאֱמֶת וְהָאֱמוּנָה,
לְשָׁנוֹת אוֹ לְהַחְלִיף אֵיזָה דְבוּר מְדַבְּרֵינוּ
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם. וְכָכֵל הַיּוֹצֵא מִפִּינוּ בְּשַׁעַת
הַמִּשָּׂא-וּמִתָּן, כֵּן נַעֲשֶׂה וְנִקְיִים תָּמִיד, בְּלִי
שׁוֹם שְׁנוּי בְּעוֹלָם.

חֲבוּקִים וּדְבוּקִים בָּךְ, וּתְאָבִים אֵלֶיךָ,
וּמִשְׁתּוֹקְקִים לְרוּמָמוֹתֶיךָ בְּאֱמֶת וּבְאַמוּנָה-
שְׁלֵמָה.

עַד שְׂאֲזֹפָה לְחַכְמָה שְׁלֵמָה דְקַדְשָׁה,
לְחַכְמָה-תְּתָאָה וּלְחַכְמָה-עֲלָאָה, עַד
שְׂאֲזֹפָה לְהַשִּׁיג תָּמִיד הַשְּׂגֵת-אַלְהוּתֶךָ,
בְּאֱמֶת וּבְאַמוּנָה-שְׁלֵמָה.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א כא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'עתיקא טמיר וסתים')

”וְעַתָּה אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמַעְנוּ בְּקִלִּי וְגו’ וְהִיִּיתֶם
לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים וְגו’ וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי
מִמְלַכֶּת כְּהַנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ” (שְׁמוֹת יט, ה-ו)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל
תַּעֲלוּמוֹת, וְאַתָּה יוֹדֵעַ אֶת
לְבַבְנוּ, כִּי אָנוּ רְחוּקִים מִמָּךְ עֲכָשָׁיו כָּל-
כָּף.

עַד אֲשֶׁר כִּסְתָה כְּלִמָּה פְּנֵינוּ, וְאָנוּ
בוֹשִׁים לְשָׂאֵל וּלְבַקֵּשׁ מִמָּךְ זֹאת,
שֶׁתִּגְלֶה לָנוּ תַּעֲלוּמוֹת וְנִסְתָּרוֹת שְׁבִתוּרָה.
כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִים עַל מַה לְבַקֵּשׁ קִדְשׁ, כִּי
עֲדִין לֹא הִתְחַלְנוּ לְטַהֵר וּלְקַדֵּשׁ עַצְמָנוּ
כָּלֵל.

אַבְּל אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדֹל יְקִרַת קְדֻשַׁת
נְשְׁמוֹתֵנוּ בְּשִׁרְשָׁנוּ, כִּי אַתָּה בְּחִרְתָּ
בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְקָרַאת אוֹתָנוּ: ”עַם
קְדוֹשׁ”, ”עַם סִגְלָה”, כְּמוֹ שְׁכַתוּב:
”וְהִיִּיתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים”. וְכְמוֹ
שְׁכַתוּב: ”כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
לְסִגְלָתוֹ”.

❁ [ו] לקוטי-תפלות ח"א ל ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

”וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל הָעַם וְגו’ שִׁנְאֵי בָּצַע”
(שְׁמוֹת יח, כא)

וְהִנֵּן בְּעַדִּי, וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִתְּאוּת-
מָמוֹן, שֶׁלֹּא יַעֲלֶה עַל לְבִי שׁוֹם
חֲמֻדָּה וְתַאוּה לְמָמוֹן כָּלֵל, וְאַזְכֶּה לְהִיּוֹת
”שׁוֹנֵא בָּצַע”, לְשִׁנְא אֶת הַמָּמוֹן בְּתַכְלִית
הַשְּׁנֵאָה.

וְתַצִּילֵנִי מִטְּרֵדֶת-הַפְּרִנְסָה, וּמִיַּגִּיעַת
וּרְדִיפַת הָעוֹלָם-הַזֶּה, וְלֹא
אַבְּלֵב אֶת דַּעְתִּי וְלֹא אֲטַרִיד אֶת
מַחְשַׁבְתִּי בְּשׁוֹם דְּבַר מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה
כָּלֵל.

רַק כָּל מַחְשְׁבוֹתַי וְחַכְמַתִּי וּבִינָתִי וְדַעְתִּי
וּלְבִי וּנְפִשִׁי וְגוֹפִי, יִהְיוּ תָּמִיד

☉ [ח] לקוטי-תפלות ח"א לג ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לג, מי האיש החפץ חיים)

"ועתה אם שמוע תשמענו בקלי וגו', והייתם לי סגלה מכל העמים וגו'. ואתם תהיו לי ממלכת פהנים וגוי קדוש" (שמות יט, ה-ו)

וּזְכַנִּי לְהַתְדַבֵּק בְּךָ תָּמִיד בְּאַמַּת,
וְלִהְיוֹתִי אֶהְבֶּתְךָ הַגְּדוּלָּה שְׁאַתָּה
אוֹהֵב אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר
בְּחַרְתָּ בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְּשׁוֹנוֹת.

וְקַדְשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, אֲשֶׁר בָּהֶם מְלַבֵּשׁ
אֶהְבֶּתְךָ הַגְּדוּלָּה אֲשֶׁר אַתָּה
אוֹהֵב אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֶהְבָּה אֲמַתִּיית,
אֶהְבָּה וְחִמְלָה שְׂאִין לָהּ קֶץ וְתַכְלִית.

אֲשֶׁר מֵאֶהְבֶּתְךָ הַגְּדוּלָּה וּמִחִמְלָתְךָ
הָאֲמַתִּיית עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
הַקְּדוֹשׁ, צְמַצְמַת אֱלֹהוּתְךָ כְּבִיכּוֹל,
וְהַלְבֵּשֶׁת אֶהְבֶּתְךָ בְּהַתּוֹרָה וּמִצְוֹת
הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ בְּאֶהְבָּה עַל-יְדֵי
מֹשֶׁה נְבִיאְךָ נֶאֱמָן בֵּיתְךָ.

אֲשֶׁר כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה הִיא שְׁעוֹר
וְצְמַצּוֹם הַקְּדוֹשׁ, כְּדִי שְׁנֹזְכָה עַל-
יְדֵי-זֶה לְהַפִּיר אוֹתְךָ, וְלִהְיוֹת אֹתְךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּאַמַּת בִּירְאָה וְאֶהְבָּה.

חֹם וְחַמַּל, עַל סִגְלָתְךָ וְרַעֲיָתְךָ, עַל
עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ, עַל צְבִי צְבָאוֹת
חִמְדָּתְךָ, אֲשֶׁר בְּכָל לְשׁוֹנוֹת שֶׁל חֶבֶה
קָרְאתָ אוֹתָנוּ בְּאֶהְבֶּתְךָ וּבְחִמְלָתְךָ, אֶהְבֶּתְךָ
אוֹתָנוּ וְרַעֲיָתְךָ בָּנוּ, וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל
הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקַרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעַבֹּדְתְךָ.

וְנֹזְכָה לְהַתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּהַתְקַרְבוֹת גְּדוֹל
בְּאַמַּת וּבְלֵב שָׁלֵם, כַּאֲשֶׁר נֹאָה
לְעַם סִגְלָתְךָ.

"לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן
חִדַּשׁ בְּקִרְבִּי, אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ
וְרוּחַ קְדֻשָּׁתְךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי."

וְתַעֲזָרְנִי, שְׂאֹזְכָה לְחִדּוֹשׁ בְּתוֹרָה
חִדּוּשִׁים-אֲמַתִּיִּים בְּקִדְשָׁה
וּבְטָהֳרָה, וְאֹזְכָה לְהַמְשִׁיךְ תָּמִיד 'חִדּוּשֵׁי-
תּוֹרָה', שִׁיְהִיָּה לִי רִשׁוֹת מִן-הַשָּׁמַיִם
לְגַלוֹת אוֹתָם, לְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְ"עַם
סִגְלָה".

וַיַּגְלֵל זְכוֹת עַל-יְדֵי, וְאֹזְכָה לְהַטִּיב
מִטּוֹבְךָ אֲשֶׁר תַּחֲנִנִּי, לְכָל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְגַלוֹת הַסִּגְלָה לְ"עַם
סִגְלָה", לְגַלוֹת לָהֶם מַה שְׁתּוֹזְפֵנִי לְהַשִּׁיג
בְּשִׁכְלִי, חִדּוּשֵׁי-תּוֹרָה אֲמַתִּיִּים, בְּקִדְשָׁה
וּבְטָהֳרָה.

בְּאַפְּן שִׁיחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה-שְׁלֵמָה עַל-יְדֵי
דְבוּרֵי. וְלֹא אֶפְשֵׁל בְּאִמְרֵי פִי,
וְלֹא אוֹמֵר דְּבַר שְׁלֹא כְּרִצּוֹנְךָ.

☉ [ט] תפלות־ותחנונים ח"א לו ☉

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א ריט, 'בצע אמרתו')

"ועתה אם שמוע תשמענו בקלי וגו', והייתם לי סגלה מפל העמים וגו'. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות יט, הו)

"יהוה מלך גאות לבש, לבש יהוה עז התאזר". רבונו של עולם, אתה לבד ידעת גדלתך וגאותך, כי מי יוכל לשער קצת רוממות גדלתך ותפארתך, כמו שכתוב: "גדול יהוה ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר".

אך מגדל רחמיה הרבים וחסדיה הגדולים, רצית לגלות מלכותך לכל באי עולם, "ואתה בחרת בנו מפל העמים, ורוממתנו מפל הלשונות, וקדשתנו במצוותיה, וקרבתנו מלפנו לעבודתך, ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת".

וצמצמת והלבשת את גדלתך וגאותך, כדי שנוכל לסבל ולקבל על מלכותך עלינו, "ותתן לנו מגן ישעך וימינה תסעדנו וענותך תרבנו".

ולבשת מדת הענוה והקטנות כביכול, וירדת על הר־סיני ללמד לעמך תורה ומצוות, ותשמיעם את הוד קולך ודברות קדשך מלהבות אש.

והבטחת להם קדם מתן־תורה, הבטחות גדולות מאד, כמו שכתוב: "והייתם לי סגלה מפל העמים וכו', ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש וכו'".

שכל אלו ההבטחות וההתגלות, היו בחינת הכנעה וקטנות כביכול.

וכל־זה בשביל שיקבלו ישראל על מלכותך ויראתך עליהם בשלמות, כמו שכתוב: "כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים, ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו".

על־כן חוס ויחמל נא עלינו, וזכור לזכר כל־זה היטב, ולשום זאת על לבנו בכל־פעם, ונזכה להתעורר על־ידי־זה באמת, לקבל על מלכותך ויראתך עלינו.

אשר זה עקר רצונך, וכביכול אתה מקטין את־עצמך ושואל ומבקש דבר זה מאתנו, כמו שכתוב: "ועתה ישראל, מה יהוה אלהיך שאל מעמך, כי אם ליראה את יהוה אלהיך" וכו'.

☉ [י] לקוטי־תפלות ח"א קכט ☉

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א קצ, זייענו כל העם)

"זייענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה, וישב משה את דברי העם אל ה'. ויאמר ה' אל משה וגו'. ויגד משה את דברי העם אל ה'" (שמות יט, חט)

"משה הוסיף יום אחד מדעתו" (שפת פז).

רבונו של עולם, נותן התורה, אוהב עמו ישראל, הבוחר בעמו ישראל באהבה. אתה ברחמיה נתת לנו בחירה, שיהיה לנו כח לבחר בחיים, או להפך חס־ושלום.

אֲשֶׁר זֶה הָעֲנִין שֶׁל 'כַּח הַבְּחִירָה'
שֶׁנִּתְּתָ לְהָאָדָם, הוּא פְּלֵאֵי
פְּלָאוֹת, הַפְּלֵא הַגָּדוֹל שֶׁבְּכָל פְּלָאוֹת
בְּרִיּוֹתֶיךָ, שֶׁבְּרָאתָ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

כִּי אֵין דְּבַר נִפְלֵא וְנוֹרָא וְנִעְלָם וְנִסְתָּר
בְּכָל הַבְּרִיאָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כְּמוֹ
זֹאת הַפְּלִיאָה הַנִּשְׁגָּבָה וְהַחֲדוּשׁ הַנִּפְלֵא
וְהַנִּעְלָם - שִׁיְהִיָּה נִמְצָא נִבְרָא בְּעוֹלָם
בְּכַחֶךָ, שִׁיְהִיָּה לוֹ 'כַּח הַבְּחִירָה' לְבַחֵר
בְּדַרְךְ שֶׁהוּא רוֹצֵה, שִׁיְהִיָּה לוֹ כַּח לַעֲשׂוֹת
רְצוֹנְךָ, אוֹ כְּנִגְדֵי רְצוֹנְךָ חֲסִי־וְשָׁלוֹם.

וּבְבִין בְּאֵתִי לְפָנֶיךָ אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת,
שֶׁתְּהִיָּה בְּעֲזָרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, וְתִהְיֶה
עִמִּי תָמִיד, שֶׁאֲטָה אֶת כַּח בְּחִירָתִי אֵלֶיךָ
וְלִרְצוֹנְךָ.

שֶׁאֲזַכֶּה תָמִיד בְּכָל־עֵת, לְבַחֵר בְּחִיִּים
בְּדַרְךְ־הַטּוֹב וְהָאֱמֶת, כְּרְצוֹנְךָ
וּכְרְצוֹן הַצְּדִיקִים־הָאֱמֵתִיִּים, וְלֹא אֲטָה
מִרְצוֹנְךָ יָמִין וּשְׂמָאל כָּל יְמֵי חַיֵּי עַד
עוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, אֲתָה
הוֹדַעְתָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ: שֶׁעָקַר 'כַּח
הַבְּחִירָה' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁקָּבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה
עַל־יְדֵי 'מֹשֶׁה רַבֵּנוּ' עַל־יַד־הַשָּׁלוֹם, הוּא
רַק עַל־יְדֵי שֶׁלֹּא דִבְרַתְּ עִם יִשְׂרָאֵל
בְּעֲצָמָם אֲלֵיהֶם לְנִכְחַח, רַק כָּל דִּבְרֶיךָ הָיָה
עִם 'מֹשֶׁה רַבֵּנוּ' עַל־יַד־הַשָּׁלוֹם, וְהֵם שָׁמְעוּ
בְּדַבְּרֶךָ עִמּוֹ.

וּמִחֲמַת זֶה יֵשׁ לָנוּ 'כַּח הַבְּחִירָה' עַל
כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי כָל

אֲשֶׁר יִדְבַר יְהוָה אֶל הָאָדָם בְּעֲצָמוֹ, הוּא
מִכְרַח לַעֲשׂוֹתוֹ בְּלִי בְּחִירָה.

וּמִשָּׁה־רַבֵּנוּ לֹא הָיָה לוֹ 'כַּח הַבְּחִירָה'
עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, רַק כָּל
בְּחִירָתוֹ הָיָה בְּעֲנִין: "מֹשֶׁה הוֹסִיף יוֹם
אֶחָד מִדַּעְתּוֹ".

דְּתִיבֵנוּ: בְּמָה שֶׁלֹּא בְּאֶרֶץ לוֹ בְּפְרוּשׁ,
וְהָיָה מִכְרַח לְהַבִּין מִדַּעְתּוֹ אֵיךְ
לְהַתְּנֶהג, וּבְזֶה הָיָה כָּל 'כַּח בְּחִירָתוֹ'.

וְהִנֵּחַ אֲנֹכִי בְּעֲנִי, אֲשֶׁר הַתְּאוֹת וְהַמַּדּוֹת
מִתְּגַבְּרִים עָלַי כְּמוֹ שֶׁמִּתְּגַבְּרִים
וְרוֹדְפִים אוֹתִי מְאֹד בְּכָל־עֵת, וַיֵּשׁ לִי
בְּחִירָה גְּדוֹלָה עַל כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה.

וְאֲנִי צָרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹל וַיִּשׁוּעָה
וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים מֵאֲתָךְ תְּתַבְּרֶךָ,
שֶׁאֲזַכֶּה לְהַטּוֹת 'כַּח בְּחִירָתִי' לְחַיִּים,
לְבַחֵר בְּטוֹב וְלִמְאֹס בְּרָע.

וְעַתָּה מָה אַעֲשֶׂה, אֲשֶׁר נוֹסֵף לְכָל־זֶה,
אֲנִי מְסַפֵּק הַרְּבֵה בְּכִמָּה דְּבָרִים
אֵיךְ לְהַתְּנֶהג בָּהֶם. וְדַעְתִּי וְעֲצַתִּי חִלּוּקָה
מְאֹד בְּהַרְּבֵה דְּבָרִים, אֲשֶׁר אֵינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל
לְכוּן בָּהֶם רְצוֹנְךָ בְּאֱמֶת אֵיךְ לְהַתְּנֶהג
בָּהֶם.

וְנִדְמָה לִי: שָׂאֵם הֵייתִי יוֹדֵעַ רְצוֹנְךָ
בְּאֱמֶת, הֵייתִי מִתְּנֶהג כְּרְצוֹנְךָ
בּוֹדָאִי.

וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ אֲתָה,
"אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאֲתָה יִצְרָנוּ
וּמַעֲשֶׂה יָדְךָ כְּלָנוּ". הוֹרְנִי וְלַמְדֵנִי מָה
אַעֲשֶׂה וּמָה אֶפְעַל.

כִּי 'מֹשֶׁה רַבְּנוֹ' וְשָׂרֵי צְדִיקִים גְּדוֹלִים
וְנוֹרָאִים, שֶׁהָיָה לָהֶם בְּחִירָה בְּעִנְיָנִים
כְּאֵלֶּה שֶׁהָיוּ מְסַפְּקִים בָּהֶם אִיךָ הוּא
רְצוֹנָךְ - הָיָה לָהֶם כַּח וּגְבוּרָה גְּדוֹלָה.

כִּי הָיוּ "גִּבְרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ", "דְּדַמְיָן
לְמִלְאָכִים מִמֶּשׁ", וּכְבֹר שָׁבְרוּ כָּל
הַתְּאֻוֹת לְגַמְרֵי, וְלֹא הָיָה לָהֶם בְּחִירָה
מִצַּד הַתְּאֻוֹה בְּשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן הָיָה רְאוּי שִׁיחֵיהָ לָהֶם בְּחִירָה,
בְּבַחֲיִנַת: "מֹשֶׁה הוֹסִיף יוֹם
אֶחָד מִדַּעְתּוֹ", שֶׁהֵם הַדְּבָרִים שֶׁהָיוּ
מְסַפְּקִים בָּהֶם.

אֲבָל אִישׁ עֵב וְגַם כְּמוֹנֵי, אֲשֶׁר הִרְבִּיתִי
לְפָשַׁע נִגְדֶּךָ, וְעַדִּין הַתְּאֻוֹת
רוֹדְפִים אַחֲרֵי כָּל-כֶּף, וְאֲנִי חוֹשֵׁב
מִחֲשָׁבוֹת בְּכָל-עֵת לְמִצָּא עֲצָה וְתַחֲבִלָּה
וּתְרוּפָה לְדַחוּתָם מֵעָלַי, וְכַח בְּחִירָתִי
מִגִּשְׁמַת מָאֵד.

מָה אֶעֱשֶׂה, כְּשֶׁנוֹסֵף לָזֶה מִבְּלִבְלִין
אוֹתִי הִרְבֵּה וְכִמָּה סְפָקוֹת וְחִלְקַת-
הָעֲצָה, בְּכִמָּה דְבָרִים שְׂאִינִי יוֹדֵעַ אִיךָ
לְהַתְּנַהֵג בָּהֶם. בְּמָה אֲזַכֶּה לְמִצָּא הַדְּרָךְ
הַיָּשָׁר וְהַנְּכוּן בְּאֵמֶת, בְּאִפְּן שְׂאֲזַכֶּה
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ.

רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מֵרַב בְּלָבוֹל-דַּעְתִּי,
טַעֲנוֹתִי נִסְתַּתְּמִין, וְאִינִי יָכֹל
לְפָרֵשׁ שִׁיחֵתִי הַיָּטֵב.

אֲבָל אַתָּה יוֹדֵעַ כָּל תַּעֲלוּמוֹת לְבַבִּי.
וְעַתָּה הוֹרְנִי וּלְמַדְנִי מַה לַּעֲשׂוֹת,
וְאִיךָ לְהַתְּנַהֵג מֵעַתָּה כָּל יְמֵי חַיִּי. לְמַדְנִי
עֲצָה וּגְבוּרָה לְמַלְחָמָה כְּבִדָּה כְּזֹאת.

קוֹמָה בְּעִזְרָתִי וְהוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאֲזַכֶּה
לְהִטּוֹת לְבַבִּי אֵלֶיךָ, לְבַחַר בְּטוֹב
בְּכָל הַדְּבָרִים שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ אֵמֶת רְצוֹנָךְ
בָּהֶם עַל-פִּי תוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה. וְלֹא אֵלֶיךָ
עוֹד אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לְבִי הָרַע, וְלֹא אֶתוֹר
אַחַר לְבַבִּי וְאַחֲרֵי עֵינָי.

רַק אֲזַכֶּה בְּכָל-עֵת, לְהִטּוֹת בְּחִירָתִי
לְדַרְךָ הַחַיִּים וְהַטוֹב וְהָאֵמֶת, וְתֹאִיר
עֵינָי בְּתוֹרָתְךָ, וְתִלְמַדְנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּכָל-עֵת,
שְׂאֲזַכֶּה לִידַע הָאֵמֶת, וּלְכוּן רְצוֹנָךְ בְּכָל
הַדְּבָרִים שְׂאֲנִי מְסַפֵּק בָּהֶם.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי, מְסַפְּקוֹת וּבְלָבוֹלִים
וּמַחֲלַקַת-הָעֲצָה, רַק אֲזַכֶּה
תְּמִיד לִידַע אֵמֶת רְצוֹנָךְ בְּכָל הַדְּבָרִים
שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֲנִי סוֹמֵךְ עָלֶיךָ בְּכָל
תְּנוּעוֹתַי, וְכִרְצוֹנָךְ אֶעֱשֶׂה.

"הוֹרְנִי יְהוָה דְּרָךְ חֲקִיךָ, וְאַצְרְנָה עֲקֵב.
הַדְּרִיכֵנִי בְּנִתִּיב מִצּוֹתֶיךָ, כִּי בּוֹ
חִפְצָתִי. הֵט לְבִי אֶל עֲדוֹתֶיךָ, וְאַל אֶל
בְּצַע".

רַחֵם רַחֵם מְלֵא רַחֲמִים, עָלַי וְעַל כָּל
הַתְּלוּיִם בִּי. "תְּהִי יָדְךָ לְעִזְרֹנִי, כִּי
פְּקוּדֶיךָ בְּחָרָתִי. תַּחֲזִי נַפְשִׁי וְתַהַלְּלֵךְ,
וּמִשְׁפָּטֶיךָ יַעֲזְרוּנִי. תַּעֲיִתִי כִּשֶׁה אוֹבֵד
בְּקֶשׁ עֲבָדְךָ, כִּי מִצּוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי".
תַּעֲיִנו לְשִׂמְאֹל, יְמִינֶךָ תִּקְרָבֵנִי.

"תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים, שְׁבַע שְׂמָחוֹת אֶת
פְּנֶיךָ, נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נִצַּח".
"יְהִיו לְרְצוֹן אֲמֵרֵי-פִי וְהַגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ,
יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי". אָמֵן וְאָמֵן.

❁ [יא] לקוטי תפלות ח"א כב ❁

(על פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

"ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה" (שמות יט, ח)

"נעשה ונשמע" (שמות כד, ז)

וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֵיךָ הַרְבִּים, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
בְּכָל פֶּעַם אֹר הָעֲדִים וְהַכְּתָרִים
הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהַכְּתָרָת אוֹתָנוּ בְּחֹרֵב בְּשַׁעַת
'קִבְּלַת-הַתּוֹרָה', בַּעַת שְׁאֲמַרְנוּ לְפָנֶיךָ:
"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", שְׁאֵז נִכְתְּרוּ שְׁנֵי כְּתָרִים
בְּרֹאשׁ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וְעַל-יְדֵי חֲטָאֵינוּ נִלְקַחוּ וְנִסְתַּלְקוּ
מִמֶּנּוּ, וְאַתָּה עֲתִיד לְהַחְזִירָם
לָנוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "וְשִׁמַּחַת עוֹלָם עַל
רֵאשִׁים".

רַחֵם עָלֵינוּ וְעֲזָרְנוּ, שְׁנִזְכָּה לְקַדֵּשׁ
וּלְטַהַר עֲצָמֵנוּ, וְנִזְכָּה לְסוּר מִרַע
בְּאֵמֶת, וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד.
וְנִזְכָּה לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה תָּמִיד בְּאֵמֶת
וּבְמִסִּירוֹת-נֶפֶשׁ.

בְּאֵפֶן שְׁנִזְכָּה שִׁיחְזִירוּ לָנוּ לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד, אֶת שְׁנֵי כְּתָרִים הָאֵלוּ
הַנֶּעֱשִׂים מִ"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", שֶׁהֵם 'תּוֹרָה
וּתְפִלָּה', שֶׁהֵם 'נְגִלוֹת וְנִסְתָּרוֹת שֶׁבְּתוֹרָה'.

וְתִזְכְּנֵנוּ בְּכָל-פֶּעַם, לְהַשִּׁיג נִסְתָּרוֹת
שֶׁבְּתוֹרָה, לְהַשִּׁיג תּוֹרַת יְהוָה.

וְנִזְכָּה לְעֶסֶק וּלְיִגַּע וּלְטַרַח תָּמִיד
בְּעִבּוּדְתֶךָ, בְּדַבְּקוֹת גְּדוּל
וּבְמִסִּירוֹת-נֶפֶשׁ בְּאֵמֶת, עַד שְׁנִזְכָּה לִילֶךְ
וְלַעֲלוֹת בְּמַהִירוֹת גְּדוּל בְּכָל-פֶּעַם,
מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, וּמִמַּעְלָה לְמַעְלָה.

עַד שְׁנִזְכָּה לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין בְּכָל-פֶּעַם,
נִסְתָּרוֹת הַתּוֹרָה הַגְּבוּהִים יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, וּבְכָל-פֶּעַם נִזְכָּה לְהַשִּׁיג "נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמָע" הַגְּבוּהִים יוֹתֵר.

וְנִזְכָּה תָּמִיד, שְׁיִהְיֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלָּנוּ
בְּכָל-פֶּעַם, מִה'נִסְתָּר' 'נְגִלָּה',
מִה'נִשְׁמָע' 'נַעֲשֶׂה', מִתְּפִלָּה 'תּוֹרָה',
מִתּוֹרַת יְהוָה 'תּוֹרַתְנוּ', כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:
"כִּי אִם בְּתוֹרַת יְהוָה חִפְצוֹ, וּבְתוֹרַתוֹ
יִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה".

וְנִזְכָּה לַעֲלוֹת בְּכָל-פֶּעַם, מִדְּרָגָא
לְדְרָגָא, וּמִעוֹלָם לְעוֹלָם הַגְּבוּהִים
יוֹתֵר, מִ"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" זֶה, לְ"נַעֲשֶׂה
וְנִשְׁמָע" גְּבוּהִים יוֹתֵר. וְכֵן בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם
לְעוֹלָם וָעֶד.

כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "הַנִּסְתָּרוֹת לִיהוָה
אֱלֹהֵינוּ, וְהַנְּגִלַת לָנוּ וּלְכַנִּינּוּ עַד
עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
הַזֹּאת".

עַד שְׁנִזְכָּה לַעֲלוֹת בְּעִלְיָה גְּדוּלָּה, לְהַבִּין
וּלְהַשִּׁיג תּוֹרַת יְהוָה בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ,
וְנִזְכָּה לַעֲלוֹת וּלְהַכְּלִל בְּךָ בְּאוֹר הָאֵיךְ-
סוּף, וְנִזְכָּה לְהַכְּלִל בְּאַחֲדוּתְךָ, עַד שְׁנִזְכָּה
לְתוֹרַת יְהוָה וּלְתְּפִלַּת יְהוָה בְּאֵמֶת.

וְנִזְכָּה לִילֶךְ וְלַעֲלוֹת מְהֵרָה, מִדְּרָגָא
לְדְרָגָא, וּמִמַּעְלָה לְמַעְלָה,
בְּקַדְשָׁה גְּדוּלָּה, עַד שְׁנִזְכָּה בְּחֵינּוּ לְהַכְּלִל
בְּךָ בְּאֵמֶת בְּאוֹר הָאֵיךְ-סוּף, כְּרִצּוֹנְךָ
וּכְרִצּוֹן צְדִיקֶיךָ-הָאֵמֶתִיִּים.

עַד שְׁנִזְכָּה לְתוֹרַת יְהוָה וּלְתְּפִלַּת
יְהוָה בְּאֵמֶת, וְלֹא נְבוּשׁ בְּעוֹלָם-

הזה, ולא נפלים לעולם-הבא.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"א מט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמך שם אהל בהם')

"יד העד בעם, פן יהרסו אל ה' לראות,

ונפל ממנו רב" (שמות יט, כא)

צור לבבי וקדושי, צור עולמים יוצר הכל, רבון כל המעשים אדון כל הנשמות, יודע התעלומות.

אתה ידעת את לבבי, אתה ידעת את עצם תבערת קדשת אור האלהות השופע בלבי. כי אנחנו "חלק אלוה ממעל", ושכינת אלהותך בתוך לבבנו.

על-כן הומה עלי לבי, לבי כפנור יהמה, "כלה שארי ולבבי, צור לבבי וחלקי אלהים לעולם. נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות יהוה, לבי ובשרי ירננו אל אל חי".

ורשפי שלהבת לבבי הבוער ונכסף אליך, מים רבים לא יוכלו לכבותה ונהרות לא ישטפוה, כי אור לבבי מקשר ומחבר באורך הגדול האין-סוף.

על-כן אור להביות לבבי, הוא עד אין-סוף, כי אין סוף ואין תכלית לתשוקתי אליך, וגעגועי וחפצי וכוספי חזק ואמיץ אליך בלי שעור וערף.

עד אשר לפי עצם אור להביות הלב עד אין סוף ותכלית, לא היה אפשר לעשות שום עבודה כלל, כי אור קדשת לבבי, בוער ומתלהב אליך בחשק נמרץ

וברצון חזק, להיות דבוק ונכלל בך תמיד לעולם ועד.

אך אתה גלית לנו על-ידי חכמיה הקדושים: אשר אין רצונך בזה, ולא זאת היתה פונתך הקדושה בכריאתנו, כי אתה ידעת כי בשר-ודם אנחנו, ואי אפשר לנו להיות דבוקים בך תמיד, ואתה חפץ בעבודתנו בעובדות ובמעשים-טובים, אשר בשביל זה באנו בעולם-הזה השפל, לעבד אותך בתורה ובמצות-מעשיות.

על-כן גזרת עלינו, לבלי להרס לעלות אל יהוה, ולבלי לבער אליך יותר מהמדה, וגזרת עלינו לצמצם אור ההתלהבות שבלבבנו, ולעשות חלל-פנוי בלב, כמו שכתוב: "ולבי חלל בקרבי".

כדי שעל-ידי-זה נזכה לצייר בלבבנו, כל המדות טובות וקדושות, ולהמשיך עלינו על עבודתך באמת, וללכת בדרך-כיף הטובים, ולהתדבק במדותיך הקדושות, ולעבד אותך בהדרגה ובמדה.

ועל-ידי-זה נזכה לקבל עלינו על מלכות-שמים שלמה, ולגלות מלכותך לכל באי עולם, אשר זה היה פונתך בכריאת האדם, כדי שיתגלה מלכותך בעולם.

ובכן באתי לפניה יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, ואלהי כל הצדיקים האמתיים, אלהי הראשונים והאחרונים, ואלהי כל ישראל.

יְהִי נָא וַיִּכְמְרוּ נָא רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ
עָלַי, עַל פְּגוּם וּמִבְּלָבֶל כְּמוֹנִי,
וְתוֹרְנִי וְתַדְרִיכְנִי בְּאַמְתָּךְ וְתִלְמַדְנִי,
שְׂאֵזְכָּה לְדַעַת בְּאַמֶּת אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּעֵנִין
זֶה, בְּאִיזָה דֶרֶךְ בְּאִיזָה אַפֶּן לְצַמְצֵם הָאֹר
בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת.

וְצַמְצוּם בְּאַלְהוּתְךָ, שְׂאֲסוּר לוֹ לְצֵאת
בְּשִׁכְלוֹ חוּץ מִהַגְּבוּל שְׂיֵשׁ לוֹ.

☪ [יד] תפלות ותחנונים ☪

השְׁמָטָה לְלִקּוּטֵי תַפְלוֹת ח"א צב

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א עב,
'להתחזק בכל פעם נגד היצר הרע')

"רד העד בעם, פן יהרסו אל ה' לראות,
ונפל ממנו רב" (שמות יט, כא)

☪ [יג] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

"רד העד בעם, פן יהרסו אל ה' לראות,
ונפל ממנו רב" (שמות יט, כא)

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ, וְתַעֲזָרְנוּ לְצַמְצֵם אֶת
מַחְנוֹ וְשִׁכְלָנוּ בְּצַמְצוּם
דְּקַדְשָׁהּ, וְנִשְׁמַר אֶת מַחְנוֹ מְאֹד לְבַל יֵצֵא
חוּץ מִן הַגְּבוּל חֵסֶד וְשָׁלוֹם.

וְאַפְלוּ בְּקַדְשָׁהּ לֹא יִהְרַס מַחְנוֹ לְצֵאת
חוּץ מִהַגְּבוּל שְׂיֵשׁ לָנוּ,
ו"במפלא מאתנו לא נדרש, ובמכסה
מִמֶּנּוּ לֹא נַחְקֵר".

רַק בְּמָה שֶׁהִרְשִׁינוּ, נִתְבּוֹנֵן בְּשִׁכְלִ-
אַמְתִּי, בְּשִׁכְלֵ חַרִּיף וּמְהִיר, בְּשִׁכְלֵ
זֶךְ וְצַח, בְּשִׁכְלֵ נְכוּן וְאַמֶּת וַיִּצִיב וְקִים
וַיִּשֶׁר וַנִּאֶמֶן כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְתַעֲזֹר לָנוּ וְלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתַמְשִׁיךְ
עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, קַדְשֵׁת
הַצַּמְצוּם הַשִּׁיךְ לְשִׁכְלוֹ, לְבַל יִהְרַס מַחוּ
לְצֵאת מִן הַגְּבוּל שְׂיֵשׁ לוֹ.

כִּי אַתָּה "אַל שְׂדֵי", "שְׂיֵשׁ דִּי
בְּאַלְהוּתְךָ לְכָל בְּרִיָּה" - שְׁכַל בְּרִיָּה
וּבְרִיָּה מֵרֵאשׁ וְעַד סוּף, יֵשׁ לוֹ דִּי וּגְבוּל

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה הוֹדַעְתָּנוּ:
שֶׁלְפַעְעָמִים גַּם בְּעֵנִין הִתְקַרְבוּת
עֲצָמוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, יֵשׁ יִצְרָה־רַע גָּדוֹל,
כִּי לְפַעְעָמִים רְבוּי הִתְלַהְבוּת חוּץ מִהַמִּדָּה
וְלִמְעַלָּה הִרְבָּה מִמְדַּרְגָּתוֹ הוּא מְצַד יִצְרָה-
הַרַע.

בְּבַחֲיִנַת הָאֲזִהָרָה שֶׁהִזְהִירוּ יִשְׂרָאֵל
בְּשַׁעַת קְבַלְת־הַתּוֹרָה, לְבָלִי
לְהִרַס אֶת גְּבוּלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "פֶּן
יִהְרַסוּ לְעֵלֶת אֵל יְהוָה" וְכו'.

עַל-כֵּן חוּס וְחַמַּל נָא עָלַי וְהַצִּילְנִי גַם
מִבַּחֲיִנַת הַיִּצְרָה־הַרַע הַזֶּה, רַק
אַזְכָּה לְעַת-עַתָּה, לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת
רִצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי בַחֲיִנְתִּי וּמְדַרְגָּתִי.

וְאַזְכָּח לְעֵלוֹת מִמְדַּרְגָּה לְמְדַרְגָּה בְּכָל-
פַּעַם בְּעִבּוּד־תְּהִיָּה, עַד שְׂאֲזַכָּה
לְעַבֵּד אוֹתְךָ בְּאַמֶּת כְּרֵאוּי לְאִישׁ
הַיִּשְׂרָאֵלִי.

☪ [טו] לקוטי-תפלות ח"ב לט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עה, וְאֶתְחַנֵּן
פְּרָאסְטָאק - בְּעֵינֵי הַנְּהַגַת הַפְּשִׁיטוֹת)

- "עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת" -

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עוֹשֶׂה חֶסֶד חֲנֻם בְּכָל
דּוֹר, אֶתָּה בְּרַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ חֲנֻם,
בְּרֵאתָ וְקִיַּמְתָּ עוֹלָמְךָ עֲשָׂרִים-וְשֵׁשׁ
דוֹרוֹת קוֹדֵם מִתֵּן-תּוֹרָה, שְׂאֵז הָיָה הָעוֹלָם
מִתְקִים בְּלֹא תּוֹרָה, כִּי אִם בְּחֶסֶד-חֲנֻם
לְבַד.

רַחֵם עָלֵינוּ גַם עִתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
וּפְתַח לָנוּ אוֹצָרְךָ הַטּוֹב, אוֹצֵר
מִתְנַת חֲנֻם, וְעֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד חֲנֻם
בְּכָל עֵתְךָ

וְאֶפְלוּ בְּעֵת שְׂאֵנוּ מִתְבַּטְּלִים מִדְּבָרֵי-
תּוֹרָה, רַחֵם עָלֵינוּ בְּזָכוֹת
הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים הָאֱמִתִּיִּים, וְתִשְׁפִיעַ
עָלֵינוּ כָּל טוֹב.

וְתַקְּיֵם אוֹתָנוּ בְּחֶסֶד חֲנֻם, כְּמוֹ שְׁקִיַּמְתָּ
עוֹלָמְךָ בְּחֶסֶד חֲנֻם, עֲשָׂרִים-
וְשֵׁשׁ דוֹרוֹת קוֹדֵם מִתֵּן-תּוֹרָה.

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, וְזַכְּנוּ
לְהִתְקַרֵּב לְצְדִיקִים-אֱמִתִּיִּים
הַמְקִיַּמִּים אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּתוֹרָתָם
וְקֹדְשָׁתָם וּבְדַרְכֵי פְּשִׁיטוֹתָם הַנִּפְלְאִים.

שְׁנֹזְבָה בְּכַחַם וְזָכוֹתָם, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
קְדוּשָׁה וְחַיּוֹת וְכָל טוֹב בְּכָל-
עֵת, מִה' אוֹצֵר מִתְנַת-חֲנֻם' הַפְּתוּחַ וְעוֹמֵד
לְפָנֵיהֶם.

אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְחַיִּין אֶת-עַצְמָם
בְּעֵת שְׂבֻטִילִים מִן הַתּוֹרָה, וּבְזֶה

הֵם מְחַיִּין אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים הַפְּשׁוּטִים
שְׂבֻעוֹלָם (שְׁקוֹרִין: פְּרָאסְטָאקֵס).

הֵן בְּעַל־תּוֹרָה בְּעֵת שְׂבֻטִילִים מִן
הַתּוֹרָה, וְהֵן אֲנָשֵׁי הַהֶמוֹן וְעַמֵּי-
הָאָרֶץ, וְאֶפְלוּ הַמְּנַחִים בְּשֵׂאוֹל-תַּחֲתוֹת
וּמִתַּחֲתוֹ רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן, וְאֶפְלוּ אוֹמְיֵן-
דְּעֻלְמָא.

בְּלָם הֵם מְחַיִּין עַל-יְדֵי דְרַכֵּיהֶם
הַנִּפְלְאִים, שְׂעוֹשִׂים עַצְמָם
לְפַעֲמִים כְּאֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים לְגַמְרֵי,
וּמְשִׁיכִים חַיּוֹת וְשַׁפַּע טוֹב, מִקְיוּם
הָעוֹלָם קוֹדֵם מִתֵּן-תּוֹרָה, שֶׁהָיָה מִתְקִים
הָעוֹלָם בְּחֶסֶד-חֲנֻם, עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה
הַנֶּעֱלָמָת, שֶׁהוּא הַדֶּרֶךְ לְכַבוֹשׁ אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל.

וְאֹזְבָה לְהַחֲיֹת אֶת עַצְמִי וּלְשַׁמַּח אֶת
נַפְשִׁי תָּמִיד, עַל-יְדֵי הָאֱמוּנָה
לְבַד, שֶׁהִיא יְסוּד וְעֵקֶר הַכֹּל.

וְאֹזְבָה לִידַע וּלְהֶאֱמִין תָּמִיד, כִּי אֶתָּה
בְּרֵאתָ עוֹלָמְךָ בְּעֲשָׂרֵה-
מְאֻמְרוֹת, וּבָהֶם נֶעֱלַמִין עֲשֵׂרֵת-הַדְּבָרוֹת
שֶׁהֵם כָּלֵל תּוֹרָתָנוּ הַקְּדוּשָׁה.

וּבְכָל הַדְּבָרִים וְהַחֲפָצִים שְׂבֻעוֹלָם,
וּבְכָל הַמְּלָאכּוֹת וְהָעֲסָקִים
וְהַמְּשָׂא-וּמַתָּן, בְּכָל הַמַּחְשְׁבוֹת וְדַבּוּרִים
וְעֲשִׂוֹת שְׂבֻעוֹלָם, בְּכָלֵם יֵשׁ בָּהֶם
הָעֲשָׂרֵה-מְאֻמְרוֹת שֶׁבָהֶם נִבְרָאוּ כָּלֵם,
אֲשֶׁר בְּאֵלוֹ הָעֲשָׂרֵה-מְאֻמְרוֹת נֶעֱלַמִין
הָעֲשֵׂרֵת-הַדְּבָרוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל הַתּוֹרָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֹזְבָה לְקַשֵּׁר וּלְדַבֵּק אֶת
עַצְמִי אֶל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ

וְהַתּוֹרָה תָּמִיד בְּכָל עֵת וְרַגַע, בְּדֶרֶךְ
תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּאֵמֶת, אֲפִלוּ בַעֲת
שְׁאֵנִי מְכָרַח לְהַתְבַּטֵּל מִן הַתּוֹרָה.

☪ [טז] תפלות-ותחנונים ח"א כח ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קעג, 'על-ידי הכתב')

"אנכי ה' אלקיך" (שמות ב, ב)

וְזַכְּנוּ לְעֶסֶק הַרְבֵּה בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה
בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּלְדַבֵּק עֲצָמֵנוּ אֶל
פְּנִימִיּוֹת קְדוּשָׁתְךָ, שֶׁהוּא אֱלֹהֵיךָ
הַגָּנוּז וּמְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה-
הַקְּדוּשָׁה.

בְּבַחֲיִנַת: "אֲנִי נִפְשִׁי כְּתַבִּית
יְהִיבִית", שֶׁנֶּאֱמַר הָעֵקֶר עַל
מִתֵּן-תּוֹרָה, וּמִרְמֵז בְּרֵאשֵׁי-תְבוּת שָׁל:
"אֲנִי", שֶׁהִיא תְּבֵה רֵאשׁוּנָה שֶׁל עֲשֶׂר־
הַדְּבָרוֹת.

☪ [יז] תפלות-הבקר ה ☪

(על-פי 'לקוטי-הלכות' השַׁכְּמַת-הַבֵּקֶר ה; הַבְּנוּיָה

על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ת, 'תקעו תזכחה')

"פנים בפנים דבר ה' עמכם" (דברים ה, ד)

וַיִּתְרַבֶּה וַיִּתְגַּדַּל כְּבוֹדְךָ בְּעוֹלָם, עַד
שִׁיזְכוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְבַחֲיַנַת
נְבוּאָה, מְקַדְּשׁוֹת וּנְבוּאוֹת מִשֶּׁה רַבְּנוּ
עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם, שֶׁקִּבַּל לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה-
הַקְּדוּשָׁה מִמֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל הַר-סִינַי,
וְאִזּוּ זָכוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְרוּחַ נְבוּאָה, כְּמוֹ

שֶׁכָּתוּב: "פָּנִים אֶל פָּנִים דָּבַר יְהוָה
עִמָּכֶם".

עֲזָרְנוּ גַם עִתָּהּ, שֶׁנִּזְכָּה לָבֵא לְכָל-זֶה,
עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק-הָאֵמֶת, שֶׁנִּזְכָּה
לְהִתְקָרֵב אֵלָיו בְּקְדוּשָׁה, וּלְקַיֵּם כָּל דְּבָרָיו
הַקְּדוּשִׁים.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהֶאֱמִין בְּחִדּוּשׁ-
הָעוֹלָם לְעֵתִיד, וּלְקַדְּשׁת
אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל בְּאֵמֶת, וְשִׁיתְנַהֵג הָעוֹלָם עַל-
יְדֵי הַשְּׂגָחָה לְבַד, בְּלִי שׁוּם דֶּרֶךְ-הַטֵּבַע
כָּלֵל.

וְהַחֲזִירְנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת,
וְאַזְכָּה לְאִמוּנָה-שְׁלֵמָה,
וּלְבַרֵּר הַכַּח הַמְּדַמָּה, וּלְזַכּוֹת לְאִמוּנָה
שְׁלֵמָה בְּחִדּוּשׁ-הָעוֹלָם, וּבְחִדּוּשׁ-הָעוֹלָם
לְעֵתִיד.

וְתַעֲשֶׂה עִמִּי פְּלֹאוֹת, וְתִשְׁגִּיחַ עָלַי
בְּהַשְּׁגַחְתְּךָ לְטוֹבָה חוּץ לְדֶרֶךְ-
הַטֵּבַע, וְתִשְׁנֶה הַטֵּבַע לְטוֹבָה, שֶׁתַּעֲשֶׂה
פְּלֹאוֹת בְּעוֹלָמְךָ, שִׁיחֲזִרוּ כָּל פּוֹשְׁעֵי-
יִשְׂרָאֵל לְעַבּוּדְתְּךָ בְּאֵמֶת, וַיִּשׁוּבוּ מִדֶּרֶךְ-
הָרָעָה, וַיִּגְדְּלוּ כְבוֹד שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם, וַיִּפְּיְרוּ
כְבוֹד מַלְכוּתְךָ, וַיִּדְּעוּ כִּי אַתָּה עֹשֶׂה
גְּדֻלוֹת עַד אֵין חֶקֶר.

והחשכות והמניעות.

ובזכות משה רבנו עליו השלום,
ובזכות כל הצדיקי-אמת שהם
גם-כן בבחינת משה, נזכה להתקרב
אליו, דיקא מתוך תקף התגברות
המניעות, ונזכה ברחמיך הרבים לשפרם
ולבטלם בבטול גמור.

שאר התפלות בעניני 'חג השבועות' ומתן-
תורה - נמצאים במערכת 'חג השבועות'

☪ [יח] תפלות-זתחננוגים ח"א יא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קטו, ויעמד העם מרחק)

"ויעמד העם מרחק, ומשה נגש אל הערפל

אשר שם האלהים" (שימות ב, יז)

רבנו של עולם, חוס וחסל נא עלינו,
וחננו מאתך חכמה בינה ודעת,
והמשך עלינו התנוצצות אמת, מקדשת
הדעת של משה רבנו עליו השלום, אשר
הוא פליות נקדת הדעת של כלל-
ישראל, ונאמר בו: "ומשה נגש אל
הערפל אשר שם האלהים".

עד אשר על-ידי-זה נזכה למצא
אלהותך יתברך בתוך תקף הערפל